

VIIMSI
VALLAVALITSUS

VIIMSI VALLA ARENGUKAVA JA EELARVESTRAATEEGIA 2022 – 2027

Sisukord

1.	SISSEJUHATUS	4
2.	VIIMSI VALLA ÜLDANDMED JA HETKEOLUKORRA ISELOOMUSTUS.....	6
2.1.	VALLA AJALUGU.....	6
2.2.	VALLA ÜLDANDMED	6
2.3.	VALLA RAHVASTIKU JA ELUKESKKONNA ARENG	6
3.	VIIMSI VALLA ARENGUVISIOON	9
4.	TEGEVUSSUUNDADE ELLUVIIMINE VALDKONDADE LÕIKES	11
4.1.	LOODUSKESKKOND	11
4.2.	ELUKESKKOND	14
4.3.	HARIDUS.....	16
4.4.	KOMMUNAAL JA TARISTU	21
4.5.	SOTSIAALHOOLEKANNE.....	32
4.6.	KULTUUR, SPORT JA TERVISEDENDUS	38
4.7.	ETTEVÕTLUS	41
4.8.	TARGALT JUHITUD VALD.....	45
5.	VIIMSI VALLA EELARVESTRATEEGIA AASTATEKS 2023-2027	47
5.1.	SISSEJUHATUS.....	47
5.2.	MAJANDUSPROGNOOS.....	48
5.3.	VIIMSI VALLA KONSOLIDEERIMISGRUPI EELARVESTRATEEGIA 2023–2027	51
5.4.	VIIMSI VALLA EELARVESTRATEEGIA 2023–2027	57
6.	ARENGUKAVA ELLUVIIMISE SEIRE	72

Joonised

Joonis 1.	Viimsi valla asukohakaart.....	6
Joonis 2.	Viimsi valla rahvastikupüramiid, 01.01.2020.a.....	7
Joonis 3.	Viimsi valla elanike jagunemine vanuserühmade järgi, 01.01.2019.a.....	7
Joonis 4.	Viimsi valda registreeritud elanike arv aastatel 2001-2019.....	8
Joonis 5.	Viimsi strateegiakaart.....	10
Joonis 6.	Viimsi valla elanike arvu prognoos aastaks 2025.....	15
Joonis 7.	Alusharidust omandavate laste arv õppeaastate lõikes	17
Joonis 8.	Üldharidust omandavate õpilaste arv riigi ja KOV haridusasutustes	18
Joonis 9.	Viimsi tänavate valgustamise prognoos aastaks 2024.....	25
Joonis 10.	Valla kraanivõrgustiku ja sademeveetorustiku pikkuste prognoos	26
Joonis 11.	Viimsi kaugküttevõrgu prognoositav pikkus jooksvates meetrites 2024. aastaks.....	28
Joonis 12.	Puuetega inimeste osakaal Harjumaa omavalitsuste rahvastikust (28.02.2019).....	34
Joonis 13.	Tulumaksu laekumine Viimsis 2019- juuni 2022	50
Joonis 14.	Seiretegevuste läbiviimise indikatiivne ajaraam	72

Tabelid

Tabel 1.	Viimsi valla näitajate võrdlus Rae vallaga, Tallinna linnaga ja Eestiga.	6
Tabel 2.	Viimsi valla arengutempo prognoos aastaks 2027.	11
Tabel 3.	Keskkonnakaitse tegevused ja oodatavad tulemused.	13

Tabel 4. Jäätmemajanduse tegevused ja oodatavad tulemused.....	14
Tabel 5. Ruumilise planeerimise tegevused ja oodatavad tulemused.	16
Tabel 6. Alushariduse tegevused ja oodatavad tulemused.	18
Tabel 7. Üldhariduse tegevused ja oodatavad tulemused.	19
Tabel 8. Huvihariduse ja noorsootöö tegevused ja oodatavad tulemused.....	20
Tabel 9. Teedevõrgu tegevused ja oodatavad tulemused.	22
Tabel 10. Transpordi ja liikuvuskorralduse tegevused ja oodatavad tulemused.	24
Tabel 11. Tänavavalgustuse tegevused ja oodatavad tulemused.....	25
Tabel 12. Sademevee tegevused ja oodatavad tulemused.....	26
Tabel 13. Vee ja kanalisatsiooni tegevused ja oodatavad tulemused.....	27
Tabel 14. Soojamajanduse ja energeetika tegevused ja oodatavad tulemused.	28
Tabel 15. Merenduse ja sadamate tegevused ja oodatavad tulemused.	30
Tabel 16. Heakorra ja haljastuse eesmärgid ja oodatavad tulemused.	32
Tabel 17. Sotsiaalvaldkonna tegevused ja oodatavad tulemused.....	33
Tabel 18. Lastekaitse tegevused ja oodatavad tulemused.....	34
Tabel 19. Puuetega inimeste hoolekande tegevused ja oodatavad tulemused.....	35
Tabel 20. Eakate hoolekande tegevus ja oodatavad tulemused.....	36
Tabel 21. Toimetulekuraskuses inimeste hoolekande tegevused ja oodatavad tulemused.....	36
Tabel 22. Tervishoiu tegevused ja oodatavad tulemused.....	37
Tabel 23. Kultuuri tegevused ja oodatavad tulemused.....	39
Tabel 24. Spordi tegevused ja oodatavad tulemused.....	40
Tabel 25. Terviseedenduse tegevused ja oodatavad tulemused.....	41
Tabel 26. Ettevõtluse tegevused ja oodatavad tulemused.....	43
Tabel 27. Turismi tegevused ja oodatavad tulemused.	44
Tabel 28. Targa valla tegevused ja oodatavad tulemused.....	46
Tabel 29. Viimsi valla konsolideerimisgrupi 2021-2022 eelarve ja eelarvestrateegia 2023-2027 ...	51
Tabel 30. SA Rannarahva Muuseum 2021-2022 eelarve ja eelarvestrateegia 2023-2027	52
Tabel 31. SA Rannapere Pansionaat 2021-2022 eelarve ja eelarvestrateegia 2023-2027.....	53
Tabel 32. OÜ Viimsi Haldus 2021-2022 eelarve ja eelarvestrateegia 2023-2027.....	54
Tabel 33. AS Viimsi Vesi 2021-2022 eelarve ja eelarvestrateegia 2023-2027	55
Tabel 34. SA Kultuuri- ja hariduskeskus Viimsi Artium 2021-2022 eelarve ja eelarvestrateegia 2023-2027	56
Tabel 35. Viimsi valla 2021-2022 eelarve ja eelarvestrateegia 2023-2027	58
Tabel 36. Põhitegevuse tulud 2021–2027	59
Tabel 37. Põhitegevuse kulud 2021–2027	60
Tabel 38. Põhitegevuse kulud valdkondade lõikes 2021–2027	61
Tabel 39. Investeeringud valdkondade järgi 2021-2027.....	63
Tabel 40. Investeeringuobjektid 2021–2027.....	68
Tabel 41. Finantseerimistehingud 2021–2027	69
Tabel 42. Netovõlakoormus 2021–2027	69
Tabel 43. Laenukohustused 2021–2027.....	70
Tabel 44. Likviidsete varade muutus 2021–2027	71

1. Sissejuhatus

Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse kohaselt peab igal vallal ja linnal olema arengukava, mis on aluseks eri eluvaldkondade arengu integreerimisele ja koordineerimisele.

„Viimsi valla arengukava ja eelarvestrateegia aastateks 2021-2025“ koostamine viidi läbi ajavahemikus märts kuni august 2019 ning seda täiendati perioodil juuni – november 2020.a. Viimsi Vallavalitsus korraldas hanke dokumendi koostamiseks partneri leidmiseks ja moodustas vallavalitsuse ametnikest koosneva juhtgrupi, kellega koos toimus dokumendi koostamiseks vajalike tegevuste elluviimine.

Arengukava koostamise protsessi eesmärgiks oli soov luua arengukava, mis on uuenduslik ja teostatav, lihtsasti loetav ja hoomatav ning seostatav valla teiste arengudokumentidega.

Arengukava seab tervikuna eesmärgiks, et valla järgmiste aastate strateegilised tegevussuunad ja tegevused oleksid ühendatud Viimsi ühise laiema arenguvisioni elluviimiseks.

Arengukava koostamise peamiseks aluseks oli andmekorje käigus kogutud informatsioon, mis süstematiseeriti ja ühendati põhilisteks tegevussuundadeks ja tegevusteks. Andmekorje viidi läbi intervjuude, valdkondlike töötubade (fookusgruppide) ja tööühmade kohtumiste käigus, mille tulemusel koguti kokku sisendettepanekud tänaste peamiste probleemide ja nende lahendamisevõimaluste osas.

Arengukava loomisel lähtuti ka Eesti riigi strateegilistest sihtidest aastani 2035¹, mis lühidalt kokkuvõetult on järgmised:

Eesti on iseseisev ja sõltumatu demokraatlik riik, kus on tagatud eesti keele ja kultuuri säilimine.

- Eestis elavad arukad, tegusad ja tervist hoidvad inimesed.
- Eesti majandus on tugev, uuendusmeelne ja vastutustundlik.
- Eesti on parim koht elamiseks.
- Eesti ühiskond on hooliv, koostöömeelne ja avatud.
- Eesti on uuendusmeelne, usaldusväärne ja inimesekeskne riik.

Nendest sihtidest ajendatuna sõnastati Viimsi valla pikem arenguvision ja peamised tegevussuunad.

Täiendava tegevusena viis Viimsi Vallavalitsus ajavahemikus aprill kuni juuni 2019 läbi Viimsi valla elanike kaasamise uuringu 2019 (rahulolu-uuring)², eesmärgiga kaardistada Viimsi elanikkonna rahulolu, saada sisendeid nende ootuste kohta ning kasutada saadud andmeid arengukava koostamisel. Täiendavate uuringute läbiviimist ei peetud sisendi saamiseks vajalikuks, vaid lähtuti eeskätt valla peamistest kehtivatest arengu- ja planeerimisdokumentidest³ ning valdkondade olemasolevast taustinformatsioonist.

Kokku osales valla järgmise viie aasta arenguid käsitlevatel intervjuudel, aruteludel ja kohtumistel üle 100 inimese. Rahulolu-uuringust võttis osa rohkem kui 1 000 inimest. Seega andis Viimsi valla järgmise viie aasta arengu planeerimiseks otseselt või kaudselt oma panuse rohkem kui 1 100 viimsilast.

Arengukavas on kasutatud viiteid teistele dokumentidele, milles sisalduv annab lugejale võimaluse sügavamaks tutvumiseks konkreetse valdkonna informatsiooniga ja seeläbi saada üksikasjalikum ülevaade valdkonnas toimuvast. Seetõttu piirdub käesolev dokument [valdkondade peamiste tegevussuundade, tähtsaimate eesmärkide ja tegevuste kirjeldamisele](#) ning ei kirjuta ümber viidatud dokumentide sisu, ega valla tavapärasest töö- ja elukorraldust. Selline lähenemine aitab kokku hoida arengukava mahtu ja keskenduda kõige olulisemale, ega koorma lugejat liigse informatsiooniga.

Arengukava võetakse edaspidi aluseks Viimsi valla eelarvestrateegia ja eelarve koostamisel, kohustuste võtmisel, varaga tehingute tegemisel, investeringute kavandamisel ning investeringuteks toetuse taotlemisel. Samuti lähtutakse valdkondlike ja Viimsi Vallavalitsuse hallatavate asutuste arengudokumentide koostamisel ja uuendamisel käesolevast arengukavast.

¹ Strateegia „Eesti 2035“ materjalid on kättesaadavad: <https://www.riigikantselei.ee/et/Eesti2035>

² Uuringu tulemuste raport on kättesaadav: https://www.viimsivald.ee/sites/default/files/2019-06/2019.06.21_viimsi_valla_rahulolu-uuring_raport2.pdf

³ Viimsi valla üld- ja valdkondlikud arengukavad on kättesaadavad: <https://www.viimsivald.ee/viimsi/arengukavad>

Arengukava juhtgrupp tänab kõiki, kes panustasid oma aega ja esitasid ettepanekuid Viimsi valla järgmise viie aasta arengu planeerimiseks.

Viimsi valla arengukava tehakse kättesaadavaks Viimsi valla kodulehel, Viimsi Vallavalitsuses ja Viimsi valla raamatukogudes.

2. Viimsi valla üldandmed ja hetkeolukorra iseloomustus

2.1. Valla ajalugu

1866. aastal moodustati Viimsi mõisa baasil eraldi vald, mille ülesandeks oli kooli, kohtu ja teatud riiklike kohustuste täitmise korraldamine. Selleaegsed vallad ei olnud territoriaalsed vaid seisusepõhised omavalitsused ja valla võim kehtis ainult talupoegade üle, omamata mõju aadlike, riigiteenistujate, kirikutegelaste jt. üle.

1891. aastal toimus omavalitsusreform ja sinne vald ühendati Nehatu ja Maardu vallaga. Juba 1917. aastal pöördusid siinsed elanikud valitsuse poole palvega Viimsi vald taas eraldada. Uue valla loomiseni jõuti juba Eesti Vabariigi ajal, mil 11. mail 1919 moodustati territoriaalne omavalitsus – Viimsi vald. Viimsi vald kestis sellisena 1939. aastani, mil järjekordse reformi tulemusena see liideti Iru vallaga. Nõukogude ajal tegutses siin Viimsi Külanõukogu, mis 20. detsembril 1990. aastal sai taas valla õigused.

2019. aastal tähistati Viimsi valla 100. sünnipäeva. 100 aastat on pikk aeg ja endistest kaluriküladest on välja arenenud kaasaegne elukeskkond, kuhu on loodud väga head võimalused selleks, et tänased viimsilased saaksid tugeva hariduse, harrastada tervislikke eluviise, nautida kultuurielu ja tunda ennast mõnusalt oma kodukohas.

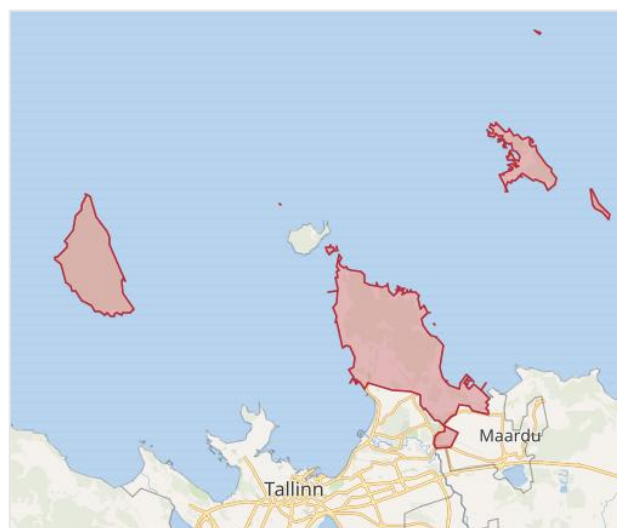
2.2. Valla üldandmed

Viimsi valla pindala on 73 km². Vald jaguneb alevikeks ja küladeks. Valla haldusterritooriumil on järgmised asulad:

- alevikud (2) – Haabneeme, Viimsi;
- külad (20) – Kelvingi, Laiaküla, Leppneeme, Lubja, Metsakasti, Miiduranna, Muuga, Pringi, Pärnamäe, Püüsi, Randvere, Rohuneeme, Tammneeme, Äigrumäe, Kelnase, Idaotsa, Lääneotsa, Lõunaküla/Storbyn, Tagaküla/Bakbyn, Väikeheinamaa/Lillängin.⁴

Suurem osa Viimsi vallast jääb Viimsi poolsaarele, piirnedes lõunaosas Tallinna ja Maardu linnaga ning ligi ühe km ulatuses Jõelähtme vallaga.

Lisaks maismaa osale (kokku 47 km²) on Viimsi valla koosseisus 15 saart (kokku 26 km²) – Naissaar, Prangli ning väikesaared Kumbli, Aksi, Kräsuli, Keri, Seinakari, Tiirlood, Pandju, Vullikrunn, Sillikrunn, Sepakari, Hanekari, Lookari ja Lahesaar.

Joonis 1. Viimsi valla asukohakaart

2.3. Valla rahvastiku ja elukeskkonna areng⁵

NÄITAJA	Viimsi vald	Rae vald	Tallinn	Eesti
Pindala (km ²)	73	206,8	160	45 339
Rahvaarv (01.01.2020)	20 553	20 641	437 619	1 328 976
Rahvastikutihedus (in/km ²)	280,5	99,8	2 745,9	30
Keskmine brutokuupalk 2019 (eurot)	1 818,9	1 815,8	1 444,1	1 433

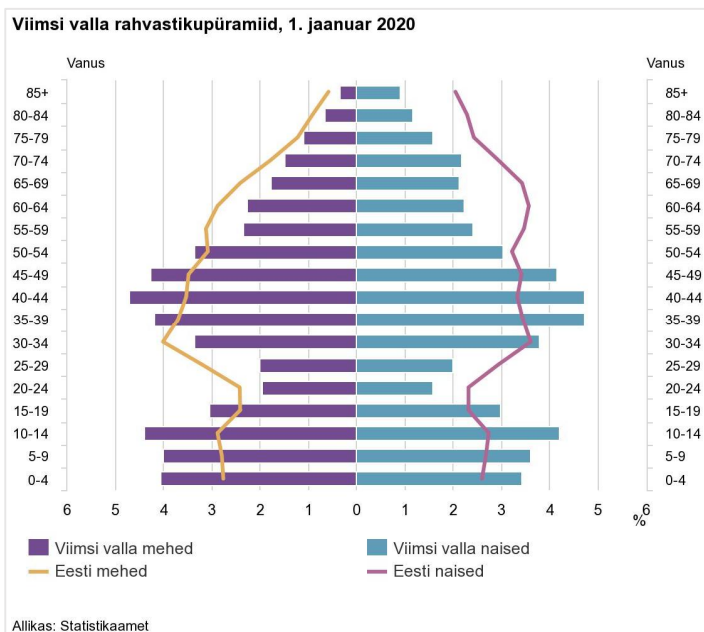
Tabel 1. Viimsi valla näitajate võrdlus Rae vallaga, Tallinna linnaga ja Eestiga.

Viimsi rahvastiku arv on püsinud jätkuvas kasvutrendis. Aastatel vahemikus 2000-2010 lisandus valda juurde keskmiselt 1 000 inimest aastas. Viimastel aastatel on elanike juurdekasv võrreldes varasemaga pisut pidurdunud, jäädes nt aastatel 2017-2018 keskmiselt 480 inimeseni aastas (joonis 2).

⁴ Külade arengukavad on kättesaadavad: <https://www.viimsivald.ee/viimsi/kulad-ja-alevikud/kulade-arengukavad>

⁵ Allikas: Viimsi Vallavalitsus ja Statistikaamet.

Valla elanike kasvu peamine allikas on seni olnud sisserränne, peamiselt Tallinnast. Valdavalt on sisserrändajad olnud noored (sh noored perekonnad), kes näevad Viimsi valda sobiva elukeskkonnana laste kasvatamiseks. Kui vaadata Viimsi valla rahvastikupüramiidi (joonis 3) ja elanike jagunemist vanuserühmade kaupa (joonis 4), siis on näha, et võrreldes Eesti keskmisega on Viimsis rohkem elanikke just vanuses 0-19 (lapsed ja noored) ning vanuses 30-49 (parimas tööeas elanikud). See seab vallale ka järgnevatel aastatel kohustuse jätkata investeringuid lapsedõbraliku elukeskkonna ja haridusasutuste võrgu arendamiseks ning eelduste loomiseks vallas kohapeal töötamise võimaluste laiendamiseks.

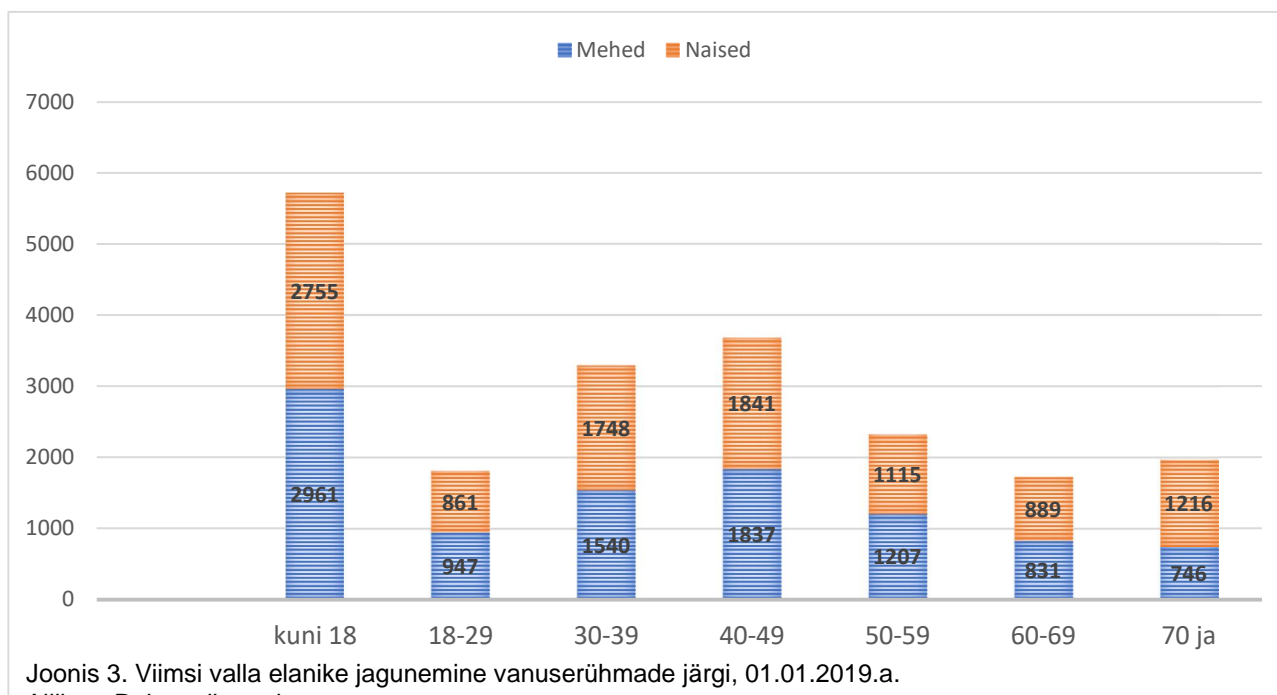

2020. aasta III kvartali seisuga elas Viimsi vallas **21 261 elanikku**, kellest 12 899 olid maksumaksjad.⁶ Samas näitas Viimsi liikuvusuuring 2017⁷, et valla elanike arv tuleb mobiilpositsioneerimise andmetel oluliselt suurem (ca 23 000) kui on ametlik statistika. Selle peamiseks põhjuseks on arvatavasti asjaolu, et Viimsis elab palju inimesi, kes ei ole valda enda koduks registreerinud.

Valla arengupotentsiaali seisukohalt on aga oluline, et rahvastiku arvu kasvuga kaasneks ka maksumaksjate arvu juurdekasv, mis suurendaks kohaliku omavalitsuse tulubaasi ja annaks kinnitust tööjõulises eas elanikkonna lisandumisest.

Joonis 2. Viimsi valla rahvastikupüramiid, 01.01.2020.a.

Allikas: Statistikaamet.

Joonis 3. Viimsi valla elanike jagunemine vanuserühmade järgi, 01.01.2019.a.

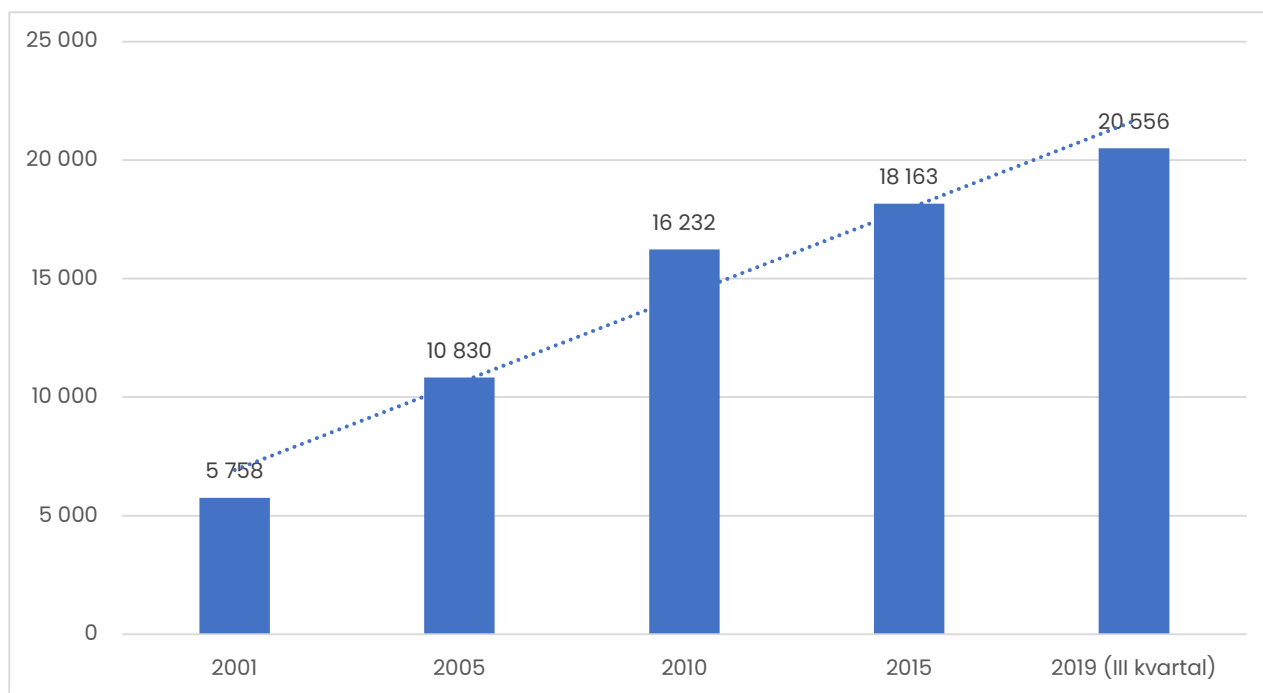
Allikas: Rahvastikuregister.

⁶ Allikas: www.viimsidata.ee

⁷ Uuring ja ettepanekud on kättesaadav: https://www.viimsivald.ee/public/Viimsi_liikuvusuuringu_aruanne-e.pdf

2019. aasta andmetel elab valla elanikest 44% Haabneeme alevikus (6 483 inimest) ja Viimsi alevikus (2 472 inimest). Suurimad külad elanike arvu poolest olid Randvere (1 894), Pärnamäe (1 739) ja Püüsi (1 327).⁸

Joonis 4. Viimsi valla registreeritud elanike arv aastatel 2001-2019
Allikas: Rahvastikuregister.

Järgnevatel aastatel seisab vallal jätkuvalt ees väljakutse korraldada ruumilist planeerimist lähtuvalt elanike vajadustest nii, et vald areneks terviklikult, loodushoidu ja piirkondade erinevusi arvestades ning elukeskkonna kvaliteeti tõstes.

Viimsi valla elanike kaasamise uuringu (2019) kohaselt väärtustati Viimsi puhul enim:

- kaunist ja mitmekesist looduskeskkonda;
- turvalist ja laste kasvatamiseks sobilikku elukeskkonda;
- mõnusat mereõhku;
- kauneid randu ja vaateid merele.

60% uuringule vastanutest soovis, et Viimsi vald areneks idüllilise aedlinna suunas, kus Haabneeme on piirkonna tõmbekeskus. Keskmisest rohkem toodi välja ka seda, et vallas peaks olema rohkem erinevaid kaupluseid, pangakontor ning rohkem kohapealseid töökohti ja büroopindu. See seab vallale järgnevatel aastatel väljakutse lõpule viia valla keskuse üldplaneeringu kehtestamine, et soodustada ettevõtluse arengut atraktiivse kaubandus- ja teenindus-asutusi (teenuseid) koondava ning täiendavaid töökohti pakuva tõmbekeskuse näol. Oluline on, et valda juurde tekkivad töökohad oleksid kõrget lisandväärtust loovad, mis pakuksid huvi ka Viimsi valla elanikele.

⁸ Allikas: Statistikaamet. Andmed seisuga 01.01.2019.

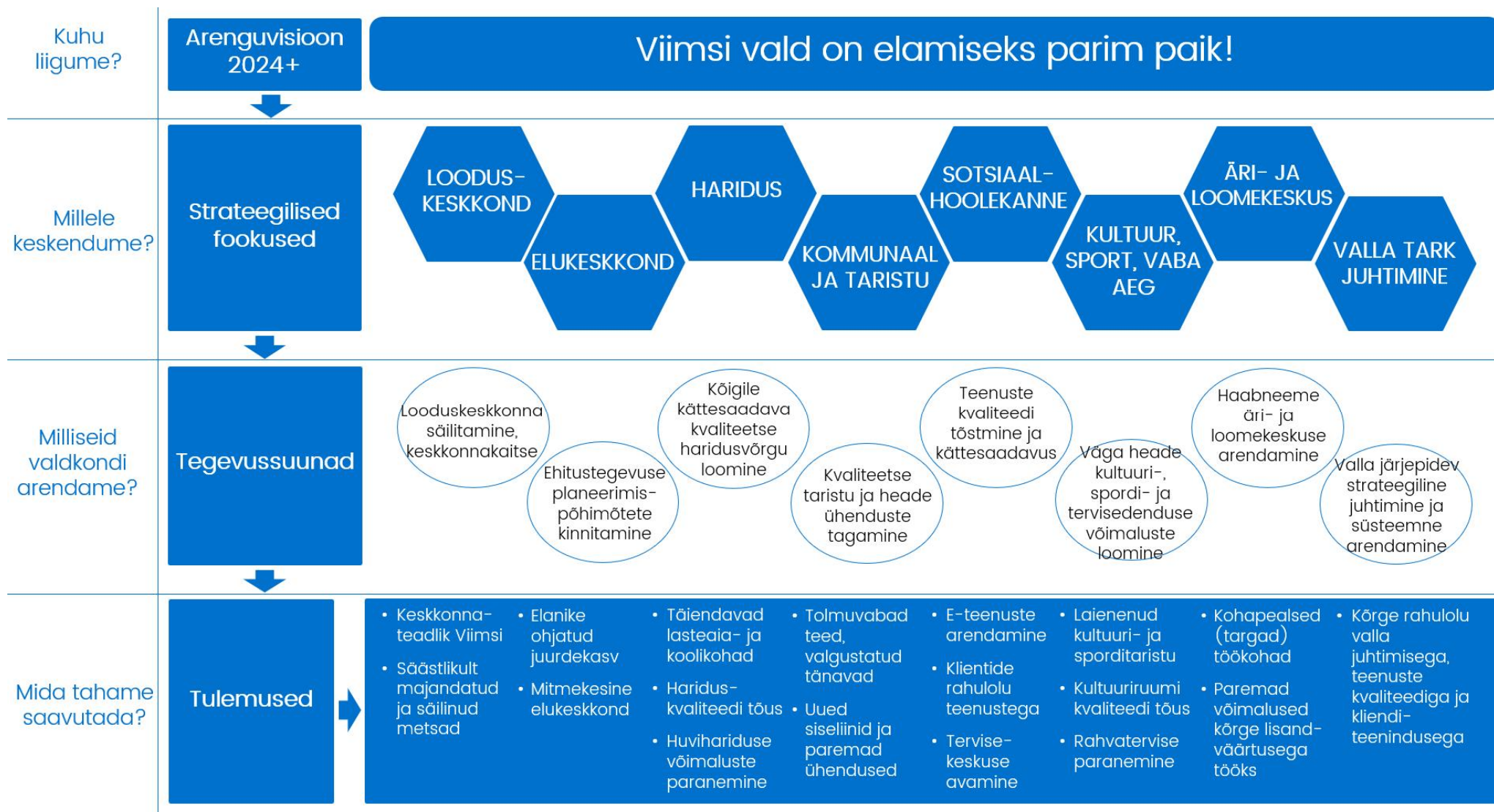

3. Viimsi valla arenguvisioon

Viimsi valla arenguvisioon on Viimsi kujundamine parima elukeskkonnaga kodupaigaks. [Näeme Viimsit kui rahulikku ja turvalist elukeskkonda – väärt elupaika kogu eluks!](#)

Arenguvisiooni elluviimine toimub peamiste strateegiliste fookuste ja tegevussuundade kaudu, mis kokku moodustavad ühtse terviku ning mille iga üksik komponent vajab teistega võrdselt tähelepanu (joonis 5).

Soovime, et aastaks 2025 on kõikide tegevussuundade elluviimine jõudsalt edenenud ning nende raames tehtud tegevused ja saavutatud tulemused Viimsi elanikele selgelt kommuniqueeritud.

Joonis 5. Viimsi strateegiakaart

4. Tegevussuundade elluviimine valdkondade lõikes

Järgnevalt on esitatud tegevusvaldkondade lõikes perioodi 2022-2027 vaatest kõige olulisemad eesmärgid ning nende saavutamiseks vajalikud tegevused ja mõõdikud.

Lisaks on all (tabel 2) esitatud arengukavaülesed mõõdikud koos alg- ja sihttasemetega, mille muutused annavad indikatsiooni Viimsi valla terviklikust arengutempost.

	Mõõdik	Algtase 2020	Sihttase 2027
Viimsi valla elanike arv		21 261	25 000 ⁹
Maksumaksjate arv (kelle maksust laekub osa valla eelarvesse)		12 899	15 000
Töötavate elanike keskmine brutotöötasu (eurot)		1 880	2 000
Tulumaksu laekumine valla eelarvesse (miljonit eurot)		27,7	37,3

Tabel 2. Viimsi valla arengutempo prognoos aastaks 2027.
Allikas: Viimsi Vallavalitsus, elanike arv seisuga 1.10.2020.

4.1. LOODUSKESKKOND

VALLA MITMEKESISE LOODUSKESKKONNA SÄILITAMINE JA HOIDMINE. VIIMSI ON ROHELINE JA KESKKONNASÕBRALIK VALD, MILLE METSAD JA ROHEALAD ON SÄÄSTLIKULT MAJANDATUD NING ELANIKE KESKKONNATEADLIKKUS ON KÕRGE.

Viimsi valla loodus on mitmekesine ja rikkalik, rannamadal on kivine ja liigestatud rohkete luidete ja rannavallidega. Poolsaare keskosa on kaetud metsaga, mis on suuremas osas kohaliku tasandi kaitse all. Looduse vaheldusrikkust ilmestavad saared.

Viimsi kaunis loodus pakub palju võimalusi tervislikuks ja aktiivseks vaba aja veetmiseks, sportimiseks ja looduses liikumiseks. Peame looduse kaitsel, mandri ja saarte vahelisel ühenduse pidamisel ning saarte majandamisel arvestama küllastajate (hooajalisest) suurenemisest tekkivate väljakutsete ja riskidega.

Viimsi looduskeskkonda kui üht valla suurimat väärtust, tuleb hoida ja selle kvaliteeti pidevalt parandada ning tagada selle säilitamine ja võimalus loodusväärtuste avalikuks kasutamiseks.

Looduskeskkonna hoidmise olulisemad tegevussuunad on:

- valla rohealade ja metsade säästliku majandamise põhimõtete jälgimine ja tagamine;
- maade munitsipaliseerimine parkide ja haljasalade tarvis;
- planeerimistegevuste elluviimisel olemasolevate loodusressurssidega (põhjavesi, rohevõrgustik, loomastik, ranna avalik kasutatavus ja kaitstus loodusjõudude eest) ja loodus- ning kultuuriväärtustega arvestamine;
- saarte looduse ja omapära säilimise tagamine, nende looduskasutuse koormustaluvuse selgitamine tulenevalt inimtegevuse koormusest ja vajadusel keskkonda säästvate regulatsioonide täiendamine (näiteks küllastuste ja põhjavee kasutamise seaduse seadusega).

⁹ Elanike juurdekasvu prognoosis on arvestatud uute elamuarenduste realiseerimisel valda juurde lisanduvaid inimesi, kui ka neid, kes juba elavad Viimsis, kuid pole rahvastikuregistris enda elukohana seda märkinud.

KESKKONNAKAITSE

Looduskasutuse korraldamine säästva arengu põhimõtete järgi on keskkonnakaitse jälgida.

Viimsi metsade majandamine peab toimuma säästlikult ja lähtuma metsaasukate elupaikade ja liigirikkuse säilitamise vajadusest. Siinkohal on väljakutseks piirata vallas metsa raiumist ja vältida lageraiet nii Riigimetsa Majandamise Keskuse (RMK) kui eraomanike poolt hallatavatel aladel ning suurendada avalikkuse teavitamist nendel aladel planeeritavatest töödest. Suur osa valla territooriumist on kaitse all¹⁰ ja lisaks on mitmeid kaitstavaid looduse üksikobjekte ning elu- ja kasvukohatüüpe.

Oleme kõigil kohalikel kaitsealadel kehtestanud kaitse-eeskirjad ning välja töötanud või töötamas kaitsekorralduskavad. Lisaks pöörame tähelepanu ka kaitse all olevatele kultuuriväärtusega muinsuskaitsealustele objektidele, mille säilimise ja kaitsmise kohustus lasub selle omanikul. Välistame elamuehituse planeerimistegevuse valla kaitsealadel.

Loodusega tuleb tasakaalus hoida tehiskeskonna areng, et säilitada unikaalne loodusmaastik ja selle liigirikkus, kus ka poollooduslike koosluste (nt avamaastikud poolsaare lõunaosas ja rannaniidud ja -karjamaad idakaldal) säilitamisele ja taastamisele on tähelepanu pööratud. Loodusliku mitmekesisuse ja miljööväärtuse tagamine ning looduse ja elukeskkonna omavahelise harmoonilise tasakaalu hoidmine on elukeskkonna atraktiivsuse keskne komponent ja kohalike elanike suurim ootus.

Foto 1. Kalameeste rand.

Pöörame suurt tähelepanu valla keskkonnariskide maandamisele. Need riskid on esmajoonel seotud Miiduranna ja Muuga sadamatega, kus peamisteks riskiallikeks on ohtlike ainete käitlemine ja nende vedu, aga ka tootmistehnoloogiaga, inimeste- ja kaupade logistilise korraldusega ja võimaliku inimliku eksimisega. Siinkohal paneme rõhku ennetavate tegevuste elluviimisele, et suurendada kogukonna keskkonnateadlikkust ja keskkonnasõbralikku käitumist ning riskianalüüsid esitatud nõuetest kinnipidamist.

Leiame senisest tõhusamad lahendused lagunenu hoonete korrastamiseks või likvideerimiseks ja heakorrastamata alade kordategemiseks.

Olulisemad tegevused keskkonnakaitse valdkonnas on:

- valla keskkonna riskianalüüsi ajakohastamine, keskkonnariskide maandamine ja keskkonnaseisundi pidev analüüs;
- keskkonnaseire süsteemi arendamine, meetmete tagamine valla riskianalüüsis toodud ohtude ennetamiseks ja ohu ilmnemisel asjakohaseks kiireks reageerimiseks;
- järelevalve tõhustamine keskkonnariskide maandamise üle ja valmisoleku parendamine õnnetustele kiireks ja asjakohaseks reageerimiseks;
- meetmete rakendamine merekeskkonna seisundi halvenemise vältimiseks ja reostusriskide vähendamiseks, merereostusõnnetusele reageerimise suutlikkuse tõstmine;
- rannaaladele avaliku juurdepääsu tagamine;
- kehtivate kaitsekorralduskavade täitmine ja uuendamine, loodusväärtuste kaitse, elupaikade säilitamine, rohevõrgustiku ja selle osade, Natura 2000 alade ning kohalike maastiku- ja looduskaitsealade säilitamine;

¹⁰ Mäealuse kaitseala, Krillimäe maastikukaitseala, Leppneeme-Tammneeme maastikukaitseala, Haabneeme-Klindiasangu maastikukaitseala, Rohuneeme maastikukaitseala, Prangli maastikukaitseala, Aksi saare ja Naissaare looduspark, Viimsi mõisapark, Viimsi sangleplik, Lubja küla klindiasangu piirkond määratud kohaliku tähtsusega kaitsealaks nn klindi kaitseala.

- loodus- ja kultuurimälestiste heakorrastamine, elukeskkonda risustavate lagunenud hoonete lammutamine ja avaliku ruumi heakorrastamine;
- kogukonna keskkonnateadlikkuse suurendamine ja loodust säästvale käitumisele suunamine;
- uutes koostatavates strateegiadokumentides KAH alade täpsem määratlemine ja nende kaitsehooldusmeetmete kirjeldamine;
- matkaradade rajamine maastikukaitsealadel.

Tegevus	Tulemus
Maastikukaitseala kaitsekorralduskava koostamine	Mäealuse kaitsekorraldus-kava on koostatud (2022)
Viimsi Mõisapargi rekonstrueerimisprojekti koostamine	Rekonstrueerimisprojekt on koostatud (2023)
Rohevõrgustiku sidususe säilitamine ja parandamine	uus kaitseala loodud (2023)
Kõrghaljastust puudutava regulatsiooni uuendamine	Kõrghaljastust puudutava regulatsioon uuendatud (2023)

Tabel 3. Keskkonnakaitse tegevused ja oodatavad tulemused.

JÄÄTMEAJANDUS

Jäätmete majandamisel edendame keskkonnaohutut ja majanduslikult põhjendatud jäätmekäitlust, suuname võimalikult suures osas jäätmeid taaskasutusse.

Valla elanike arvu kasvuga suureneb jäätmetekitajate arv ja kogutud olmejäätmete hulk. Selleks, et vähendada survet looduskeskkonnale ja vältida metsaaluste risustamist ning sellega kaasnevat

keskkonnareostust, töötavad Viimsi vallas mitmed jäätmejaamad - Püünsi külas Vanapere jäätmejaam, jäätmejaam Naissaarel ja Prangli saarel. Koostöös Tallinna linnaga on Viimsi valla elanikel võimalus viia jäätmeid ka Pärnamäe jäätmejaama.

Vallas toimib tagatisrahata pakendite ja pakendijäätmete kogumispunktide süsteem, et elanikud saaksid tasuta ära anda majapidamises tekkivaid sega-, klaas- ja papp/paberpakendeid. Kogumiskohad asuvad lihtsasti ligipääsetavates kohtades üle valla territooriumi ning neid haldavad taaskasutusorganisatsioonid.

Lisaks saavad viimsilased tellida pakendikoti või –konteineri teenust, millega vabaneda kodumajapidamises tekkivatest pakenditest.

Keskkonna, sh metsaaluste risustamise minimeerimiseks ja vallaelanike keskkonnateadlikkuse tõstmiseks viime läbi senisest mõjuvamaid teavitamis- ja ühistegevuskampaaniaid, anname informatsiooni vallas toimivate jäätmejaamade asukohtade ja jäätmete käitlemise kohta.

Oleme korraldanud uue jäätmehanke, et taastada korraldatud jäätmevedu valla territooriumil. Korraldatud jäätmeveo teenuse osutaja ehk jäätmevedaja leidmiseks oleme korraldanud teenuste kontsessiooni. Jäätmeveo teenuste kontsessiooni leping on käesoleval hetkel veel sõlmimisel.

Eelseisvatel aastatel vajab jäätmemajanduse valdkond tervikuna üle vaatamist ja süsteemsema käsitluse loomist, mis arvestab paremini elanike ootuseid nt prügi sorteerimise võimaluste parandamise ja prügikonteinerite tühjendamise sageduse tõstmise osas (sh avalikes kohtades).

Täpsema ülevaate valla jäätmemajanduse põhimõtetest annab Viimsi valla jäätmehoolduseeskiri¹¹.

Olulisemad tegevused jäätmemajanduse valdkonnas on:

- valla jäätmevaldkonna arengukava koostamine ja jäätmehoolduseeskirja ajakohastamine;
- jäätmemajanduse pidev täiustamine nii valla mandriosal kui saartel;
- probleemsemate jäätmete jäätmejaama tasuta üleandmisvõimaluse korraldamine;

¹¹ Valla jäätmehoolduseeskiri on kättesaadav: <https://www.riigiteataja.ee/akt/414032014025?leiaKehtiv>

- pakendikoti või -konteineri teenuspunktide laiendamine pakendijäätmete kogumisel.

Tegevus	Tulemus
Pakendikoti või -konteineri teenuspunktide laiendamine, jäätmete liigiti kogumise soodustamine ja propageerimine	<ul style="list-style-type: none"> ▪ tekkekohal pakendimaterjale koguvate majapidamiste arvu suurenemine (2025), sh 2500 kohtkogumisega liitunud üksikelamut, 3043 korterit on hõlmatud kohtkogumise lepinguga (2025)
Avalikes kohtades jäätmete liigiti kogumise võimaluste loomine	<ul style="list-style-type: none"> ▪ esimene pilootala loodud Haabneeme alevikus (2024)
Valla jäätmevaldkonna arengukava koostamine ja jäätmehoolduseeskirja ajakohastamine	<ul style="list-style-type: none"> ▪ jäätmehoolduseeskiri on ajakohastatud (2022); ▪ jäätmevaldkonna arengukava on koostatud (2022)

Tabel 4. Jäätmemajanduse tegevused ja oodatavad tulemused.

4.2. ELUKESKKOND

KAVANDAME RUUMILISE PLANEERIMISE KAUDU VIIMSI TERVIKLIKU JA TASAKAALUSTATUD ARENGUT SELLISELT, ET MEIE ELUKESKKONNA KVALITEET OLEKS TAGATUD!

Vältimaks valla elukeskkonna kvaliteedi halvenemist, arvestame selle edasisel arendamisel olemasolevate väärtusega. Hoiame olemasolevaid elukeskkonna väärtusi ja seame reeglid väärtusliku miljööga alade maakasutuse muutmiseks ja ehitamiseks.

Kaunis ja mitmekesine looduskeskkond, turvaline ja laste kasvatamiseks sobiv elukeskkond ning mõnusa mereõhu,

kaunite randade ja merevaadetega idülliline aedlinn on kahtlemata väärtused, mille säilitamisele pöörame suurt rõhku ka järgnevatel aastatel.

Vaikse ja turvalise elukeskkonna kujundamisel ei saa tähelepanuta jätta ka vajadust planeerida valla keskuse asukoht ning analüüsida, kuhu luuakse teenuste ja töökohtade peamine sõlmpunkt. Valla keskuseks on plaanis kujundada Haabneeme alevik, mis asub lähedal kõigile viimsilastele. Haabneeme aleviku ja Viimsi keskuse keske punkti ja atraktiivse avaliku ruumi (sh arhitektuurilise terviku) kujundamise vajadusele juhtisid tähelepanu ka valla elanikud viimases elanike kaasamise uuringus.

Elukeskkonna kvaliteedi tagamise olulisemad tegevussuunad on:

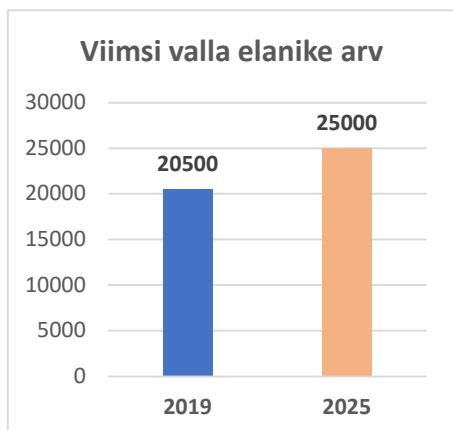
- jätkusuutliku rahvaarvu kasvu reguleerimine ruumilise planeerimise kaudu, et tagada valla sotsiaalse ja tehnilise taristu toimimine;
- valla peamiste prioriteetide täitmisele kaasa aitamine ruumilise planeerimise kaudu (nt täiendavate lasteaia- ja koolikohtade loomiseks tingimuste tekitamine, kõrgetasemeliste vabaaja veetmise võimaluste loomine, sh kultuuriasutuste ja rekreatsioonialade rajamiseks vajalike maa-alade reserveerimine);
- valda (tarkade) töökohtade tekkeks tingimuste loomine, et vähendada elanike pendelrännet;
- tasakaalustatud arengu põhimõttest lähtumine, kus juurde lisanduvad hooned ja rajatised pigem rikastavad, mitte ei halvenda ega koorma valla üldist elukeskkonda ja selle ilmet, seda nii funktsionaalsest kui ka arhitektuurilisest aspektist (kunstiteoste ja skulpturaalsete vormide kavandamine avalikku ruumi esteetiliselt nauditava keskkonna kujundamiseks).

RUUMILINE PLANEERIMINE

Inimeste soov Viimsisse kodu rajada ja siia elama tulla on jätkuvalt suur.

Viimsi kui elukoha populaarsus ei ole vähenenud ja valla elanike arv kasvab jätkuvalt. Ka valla kiire sotsiaalne ja majanduslik areng tekitab juurde soovijaid, kes tahavad siia kodu rajada või pere suurenedes valla piires elukohta muuta. Samas näevad viimsilased juba praegu ühe probleemina valla elanike arvu ja asustustiheduse liiga kiiret

kasvu, mida tekitab mahukas elamuarendus ja mis viib Viimsi linnastumiseni.

Joonis 6. Viimsi valla elanike arvu prognoos aastaks 2025

Ka järgnevatel aastatel on oodata valla elanike juurdekasvu jätkumist tänasega sarnases tempos (s.o. 500-800 inimest aastas) eeldusel, et meie riigi majanduskasv jätkub ja inimeste majanduslik heaolu ei halvene.

Vallas on 2019.a seisuga realiseerimata ca 2 500 planeeritud elamuühikut, mis tähendab, et soovi korral on praktiliselt kohe võimalus Viimsisse oma kodu rajada ca 7 000 uuel elanikul.¹²

Valla arengu seisukohalt on äärmiselt oluline, et elanike arvu reaalkasv tooks Viimsisse juurde ka täiendavaid maksumaksjaid (s.t. elanikud märgivad rahvastikuregistris enda elukohaks Viimsi valla). Seetõttu on ka järgnevatel aastatel üheks peamiseks väljakutseks suurendada valla elanikeks registreerunute osakaalu valla tegelike elanike hulgas. Selle tulemusena oleks vallal parem võimalus planeerida, koordineerida ja pakkuda paremaid avaliku sektori teenuseid.

Valla elanike arvu prognoos aastaks 2025 (25 000 elanikku) sisaldab endas samuti eeldust, et tänaste valla elanike seast tõuseb Viimsi enda koduks registreerunute osakaal.

Olulisemad tegevused ruumilise planeerimise valdkonnas on:

- ehitustegevuse strateegiliste suundade kinnitamine kehtiva üldplaneeringu teemaplaneeringu üldiste ehitustingimuste määramiseks;
- maa- ja geodeesiatoomingute e-keskkonna loomine ning seeläbi valdkonna digitaliseerimine;
- ühistranspordi eelisarendamiseks tingimuste loomine kohalikul tasandil, täiendavate pargi ja reisi parkimisalade planeerimine ning nende integreerimine ühistranspordi võrgustikuga, kergliiklusteedele vajalike maa-alade reserveerimine, tavaruumi kvaliteedi tõstmine (eraldusribade nõude jm haljastusvõtetega);
- valla tasakaalustatud arendamine kogukonnavajadustest lähtuva taristu ja avalike teenustega;
- ranna- ja merealade kasutust käsitleva teemaplaneeringu kehtestamine (juurdepääsud rannaaladele, vaba liikumise tagamine rannas, lautrite, väikesadamate jm veeliikluse jaoks vajalike asukohtade määramine jne).

Tegevus	Tulemus
Planeerimisvaldkonda reguleeriva määruse ja planeeringute elluviimise põhimõtete kinnitamine	määrus on valla volikogus kinnitatud (2023)
Maa- ja geodeesiatoomingute e-keskkonna loomine	e-keskkond on loodud (2024)

¹² Allikas: Viimsi Vallavalitsus.

Detailplaneeringute menetluskiirus	<ul style="list-style-type: none"> ▪ detailplaneeringu menetlus on läbi viidud planeerimisseaduses sätestatud tähtajaks (3 aasta jooksul) (2024) (algfase 2019: 49 kuud); ▪ üldplaneeringuid muutvate detailplaneeringute menetluskiirus ca 24 kuud (2024)
Kehtestatud detailplaneeringute info kuvamine valla infokanalites	aastast 2004 kehtestatud detailplaneeringute info on avalikult kuvatud (2024)
Viimsi valla haldusterritooriumi üldplaneering	Uus üldplaneering on vastu võetud (2025) ja kehtestatud (2026)
Viimsi valla mandriosa ranna- ja merealade teemaplaneering	Teemaplaneering on kehtestatud (2025)

Tabel 5. Ruumilise planeerimise tegevused ja oodatavad tulemused.

4.3. HARIDUS

LOOME MITMEKÜLGSED VÕIMALUSED KVALITEETSE HARIDUSE JA HUVIHARIDUSE OMANDAMISEKS KÕIGILE VIIMSI VALLA NOORTELE!

Kohaliku omavalitsuse üks olulisemaid ja ressursimahukamaid ülesandeid on tagada oma elanikele võimalused kvaliteetse alus-, üld- ja huvihariduse omandamiseks. Viimsi valla haridusvõrk on korrastatud, kuid vajadus täiendavate lasteaia- ja koolikohtade järele kestab ka järgnevatel aastatel.

Suurimaks väljakutseks alushariduse pakkumisel on piisaval hulgal munitsipaallasteaiakohtade tagamine, sest lasteaia- ja koolikohtade järjekorras olevate laste arv kasvab igal aastal

progresseeruvalt. Kuna kohaliku omavalitsuse ülesandeks on elanikele lasteaia- ja koolikohtade tagamine on kavas Pärnamäe munitsipaallasteaia ehitamine.

Igal sügisel lisandub ka kõikidesse kooliastmetesse uusi lapsi, mis avaldab survet uute klassikomplektide avamiseks. Vaatamata asjaolu, et 2018. aastal avati Viimsis riigigümnaasium, tekitab elanike juurdekasv piisavat nõudlust täiendavate õppeasutuste avamiseks vallas. Surve koolikohtadele on eriti tuntav valla keskuse koolides.

Lisaks lasteaia- ja koolikohtade arvu suurendamisele soovivad viimsilased, et vallas pakutava hariduse kvaliteet tõuseks ning õppesüsteem innustaks õpilast rohkem õppima.

Hariduse kvaliteedi tagamise olulisemad tegevussuunad on:

- täiendavate lahenduste leidmine lasteaia, ja üldhariduse õppekohtade tagamiseks valla lastele, sh Pärnamäe hariduskeskuse rajamine;
- konkurentsivõimelise palga- ja motivatsioonisüsteemi loomine valla haridustöötajatele;
- era- ja mittetulundussektori suurem kaasamine kvaliteetse hariduse andmiseks;
- iga lapse individuaalsusega arvestamine ja tingimuste loomine koolist väljalangevuse vähendamiseks ning sujuvaks üleminekuks ühelt kooliastmelt teisele;
- haridusasutuste kogukonnaelus osalemise suurendamine, (nt lasteaed ja kool kui avatud kogukonnakeskused);
- koostöövõrgustike arendamine valla noorte, ettevõtjate, koolide ja omavalitsusega (sh õpilasmaleva tegevuse jätkamine, seal osalevate noorte arvu suurendamine, praktikakohtade loomine ja vahendamine);
- elukestvas õppes osalemiseks võimaluste loomine (sh koostöös ülikoolidega), täiskasvanute õppe võimaluste laiendamine;

- vallaülese digikooli lajendamine huvikoolidesse ja lasteaedadesse, mis võimaldab jagada aineõpetuse tunde ka huvikoolides ja lasteaedades, korraldada õppetööd paindlikult ja tundides osaleda distantsilt.
- Vallaülese hajaõppe võimekuse loomine, mis võimaldab õppijatel osaleda korraga nii füüsiliselt, kui ka virtuaalselt kontaktõppes

ALUSHARIDUS

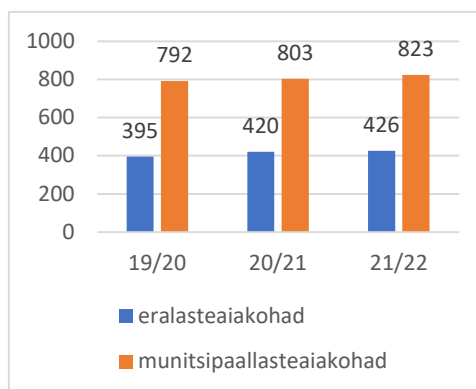
Alushariduse pakkumisel on keske tähtsusega täiendavate lahenduste leidmine, et tagada kõigile vallas elavatele lasteaiaaalistele lastele koht lasteaias.

Viimsi vallas on 2020. aasta seisuga 2 munitsipaallasteaeda - MLA Viimsi Lasteaiad (kokku eraldi 8 maja ja 38 rühma) ja Püünsi Kooli lasteaed (2 rühma) - ning 6 eralasteaeda.

Haridus- ja Teadusministeeriumi (HTM) andmetel on Viimsi vallas alusharidust omandavate laste arv püsinud viimastel aastatel oluliselt muutumatuna (joonis 7).

2021/22 õppeaastal omandas valla munitsipaallasteaedades alusharidust 823 last ning eralasteaedades ca 426-last.

Nõudlus lasteaiakohtade järele on suurem, kui vald rahuldada suudab, mistõttu jätkame järgnevatel aastatel tõhusate lahenduste leidmist lasteaiakohtade puudujäägi vähendamiseks. Arvutuste kohaselt oli 2022/2023 õppeaastal vaja juurde lasteaiakohti ca 200 lapsele ning valla elanike kasvu jätkumisel ca 400 lapsele 2024/25 õppeaastal. 2022/23 õppeaastal ootab lasteaia kohta ligi 200 last, 200 last kasutab koduse lapse toetust ning eralapsehoidudes ja eralasteaedades käivate laste vanemad eelistavad olla jätkuvalt munitsipaallasteaia järjekorras. Lasteaiakohtade nõudlus on lahendatud läbi erinevate meetmete: koduse lapse toetus; lastehoiu toetus; eralasteaia toetus; lasteaia koht MLA lasteaias.

Joonis 7. Alusharidust omandavate laste arv õppeaastate lõikes
Allikas: HTM.

Plaanime lasteaiakohtade puudujääki leevendada eeskätt eraettevõtjate abiga. Tõhustame koostööd valla tänaste eralasteaedadega, aga ka hangete tulemusel lisanduvate uute teenusepakkujatega, et suurendada vallas tegutsevate eralasteaedade arvu.

Valla kohalike munitsipaallasteaedade ning tänaste ja tulevaste eralasteaedade osas loome ühendsüsteemi, et parandada lasteaiakohtade järjekorra haldamist. Loodava ühendsüsteemi kaudu hakkab edaspidi valla haridusteenuste haldamise süsteemis (ARNO) olema keskselt kättesaadav info vabadest lasteaiakohtadest, seda nii munitsipaal- kui eralasteaedade koondina.

Olulisemad tegevused alushariduse valdkonnas on:

- koostöö suurendamine eralasteaedadega, uute teenusepakkujate lisandumine valla territooriumile;
- tugisüsteemi kvaliteedi tõstmine erivajadustega laste toetamiseks hariduse omandamisel;
- lasteaiaõpetajate palga- ja motivatsioonisüsteemi konkurentsivõime parandamine;
- arendajatega põhimõtete kokku leppimine, mille alusel määrata tingimused lasteaia pidamiseks sobiva taristu ehitamiseks arenduspiirkondades.

- vallaülese digikooli projektiga liitmine, mis võimaldab lasteaedades kasutada digikooli IT taristut ja tehnikat õppegevuse paremaks korraldamiseks.

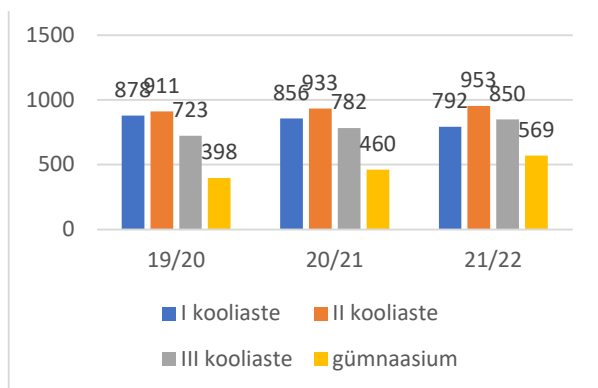
Tegevus	Tulemus
Lasteaiakohtade arvu suurendamine vallas	vallas on kokku vähemalt 1850 lasteaiakohta (2025) (algtaase 2019: 942)

Tabel 6. Alushariduse tegevused ja oodatavad tulemused.

ÜLDHARIDUS

Üldhariduse pakkumisel on kesksel kohal õppekvaliteedi tõstmine ja täiendavate koolikohtade loomine. Soovime, et koolivaliku tegemisel usaldavad lapsevanemad meie koolide head mainet ja nende töötajate professionaalsust.

Viimsi vallas pakkus üldharidust 2020. aasta seisuga 6 riigi- ja kohaliku omavalitsuse õppeasutust – Viimsi Gümnaasium, Haabneeme Kool, Prangli Põhikool, Püünsi Kool, Randvere Kool ja Viimsi Kool.

Joonis 8. Üldharidust omandavate õpilaste arv riigi ja KOV haridusasutustes
Allikas: HTM.

2022/23 õppeaastal oli nimetatud koolides õppivate laste arv kooliastemete lõikes kokku 2613 õpilast¹³.

Viimasel aastatel on Viimsis üldharidust omandavate õpilaste arv kasvanud (joonis 8). See tekitab vallale surve täiendavate õppekohtade loomiseks Viimsi erinevate koolide klassides. Sarnase trendi jätkudes seisab vallal täiendavate õpilaste koolidesse ära mahutamiseks lähitulevikus ees vajadus uue õppeasutuse rajamiseks, sest koolide tänased laienemisvõimalused on olulises osas ära kasutatud.

Näiteks on Haabneeme Kool saanud juurdeehituse ja muutunud täistsükli põhikooliks. Seni gümnaasiumina tegutsenud Viimsi Kool on korraldatud ümber põhikooliks. Püünsi Koolile tehtud juurdeehitusega on paranenud sealse piirkonna koolikohtade saadavus. Randvere Koolile renditav moodulhoone on aidanud parandada hariduslike erivajadustega laste õppimisvõimalusi ja kooli juurde rajatav ujula ning kooli täiendav juurdeehitus erivajadustega laste ruumide, noortekeskuse ruumide ja raamatukogu ringipaigutuse näol aitab tulevikus kooli veelgi rohkem avada vallakodanikele kasutamiseks.

Peamise võimalusena täiendavate koolikohtade tekitamiseks näeme koostöös eraettevõtjatest koolipidajatega. Näiteks rajatakse Viimsisse erasektori algatusena uus erakool Tuleviku Kool, mis oleks suuteline pakkuma võimalust hariduse omandamiseks ca 700 õpilasele. Erakoolide arvu soovime vallas tõsta tulevikus veelgi.

Valla üldharidusvaldkonna pikemat arengut käsitleva strateegia (valdkondliku arengukava) väljatöötamiseks ja elluviimise edasiseks koordineerimiseks loome hariduskonsortsiumi, mille liikmeteks hakkavad olema Viimsi üldhariduskoolide, ARTIUMI jt. valdkondlike spetsialistide esindajad, ning mis

¹³ Allikas: Viimsi Vallavalitsus.

muuhulgas oleks võimeline koordineerima ka koolide taristu, ressursside ja spetsialistide omavahelist tõhusamat rakendamist. See tähendab mh koolide ruumide suuremat riskasutust ning õpetajate ja õpilaste liikumist koolide vahel erinevate ainete õppimiseks selleks kõige paremini sobivas keskkonnas ja spetsialistide juhendamisel.

Olulisemad tegevused üldhariduse valdkonnas on:

- koolide omanäoliste õppekavade kujundamine
- koolikultuuri arendamine (sh õpetajate motiveerimine ja õppetöö kvaliteedi tõstmine);
- tugisüsteemi kvaliteedi tõstmine ja teenuste pakkumise tsentraliseerimine tuge vajavate ja erivajadustega laste toetamiseks hariduse omandamisel;
- meetmete rakendamine õpetajate ja õpilaste terviseteadlikkuse tõstmiseks.
- tõhustatud eesti keele õppe võimaldamine muukeelsetele lastele;
- Hajaõppe võimekuse tõstmine üldhariduskoolides, mis võimaldab õppijatel osaleda kontaktõppes nii virtuaalselt, kui ka kohapeal

Tegevus	Tulemus
Õpetajate kvalifikatsiooni tõus	Õpetajate kvalifikatsioon vastab 85% ulatuses nõutud tasemele (2024)
Õpilastele täiendavate arenguvõimaluste loomine, huvihariduse ja üldhariduse lõiming	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Valla huvikoolid ja üldhariduskoolid kasutavad otstarbekalt ruumide ja õpetajate ressursse (2024)
Andekuse ning erivajaduste märkamine on muutunud õppeprotsessi lahutamatuks osaks	loodud on vallaülene tugisüsteem (2024)
Õpetajatöö suurem väärtustamine, sh motivatsioonipaketi loomine	motivatsioonipakett on loodud (2024)
Õppetaristu parandamine	<ul style="list-style-type: none"> • Viimsi Kooli ujula renoveeritud (2024) • Püünsi Kooli õppeklassid on välja ehitatud (2024)
Hajaõppe võimekuse tõstmine	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Hajaõppe võimekus on tõstetud Viimsi ja Püünsi Koolis ning loodud Randvere koolis (2023)

Tabel 7. Üldhariduse tegevused ja oodatavad tulemused.

HUVIHARIDUS JA NOORSOOTÖÖ

Huvihariduse pakkumise kesksel kohal on võimaluste laiendamine ja kättesaadavaks tegemine kõigile lastele ja noortele, et harrastada huvitegevust pädevate juhendajate käe all. Võimalused noore isiksuse mitmekülgseks arenguks loob kvaliteetne noorsootöö.

2019/2020 õa tegutses Viimsi vallas kokku 41 huvikooli ja spordiklubi, millest Viimsi Muusikakool ja Viimsi Kunstikool on munitsipaalasutused. Spordi sh tantsuvaldkonnas tegutses 25 spordiklubi, 3 eramuusikakooli, 3 eramuusika- ja kunstikooli ning 7 muud huvikooli, mis tegelevad mitme erineva valdkonnaga. Noorte (vanuses 7-19) osakaal huvihariduses ja -tegevuses oli 72% kõigist vallas elavatest noortest.

Foto 2. Kultuuri- ja huvihariduskeskus ARTIUM.

Huvihariduse ja noorsootöö valdkonna edasise arengu planeerimiseks viime läbi valdkonna tervikliku kaardistamise ning töötame välja valdkonnaülese huvihariduses ja huvitegevuse osalemise toetuskava, mille alusel toetame jätkusuutlikke ja uuenduslikke tegevusi ning HEV laste kaasamist huvitegevusse.

Korraldame juhendajate ja treenerite koolitamist ja eraldame vahendeid projektide toetamiseks. Laiendame Viimsi õpilasmaleva tegevust ja seal osalejate arvu.

Valla tegevustesse on kaasatud noorte volikogu, kelle eesmärgiks on esindada noorte huve vallas ja kaasata neid aktiivselt osalema ühiskondliku elu korraldamises, ning kelle osalusel arendatakse aktiivselt rahvusvahelist koostööd, viies läbi ühisprojekte partneritega erinevatest riikidest.

Olulisemad tegevused huvihariduse ja noorsootöö valdkonnas on:

- täiendavate võimaluste loomine mitmekülgse huvihariduse pakkumiseks:
  - valla keskusest väljaspool asuvates munitsipaalkoolides pakutavate huviringide valiku laiendamine ja võimaluste loomine saartel elavatele noortele.
- elukestva õppe võimaluste toetamine (nt Väärikate Ülikooli käivitamine jms);
- Viimsi noortekeskuse tegevuste arendamine, muutes keskused noorte jaoks atraktiivsemaks;
- noorte ettevõtlikkuse, loovuse ja aktiivsuse suurendamine läbi koostöö ja -projektide;
- Viimsi õpilasmaleva tegevuse laiendamine.
- Viimsi digikooliga ühinemine, mis võimaldab huvikoolidel osa saada ja panustada õppetegevuse paremaks korraldamiseks ja toetaks mitmekülgse huvihariduse pakkumist

Tegevus	Tulemus
Viimsi õpilasmaleva tegevuse laiendamine	malevas saab tööd vähemalt: <ul style="list-style-type: none"> ▪ 123 last (2020) ▪ 160 last (2021) ▪ 170 last (2022) ▪ 180 last (2023) ▪ 200 last (2024) (algtase 2019: 147 last)

Tabel 8. Huvihariduse ja noorsootöö tegevused ja oodatavad tulemused

4.4. KOMMUNAAL JA TARISTU

ARENDA JA TÕSTAME KOMMUNAALVALDKONNA
TEENUSTE KVALITEETI JA TAGAME NENDE
TÕRGETETA TOIMIMISE. TAGAME ELANIKE
MUGAVAKS, SUJUVAKS JA TURVALISEKS
LIIKLEMISEKS AASTARINGSELT HOOLDATUD
TEEDEVÕRGU, HÄSTI KORRALDATUD
ÜHISTRANSPOORDITEENUSED, AVALIKU RUUMI
HEAKORRA!

TEEDEVÕRK

Teedevõrk on oluline transpordisüsteemi osa, mis peab tagama inimestele head liikumisvõimalused erinevate piirkondade vahel. Seetõttu on teedevõrgu arendamine elanike teenindamise, valla igapäevaelu ja üldise arengu seisukohast väga olulise tähtsusega.

Valla ülesanne on korraldada teede ja tänavate ehitamist ja korrashoidu, et need oleksid heas seisukorras ning nendel liiklemine arusaadav, liiklusruum ja -keskkond tajutav ning sujuv.

Viimsi valla territooriumi teedevõrgu pikkus oli 2021. aasta seisuga ca 405 km. Valla kohalike teede seisukorda võib pidada rahuldavaks, sest teede ja tänavate hooldus- ja remonditööd toimuvad regulaarselt ning meil on olemas pikaajaline nägemus remondikavade osas. Teede töid kavandame sõltuvalt olemasolevatest vahenditest, maksimaalses mahus ja vajadusel taotleme lisavahendeid erinevatest fondidest. Oleme seadnud eesmärgiks ehitada tolmuwabade katetega teid ja tänavaid maksimaalses võimalikus mahus, et selle läbi parandada liiklemise mugavust, õhu kvaliteeti ja valla üldist elukeskkonda.

Teede arendamine jätkub ka eelseisvatel aastatel. Senisega võrreldes peame pöörama rohkem tähelepanu lahenduste leidmisele, mis olemasolevaid vahendeid arvestades pakuksid kõikidele liiklejatele optimaalseid, mugavaid ja ohutuid liiklemistingimusi. Teede sõidetavuse ja liiklusohutuse tagamise osas näevad arenguruumi ka valla elanikud. Jalakäijate liiklemismugavuse parandamiseks jätkame kergliiklusteede võrgustiku rajamist vallaüleselt, sidudes selle naaberomavalitsuste kergliiklusteedega.

Jätkame teede aluse maa munitsipaliseerimist eelisjärjekorras teede osas, kus on kavas teha suuremas mahus ehitus- või rekonstrueerimistöid.

Teede hoolduse osas on uuel hooldeperioodil kavas rakendada täiendavaid kvaliteedinõudeid (tekitada juurde piirkondi, hankida lisatehnikat ning arendada uusi teenuseid), anda elanikele põhjalikumalt teehoiualast infot ja hooldesõidukite asukohti.

Täpsema ülevaate valla teede arendamisest aastatel 2018-2028 annab Viimsi valla teedevõrgu arengukava (TEAK)¹⁴.

Lisaks olemasolevatele teenustele pakume:

- teede tehniliste projekteerimistingimuste koostamist;

Foto 3. Haabneeme alevik.

¹⁴ Arengukava on kättesaadav: https://www.viimsivald.ee/public/Viimsi_TEAk.pdf

- teede-ehituse alast konsultatsiooni;
- teeregistri väljavõtteid.

Olulisemad tegevused teedevõrgu korraldamisel on:

- TEAK tegevuskava elluviimine ja uuendamine vastavalt täpsustunud eelarvelistele vahenditele ning valla perspektiivsetele suurehitustele;
- täiendavate võimaluste leidmine tulevikus suureneva liiklustiheduse sujuvaks juhtimiseks ja teenindamiseks;
- vallasisese teedevõrgu pidev arendamine ja aastaringse teehoolde kvaliteedi tõstmine, sh kvartalisestest teede tolmuwabaks muutmise jätkamine ja rekonstrueerimine;
- valla teede ja tänavate liikuvusmugavuse auditi teostamine, tuvastamaks inimeste liikumise kitsaskohad (sh liikumine lapsevankriga, ratastooliga jms);
- vallaülese tervikliku asumeid ühendava kergliiklusteede võrgustiku väljaarendamine;
- teede investeerimisvajaduse hindamise jätkamine, teede omandisuhte korrastamine (sh Naissaare teede võrgustiku korrastamine);
- maa munitsipaliseerimine vallale avalike ülesannete täitmiseks;
- valla põhiteede rekonstrueerimise jätkamine vastavalt TEAK uuendatud teede rekonstrueerimiskavale;
- Sõpruse tee ja Ravi tee läbimurde rajamine;
- Tammneeme tee laiendamine ühistranspordi liikumisvõimaluste parandamiseks ja kergliiklustee ehitamine kuni külaplatsini;
- uute teelõikude kavandamise ja rajamise jätkamine (sh Riiasöödi tee puuduolev läbimurre, Lubja tee pikendus jms);
- kergliiklusteede võrgu laiendamine.

Tegevused	Tulemus
Tolmuwabade katetega teede ehitus valla mandriosas	<ul style="list-style-type: none"> ▪ valla omandis olevad teed on: <ul style="list-style-type: none"> ▪ 92% tolmuvabad (2020) ▪ 96% tolmuvabad (2021) ▪ 98% tolmuvabad (2022) ▪ 100% tolmuvabad (2023) (algtase 2019: 88%)
Kergliiklusteede võrgu laiendamine	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Muuga tee jalgratta- ja jalgteede ühendatud Maardu linna kergteede võrguga (2024)

Tabel 9. Teedevõrgu tegevused ja oodatavad tulemused.

TRANSPORT JA LIKUVUS-KORRALDUS

Transpordi ja liikuvuskorralduse ülesandeks on inimeste liikumisvõimaluste parandamine ning valla transpordisüsteemi tõhusa toimimise ja pideva arengu tagamine.

Foto 4. Validaator.

Väga olulisel kohal on kiire ja sujuva liikluskorralduse arendamine Viimsi valla siseselt, aga ka teiste naaberomavalitsuste (eeskätt Tallinna) suunal. Selleks uurime täiendavaid võimalusi vallast väljaviivate peamiste teede läbilaske parandamiseks, sh alternatiivsete ühistranspordi liikide kasutuselevõtuks (nt Tallinna ja Viimsi vahelise trammiliini rajamine, elektribusside kasutuselevõtt vms).

Ühistranspordi arendamisel on järgnevate aastate väljakutseks senisest kõrgema kvaliteediga teenuse pakkumine. Plaanime tuua valla teedele madalapõhjalised bussid, mis on varustatud turvavöödega, tõukerataste ja lapsevankrite paigutusvõimalustega ning mis pakuvad senisest paremat ligipääsetavust, tõstavad ohutust, sõidumugavust ja aitavad viia valla transporditeenuse osutamise linnaliini transporditeenusega sarnasele tasemele.

Lisaks jätkame sõidugraafikute ja -liinivõrgu kohandamist (sh liinide pikendamist ja peatuste lisamist) elanike vajadustega. Käivitame Pargi ja Reisi süsteemi Lubja-Randvere ringtee juurde rajatud parklas.

Bussipaviljonide uuendamise käigus asendame tänased paviljonid järk-järgult uutega, mis on valgustatud, varustatud reaalarja infotabloodega ning kujundatud vallale omase visuaali ja stilistikaga. Rajame suuremate ja olulisemate bussipeatuste juurde turvalised jalgrataste hoiukohad.

Liikluskeskkond peab olema kujundatud selliselt, et selles ei hukkuks ega saaks raskelt vigastada ükski liikleja isegi juhul, kui ta liigeldes eksib.

Liiklusohutuse tõstmiseks võtame taristu rajamisel ja rekonstrueerimisel kasutusele liiklusohutust suurendavaid lahendusi, sh rakendame liikluskorralduses intelligentseid transpordisüsteeme.

Parkimiskorralduse osas on oluline Haabneeme alevikus kortermajade ja kaubandusasutuste ning suvisel ajal rannapiirkonnas tagada toimiv parkimiskorraldus. Tiheasustusosalal parkimisprobleemide lahendamiseks viime läbi uuringu parkimisprobleemide kaardistamiseks ning parkimisvõimaluste laiendamiseks, sh võimalike tasuliste parkimisalade loomiseks.

Täpsema ülevaate valla transpordi ja liikuvuskorralduse arendamisest aastatel 2020-2030 annab Viimsi valla transpordi ja liikuvuskorralduse arengukava (TRAK)¹⁵.

Lisaks olemasolevatele teenustele pakume:

- sõidusoodustuste vormistamist õpetajatele ja piiratud töövõimega isikutele;
- koolibussi teenust Viimsi keskusest ja Tammneemest Tallinna kesklinna;
- eriveolubade ja piirangualasse sisenemise lubade väljastamist;
- taksoveolubade, teenindajakaartide ja sõidukikaartide väljastamist.

Olulisemad tegevused transpordi ja liikuvuse korraldamisel on:

- TRAK tegevuskava elluviimine;

¹⁵ Viimsi valla arengukava ja eelarvestrateegia 2020-2024 vastuvõtmisel ei olnud nimetatud arengukava veel kinnitatud.

- säästva liikumiskeskonna arendamine ja sujuva ning ohutu transpordivõrgustiku tagamine;
- valla mandriosa ja kõikide püasustusega saarte vahelise aastaringse liikumisvõimaluse kindlustamine, võimaluse leidmine uue laeva toomiseks Kelnase-Leppneeme liinile;
- pidev panustamine liikluskultuuri tõstmisesse, liiklusohutuse (sh meresõiduohutuse) tagamisse ja liikumise turvalisemaks muutmisesse, nt vastavate liiklusohutuse kampaaniate korraldamine, ühistranspordi taskute rajamine, ülekäiguradade märgistuse parandamine, bussiootepaviljonide valgustamine jms;
- intelligentsete liiklusjuhtimise süsteemide kasutuselevõtu võimaluste uurimine;
- ühistransporditeenuse kvaliteedi tõstmine ja keskkonnasäästlike ühissõidukite (nt elektri-, gaasi- ja hübriidbussid) kasutuselevõtu võimaluste ja tasuvuse uurimine;
- ühistransporditeenuse toimimise pidev seiramine, elanike (sh erivajadustega inimeste) liikumisvajadustest lähtuva vallasisesse liikuvuskorralduse loomine (nt keskuse ja külade vaheliste ühenduste piisavus ja sagedus, sõiduskeem ehk kooliring keskuse ja sealt väljaspool asuvate koolide vahel), naaberomavalitsustega ühenduse pidamise parendamine (sh Pargi ja Reisi süsteem, koolibuss jms);
- koostöös Tallinnaga võimaluste leidmine liikluskorralduse parandamiseks Tallinna suunal (sh Tallinna ja Viimsi vahelise trammiliini tasuvus ja teostatavus);
- olemasolevate liikumisvõrgustike efektiivsem kasutamine ja uute arendamine (nt jalgsi+ühistransport, ratas+ühistransport, auto+ühistransport).

Tegevus	Tulemus
Madalapõhjaliste ühistranspordisõidukite kasutuselevõtt	valla liine teenindavad 100% ulatuses madalapõhjalised bussid (2022)
Bussipeatuste võrgu tihendamise	81% valla elanike kodud ei ole bussipeatusest kaugemal kui 600 m (2024) (algbase 2019: 78,5%)
Valla siseliinide arvu suurendamine	siseliinide arv 13 (2024) (algbase 2019: 11)
Ühistranspordi sõitjate arvu suurendamine valla siseliinidel	380 000.a sõitu (2025) (algbase 2019: 276 000)

Tabel 10. Transpordi ja liikuvuskorralduse tegevused ja oodatavad tulemused.

TÄNAVAVALGUSTUS

Tänavavalgustuse valdkonna arendamise tulemusel tekib valla tänavavalgustussüsteemide ja -valdkonna terviklik käsitlus - põhimõtted, keskkonda sobivad nutikad ja säästlikud lahendused ning perspektiivne teevalgustuse alane tegevuskava.

Näeme valla tänavavalgustuse tasakaalustatud arengus ette kõikide aspektide rakendamist, mis loovad ja tagavad terviklike tänavavalgustussüsteemide käsitlust. Eesmärk on need moderniseerida, töötada välja keskkonda sobivad nutikad ja säästlikud lahendused ning määratleda perspektiivne teevalgustuse alane tegevus laiendades võrgustikku ning püüdes vältida valgusreostust.

Arvestame sellega, et valla elanikkonna kasv, uute elamupiirkondade ja teede rajamine ning olemasoleva tänavavalgustuse taristu parendamine toob endaga kaasa tänavavalgustite arvu kasvu, millega kaasneb mh ka energiatarbimise suurenemine.

Soovime suurenevat energiatarbimist ohjata kaasaegse tehnoloogia kasutuselevõttuga ja säästlike ning mitte üledimensioonitud valgustuslahenduste projekteerimise ja ehitamisega.

Samaaegselt uue või täiendava valgustuse rajamisega rekonstrueerime olemasolevat tänavavalgustuse taristut sellises mahus, et rekonstrueerimisest saavutatav elektrienergia kokkuhoid kompenseeriks lisanduvate valgustite energiatarbimise.

Täpsema ülevaate valla tänavavalgustuse arendamisest aastatel 2019-2029 annab Viimsi valla tänavavalgustuse arengukava (TVAK)¹⁶.

Lisaks olemasolevatele teenustele pakume:

- arendajatele teevalgustuse tehniliste tingimuste koostamist;
- arendajate nõustamist projektide koostamisel ja tehniliste lahenduse väljatöötamisel.

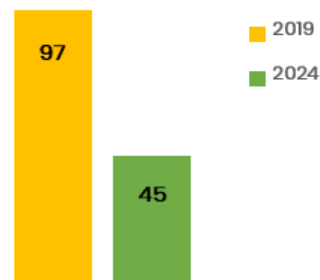
Olulisemad tegevused tänavavalgustuse korraldamisel on:

- TVAK tegevuskava elluviimine;
- täiendavate võimaluste uurimine ja kasutuselevõtt valgusreostuse vähendamiseks ja energia säästmiseks (nt andurite või juhtimissüsteemi poolt juhitud valgustid);
- kaasaegse juhtimistarkvara juurutamine;
- valgustamata tänavate valgustamine ja mittenõuetekohase valgustusega tänavate valgustuse parendamine;
- valgustuse rajamise ühildamine teede rajamise ja rekonstrueerimisega teede rajamise mahus;
- valgustite asendamine LED valgustusega tagamaks energiatarbimise vähenemist.

Tegevus	Tulemus
LED valgustite osakaalu suurendamine tänavavalgustuses	72% tänavavalgustusest on LED (2025) (algfase 2019: 24%)
Valgustamata tänavate arvu vähendamine	valgustamata tänavate arv 30, muutus 50% (2025) (algfase 2019: 97)

Tabel 11. Tänavavalgustuse tegevused ja oodatavad tulemused.

VALGUSTAMATA TÄNAVATE ARV

Joonis 9. Viimsi tänavate valgustamise prognoos aastaks 2024

SADEMEVESI

Sademevee valdkonna arendamine lähtub jätkusuutliku arengu põhimõtetest, kus olulisel kohal on sademetest tuleneva kahju minimeerimine elanikele ja nende varale ning loodushoid.

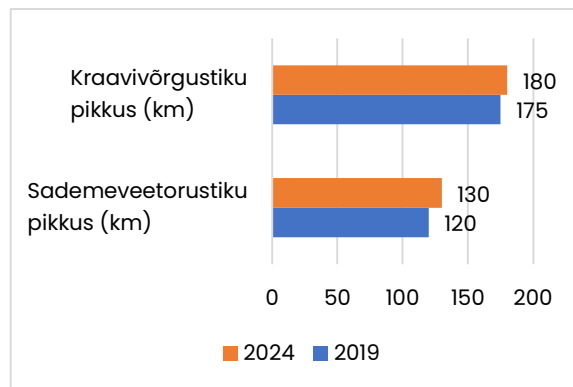
Jälgime, et uusehituste rajamisel oleks tagatud uute kuivendussüsteemide ehitus ja olemasolevate rekonstrueerimisel ei kahjustataks kuivendussüsteeme nende kinni ajamisega või ümberehitamisega, mille tulemusel võivad tekkida üleujutused. Juurutame ja rakendame sademevee säästlike lahendusi.

¹⁶ Viimsi valla arengukava ja eelarvestrateegia 2020-2024 vastuvõtmisel ei olnud nimetatud arengukava veel kinnitatud.

Arendame valla sademeveesüsteemide võrgustikku, et parandada sademevee ärajuhtimise teenuse kvaliteeti. Alustame ka merre suubuvate väljalaskude kindlustamist ja asume loastama ning seirama kõiki poolsaare merrelaske. Vajadusel likvideerime koostööpartnerite abil erinevaid sademeveeprobleeme ja -avariisid.

Sademevee valdkonna arengu elluviimiseks kaasame täiendava võimalusena Euroopa Liidu toetusfondide rahastust.

Täpsema ülevaate sademevee valdkonna arendamisest aastatel 2016-2027 annab Viimsi valla sademevee arengukava (SVAK)¹⁷.

Joonis 10. Valla kraavivõrgustiku ja sademeveetorustiku pikkuste prognoos

Lisaks olemasolevatele teenustele pakume:

- sademevee projektide tehniliste tingimuste koostamist;
- sademevee probleemide ja avariide lahendamist;
- sademevee alast konsultatsiooni ja teavitustööd.

Olulisemad tegevused sademevee valdkonnas on:

- SVAK tegevuskava uuendamine ja elluviimise jätkamine;
- sademevee juhtimissüsteemi juurutamine, sademevee andmekogu loomine;
- olemasolevate sademevee süsteemide kaardistamine ja mõõdistamine, korraldada nende üle järjepidevat seiret ja järelevalvet ning viia läbi regulaarselt hooldus- ja korrastustööd;
- sademevee kollektorite renoveerimise jätkamine liigvee ärajuhtimiseks;
- sademeveest tulenevate avariide arvu vähendamine;
- sademevee merrelaskude loastamine;
- erakinnistutel asuvatele võtmetähtsusega sademeveesüsteemidele servituutide seadmine;
- sademevee säästlike lahenduste rajamise nõude kohustuslikuks tegemine suurtes arenduspiirkondades (nt Pringi metsaala).

Tegevus	Tulemus
Sademevee juhtimissüsteemi rajamine	juhtimissüsteem on rajatud ning kalibreeritud (2023)
Looduspõhiste sademeveelahenduste rajamine	vähemalt 7 looduspõhist sademeveelahendust rajatud (sihttase: 2027; baastase: 3 (2021))
Sademevee taaskasutuslahenduste rakendamine	2 sademevee taaskasutuslahendust rakendatud (2027; baastase: 0 (2021))

Tabel 12. Sademevee tegevused ja oodatavad tulemused.

VESI JA KANALISATSIOON

Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni valdkonna eesmärk on tagada Viimsi valla elanikele kvaliteetne vee- ja kanalisatsiooni teenus.

Tagame puhta joogivee ja kvaliteetse ühiskanalisatsiooni teenuse arenevale Viimsi vallale. Jätkame olemasoleva ühisveevärgi- ja kanalisatsioonisüsteemi hooldamist ning laiendamist valla kasvuvajadustest lähtuvalt. Lahendame reovee käitlemise küsimused Viimsi valla saartel. Likvideerime

¹⁷ Arengukava on kättesaadav: https://www.viimsivald.ee/public/Viimsi_valla_sademevee_arengukava_2016-2027.pdf

ebaseaduslikud kanalisatsiooni sademevee ühendused ning rekonstrueerime vanu kanalisatsioonitorusid, et vähendada reoveepuhastite koormust.

Valla elanike arvu kasv toob kaasa ka vee tarbimiskoguse kasvu, mistõttu on tähtis leida lahendused pakutava vee hulga suurendamiseks ja joogivee vajaliku koguse tagamiseks Viimsi piirkonnas.

Täpsema ülevaate valla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni valdkonna arendamisest aastatel 2019-2030 annab Viimsi valla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava¹⁸.

Olulisemad teenused on:

- väljastame liitumistingimusi ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga;
- likvideerime ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni avarisiid;
- väljastame pargimisautodele reovee äraveolube;
- väljastame reovee kohtkäitlusalube.

Olulisemad tegevused ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni valdkonnas on:

- valdkonna arendamine vastavalt valdkondlikule arengukavale;
- joogivee vajaliku koguse tagamine iga-aastaselt kasvava veetarbimise tingimustes;
- amortiseerunud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni torude rekonstrueerimine;
- uusarenduspiirkondade teenindamiseks vajalike uute ühisveevärgi ja -kanalisatsioonisüsteemide rajamine kuni arenduspiirkonna krundini (valla poolt tagatakse liitumise võimalus);
- kanalisatsioonist ebaseaduslike sademeveeühenduste sulgemine, ühiskanalisatsiooni jõudva sademevee hulga vähendamine;
- põhjavee kasutamise korrastamine saartel;
- vee- ja kanalisatsioonisüsteemi vastavusse viimine valla asustuse arengu ning kaasaegsete tarbimise ja loodushoiu nõuetega.

Tegevus	Tulemus
Elanike päevane vee ühiktarbimine ei suurene	elanike vee ühiktarbimine ei ole suurenenud (110 l/ööpäevas elaniku kohta) (2024)
Uue ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arengukava koostamine	arengukava on vastu võetud (2024)

Tabel 13. Vee ja kanalisatsiooni tegevused ja oodatavad tulemused.

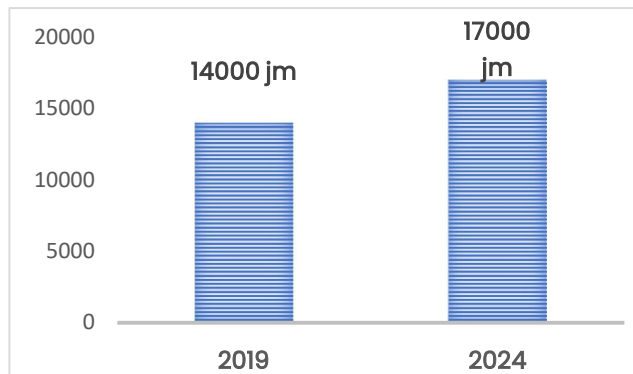
SOOJAMAJANDUS JA ENERGEETIKA

Soojamajanduse valdkonna arendamise aluseks on jätkusuutliku arengu ja rohemajanduse põhimõtted - soojusmajanduse efektiivne planeerimine, määratletud tegevussuundade elluviimine ning energia- ja kütusevarustuse süsteemide osas kohaliku kogukonna jätkusuutliku mõtteviisi kujundamine.

Viimsi valla kaks suuremat kaugküttega lahendatud võrgupiirkonda – Haabneeme alevik ja Viimsi alevik – on varustatud hästitoimivate kaugküttesüsteemidega. Säilitame, rekonstrueerime ja arendame olemasolevaid kaugküttesüsteeme, kuna see on nii majanduslikel, keskkonnakaitselistel kui sotsiaalsetel põhjustel ainuvõimalik lahendus. Nii kaugküttevõrgud kui katlamajad kuuluvad AS-ile Adven Eesti.

¹⁸ Arengukava on kättesaadav: <https://www.rigiteataja.ee/aktiilisa/4180/9201/9003/Lisa.pdf#>

Hajaasustuseladel on lokaalne küte paratamatu. Kasvatame keskkonnateadlikkust, et üha enam koduomanikke kasutaks taastuvenergiat, samuti kombineeritud kütelahendusi. Seda suunda peaksid toetama nii riik kui kohalik omavalitsus.

Joonis 11. Viimsi kaugküttevõrgu prognoositav pikkus jooksvates meetrites 2024. aastaks

ehitusega. Sellega tagame efektiivse ehitustegevuse ning häirime ja takistame võimalikult vähe kohalike elanike liikumist.

Täpsema ülevaate soojusmajanduse valdkonna arendamisest aastatel 2016-2026 annab Viimsi valla soojusmajanduse arengukava (SMAK)¹⁹.

Viimsi vald jaguneb kahe elektrienergia võrgupiirkonna vahel: Imatra Elekter AS, kelle võrgupiirkond katab suuremat osa vallast ning Eesti Energia AS, kes teenindab Prangli saart, Laiaküla ja Muuga küla.

Jätkame koostöös elektrienergia võrguettevõtetega õhuliinide järkjärgulist asendamist maa-alustega. Maa-aluste liinide ehitamisel lähtume põhimõttest, et nende rajamiseks vajaminevad kaevetööd viiakse läbi samaaegselt teede vms taristu

Olulisemad tegevused soojamajanduse ja energeetika valdkonnas on:

- Viimsi valla soojusmajanduse arengukava (SMAK) tegevuskava uuendamine ja elluviimine;
- Haabneeme ja Viimsi alevike kaugküttetorustike säilitamine, rekonstrueerimine, arendamine;
- uute tarbijate liitumiseks vajalike võrguühenduste rajamine (vastavalt liitumistele);
- energiasäästu alane tarbijate järjepidev teavitamine (teabepäevad, seminarid, õpitoad, jaotusmaterjalid jne).

Tegevus	Tulemus
Eelisoleeritud torude paigaldamine	Kogu soojusvõrgu torustikust eelisoleeritud torude osakaal 98% (2020) (algtaase 2019: 81%)

Tabel 14. Soojamajanduse ja energeetika tegevused ja oodatavad tulemused.

MERENDUS JA SADAMAD

Merenduse valdkonnas jätkame valla väikesadamate võrgustiku arendamist, laurikohtade korrastamist ja rannakalanduse toetamist.

Viimsi vald on rannarahva kodu. Valla ajalugu, traditsioonid ja elukeskkond on tihedalt seotud merega. Rannaäärne elu- ja külastuskeskkond on atraktiivsed ning soodustavad mereturismi ja kohaliku ettevõtluse arengut ning merenduse kultuuripärandi edasikandmist.

Valla territooriumil asub 8 sadamat²⁰, sh Eesti suurim kaubasadam Muuga Sadam, mis oma sügavuse ja kaasaegset tehnoloogiat kasutavate terminalidega on üks moodsamaid sadamaid Euroopas²¹ ning

¹⁹ Arengukava on kättesaadav: <https://www.riigiteataja.ee/aktiivisa/4161/2201/6014/Arengukava.pdf#>

²⁰ Viimsi valla territooriumil asuvad sadamad: Muuga, Miiduranna, Pringi, Rohuneeme, Kelvingi, Leppneeme, Kelnase ja Naissaare. Allikas: <https://www.viimsivald.ee/viimsi/uldinfo/valla-uldandmed>

²¹ Allikas: <https://www.ts.ee/muuga-sadam>

polüfunktsionaalne Miiduranna sadam, mille perspektiivplaan näeb tulevikus ette mh ka väiksemate kruisilaevade teenindamise.²²

Vallale kuulub 2 munitsipaalsadamat – Leppneeme ja Kelnase. Mõlema sadama moderniseerimiseks on kavas kaasajastada sadamate rajatise ning arendada koostöös riigiga põhjaranniku väikesadamate võrgustiku tõmbesadamateks. Vahendid selleks planeerime koostöös riigiga EL struktuurifondidest ja riigi vahenditest. Samuti on plaanis koostöös kolmanda sektoriga kaasata EL struktuurivahendeid Püüsi sadama arendamiseks.

Hoonestusõiguse lepingu alusel tegutsevad Naissaare ja Rohuneeme sadamad.

Väikelaevadele pakuvad randumisvõimalusi Rohuneeme, Kelvingi, Leppneeme, Kelnase, Mölgi (Prangli Lõunasadam) ja Naissaare sadamad.

Valla elanikele kuuluvate väikelaevade (paadid ja purjekad) arv kasvab jõudsalt. Kui 2009. aastal kuulus viimsilastele 397 alust, siis 2019. aastal oli meie valla elanike omanduses üle kahe korra rohkem aluseid, ehk 871 mootorpaati ja jahti. Juhul kui aluste arvu kasv jätkub sarnases tempos on tõenäoline, et aastaks 2025 ületab see juba pooleteisetuhande piiri.

See loob eelsesivateks aastateks suureneva vajaduse sadamate võrgustiku arendamiseks, täiendavate laurite rajamiseks ja olemasolevate korrastamiseks.

Foto 5. Kelnase sadam.

Sadamate arengul mängivad tähtsat rolli nende juures asuvad turismi- ja vaba aja veetmise võimalused. Heaks näiteks on siinkohal Prangli saar koos Kelnase sadamaga, mida navigatsiooniperioodil külastab ca 700 alust rohkem kui 10 erinevast riigist.

Oluline on jätkata ka Leppneeme kala- ja jahisadama

taristu arengut toetavaid tegevusi – seda nii rannakalanduse, kui ka turismi seisukohalt (nt Avatud kalasadamate päeva korraldamine jms). Vald panustab rannakalandusse kaudselt ja toetavalt ning eriti tähtis on siinjuures jätkuvalt taotleda Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi vahendeid arendustegevuste elluviimiseks ning kalandustegevuste mitmekesistamiseks.

Koostöös erainvestoritega soovime pikemas perspektiivis välja arendada väikesadamate võrgustiku, kus sadamate kaugus ei ületa teineteisest 30 meremiili.

Viimsi saartel on elanikke 219²³. Neile paremate liikumisvõimaluste loomiseks pöörame suuremat tähelepanu saarte vahelise laevaühenduse parandamisele ja kvaliteedi tõstmisele. Mandri ja Prangli saare vahel on regulaarühendus reisiparvlaevaga Wrangö, kuid Naissaarele toimuvad juhuveod.

Kalanduse osas vajaks arendamist Leppneeme kalasadama taristu. Kutseliste kalurite töö tulemuslikkus sõltub ilmast, eraldatud kvootidest ja turunõudlusest. Väikesaarte püsielanikud püüavad kala kalastuskaartide alusel, kaarte väljastab vallavalitsus.

Täpsema ülevaate saarte arengust annavad saarte arengukavad²⁴.

Lisaks olemasolevatele teenustele teostame:

- huvialuste kohtade jagamist;
- sadamateenuseid.

²² Allikas: <http://www.miidurannasadam.ee/miiduranna-sadama-perspektiiviplaanid/>

²³ Allikas: Viimsi Vallavalitsus, andmed seisuga 01.10.2019.

²⁴ Arengukavad on kättesaadavad: <https://www.viimsivald.ee/viimsi/viimsi-saared-ja-saartevaheline-uhendus/saarte-arengukavad>

Olulisemad tegevused merenduse valdkonnas on:

- merenduse ja sadamate arengukava koostamine ja selle edaspidine elluviimine;
- väikesadamate taristu ja võrgustiku arendamine;
- veesõidukite hoiuvõimaluste ning merelepääsu võimaluste laiendamine, laurite (lautrikohtade) ja avalike slipiteede rajamine (sh Viimsi Vabaõhumuuseumi ajalooliste laurikohtade taastamine);
- koostöös riigiga Naissaare sadamaala arendamine saare külastus- ja turismikeskuseks;
- Tammneeme külasadama taastamise ja Prangli Lõunasadama arendamise toetamine;
- aktiivse osalemise jätkamine LEADER Põhja-Harju Koostöökogu ja Harjumaa kalanduspiirkonna säästva arengu programmides ja tegevustes.

Tegevus	Tulemus
Merenduse valdkonna pikaajalise arengukava väljatöötamine	valdkondlik arengukava on koostatud (2023)
Sadamate kaldapiiri korrastamine ja omandivormi täpsustamine	Kaldapiir korrastatud ja omandivorm selgitatud (2023)

Tabel 15. Merenduse ja sadamate tegevused ja oodatavad tulemused.

HEAKORD JA HALJASTUS

Heakorra ja haljastuse valdkonna eesmärk on arendada meie elukeskkonda tasakaalustatult.

Me väärtustame, hoiame ja kaitseme valla eriilmelist maastikku (rannajoon, metsad, veekogud ja saared), säilitame olemasolevaid looduslikke ja ajaloolisi väärtuseid ning loome uusi. Meie avalikud haljasalad on osa rohevõrgustikust ning moodustavad ühtse terviku. Valla territooriumil on tagatud üldine heakord ja korraldatud avaliku ruumi prügimajandus.

Haljastuse valdkonnas pannakse rõhku lilleamplite, vaaside paigaldamisele ja lillepeenardega alade loomisele. Edaspidi rajatakse rohkem terviklahendusega alasid (puud, põõsad, lilled), tagamaks avaliku ruumi mitmekesisem kasutus.

Avaliku ruumi kujundamisel liigume järjest enam ühtses stiilis ja väljanägemisega ning ühisaladena paiknevate rajatiste ja arhitektuursete väikevormide suunas, mille kaudu loome Viimsi vallale omase silmapaistva elukeskkonna.

Tahame järgnevatel aastatel siduda omavahel rannaäärsed rohealad ja haljakud. Jätkame erinevas eas inimestele mõeldud spordi- ja mänguväljakute rajamist ning tekitame väljakud koerte jalutamiseks ja treenimiseks.

Foto 6. Viimsi valla erinevad haljakud, pargid ja platsid.

Valla territooriumil on tagatud üldine heakord ja korraldatud avaliku ruumi prügimajandus. Kaasaegseid lahendusi vajavad ka pakendi sorteerimise ja kogumise kohad ning täiendamist vajavad ka avalikud prügikastid (hooldus, remont ja uuendamine).

Heakorra valdkonda kuulub ka matmispaikade heakord ja hooldus, mida on vallas tänapäeval kasutuses kolm - Randvere, Rohuneeme ja Prangli surnuaed. Kalmistuid hooldatakse regulaarselt, niidetakse heintaimi, koristatakse prügi. Rajatise hooldatakse regulaarselt, puhastatakse ja remonditakse vastavalt vajadusele. Ajaloolised kalmistud on kasutusel ka kui pargid.

Täpsema ülevaate heakorra ja haljastuse valdkonna arendamisest aastatel 2018-2028 annab Viimsi valla heakorra ja haljastuse arengukava (HHAK)²⁵.

Lisaks olemasolevatele teenustele:

- korraldame vallale kuuluvatel kinnistutel ohtlike ja kuivanud puude hindamist ning raiet;
- vaksineerime lemmikloomi marutaudi vastu;
- eraldame taotluste alusel hauaplatse.

Olulisemad tegevused heakorra ja haljastuse valdkonnas on:

- HHAK tegevuskava elluviimine;
- haljasalade kaasaegse info- ja hooldussüsteem (GIS) loomine;
- järelevalvesüsteemi juurutamine planeeringutes ja projektides esitatud heakorra ja haljastuse nõuete täitmise tagamiseks;
- tegevuste sageduse suurendamine avaliku ruumi turvalisuse ja korrastatuse tagamiseks;
- külade lipuväljakute rajamine;
- kalmistute hooldamine (sh niitmine ja prügikoristus) ja heakorra tagamine;
- ühisalade rajamine, kus ühtse tervikuna on koondatud haljastuse, sademevee ärajuhtimise ja roheala elemendid ning tegevused erinevatele sihtgruppidele;
- uute kaasaegsete mänguväljakute ja koerte jalutamise ning treenimise väljakute rajamine, täiendavate istepinkide, pakendikonteinerite ja prügikastide paigaldamine, avaliku ruumi puhkealade (nt rannad) korrastamine;
- kogukonna senisest suurem kaasamine valdkonna arengu planeerimisel ja heakorra tagamisel;
- kallasraja läbitavuse tagamine normaalse liikumisvõimega ja tavavarustuses inimestele.

Tegevus	Tulemus
Pinkide arv avalike teede ääres	190 (2024) (alguse 2019: 143)

²⁵ Arengukava on kättesaadav: <https://www.riigiteataja.ee/aktiilisa/4211/2201/8075/Lisa.pdf#>

Kallasraja korrastamine	Vastavalt seadusele ja koostöös maaomanikega kallasraja läbitavuse tagamine. Vajadusel korraldatakse purrete ja laud- vm teede ehitus, nii et Viimsi poolsaare rannik oleks normaalse liikumisvõimega tavavarustuses inimesele läbitav.
Aia- ja haljastusjäätmete konteinerite paigaldamine kalmistutele	Konteinerid on paigaldatud (2023)

Tabel 16. Heakorra ja haljastuse eesmärgid ja oodatavad tulemused.

4.5. SOTSIAALHOOLEKANNE

TÖSTAME SOTSIAALHOOLEKANDE TEENUSTE KVALITEETI JA TEEME NEED KÄTTESAADAVAKS KÕIGILE ABIVAJAJATELE!

Viimsi sotsiaalhoolekande eesmärk on luua kõigile elanikele eeldused inimväärseks eluks ja aktiivseks ühiskonnaelus osalemiseks.

Peame oluliseks, et igale viimsilasele oleksid kättesaadavad tema vajadusest lähtuvad kvaliteetsed sotsiaal- ja tervishoiuteenused. Selle täitmiseks teeme koostööd naaberomavalitsustega osutades sihtrühmadele ennetavaid ja vajaduspõhiseid toetusid

hoolekande- ja sotsiaalteenuseid ning makstes vajaduspõhiseid toetusi.

Oleme valla hoolekande korraldamisel võtnud aluseks järgmised põhimõtted:

- sotsiaalteenuste kättesaadavus peab olema tagatud võimalikult kompaktselt ja kodule lähedalt;
- sotsiaalteenuste pakkumine peab olema jätkusuutlik ning nende osutamine vajaduspõhine;
- sotsiaalteenuste kohta käiv info peab olema kõikidele sihtgruppidele kergesti kättesaadav.

Lähtume sellest, et teenuste ja toetuste süsteem oleks suunatud elanike iseseisva toimetuleku, töövõime ja sotsiaalse sidususe tagamisele tervislikus ning turvalises keskkonnas. Teenuste kättesaadavuse parandamiseks oleme lisaks valla eelarvelistele vahenditele kasutanud võimalust taotleda täiendavaid rahalisi vahendeid Euroopa Sotsiaalfondist ja Euroopa Regionaalarengufondist.

Eesmärk on 2020. aastal koostada käesolevale valla arengukavale toetuv valdkondlik arengukava, milles käsitleme sisuspetsiifilisemalt Viimsi valla hoolekande terviksüsteemi, kus arvestame teenuste tarbijate arvu kasvuga. Valdkondlik arengukava loob selgemad ning optimaalsemad teenuste osutamise protsessid, disainides sihtgruppide vajadustele paremini vastavad (ja kättesaadavamad) teenused koos teenusekirjeldustega.

Sotsiaalhoolekande olulisemad tegevussuunad on:

- vajaduspõhiste sotsiaalteenuste arendamine ning neid pakkuvate keskuste ja/või võrgustike loomine ja arendamine;
- sotsiaalhoolekande teenuste terviksüsteemi ülevaatus ja uuendamine, lähtudes isikupõhistest abivajadustest;
- erivajadustega inimestele (sh lapsed) teenusekeskuse arendus koostöös haridusametustega;
- sotsiaalprobleemide ennetamine;
- tervishoiuvaldkonna arengu toetamine ja tervist väärtustava eluhoiaku kujundamine;
- kaasamise hea tava rakendamine hoolekandeteenuste planeerimisel ja korraldamisel;
- kodanikualgatuse soodustamine, erinevate sektorite potentsiaali rakendamine probleemide lahendamisel;
- Sotsiaalhoolekande spetsialistide optimaalse arvu tagamine ja nende pädevuse tõstmine.

Tegevus	Tulemus
Klientide rahulolu sotsiaalvaldkonna teenustega	sotsiaalteenuste kasutajate rahulolu seiratakse tagasiside küsimustiku abil iga-aastaselt teenuspõhiselt (2023)
Interaktiivse kaasamiskeskonna rakendamine ja arendamine (iseteenindus kodulehel, kogukondliku digiplatvormi prototüübi loomine)	<ul style="list-style-type: none"> kõik valdkondlikud teenused on taotlemiseks kättesaadavad e-teenustena (2024)
Koostööpartnerite ja vabatahtlike jõustamiseks tegevuskava väljatöötamine	läbi viidud grupiarutelud sihtrühma esindajate ja vabatahtlike koondavate organisatsioonidega (2022) tegevuskava on kinnitatud ja rakendatakse (2021)
Valdkondlike teenuste terviksüsteemi väljatöötamine, sh teenuste pakkumise mudeli loomine, uute teenuste disain jne	teenuste terviksüsteem on väljatöötatud ja rakendatakse (2023)

Tabel 17. Sotsiaalvaldkonna tegevused ja oodatavad tulemused.

LASTEKAITSE

Lastekaitse valdkonna ülesandeks on tagada vallas elavate laste turvatunne ja heaolu.

Korraldame valla territooriumil laste kaitset, osutame abi ning tagame lastele ja peredele vajalike teenuste kättesaadavuse.

Lisaks olemasolevatele teenustele:

- pakume noortele võimalust osaleda SPIN-programmis;
- pakume lastekaitse spetsialistidele võimalust osaleda Noortegarantii projektis;
- pakume vanemlust toetavaid koolitusi vallaelanikele (ühiselt koostööpartneritega);
- pakume erinevaid koolitusi abivajavatele lastele.

Olulisemad tegevused lastekaitse valdkonnas on:

- lastele vallas teenuseid pakkuvate spetsialistide optimaalse arvu tagamine ja nende pädevuse tõstmine;
- sobivate sekkumismeetmete leidmine ja rakendamine alaealiste õigusrikkujate varajaseks abistamiseks;
- koostöö tõhustamine haridusametustega lapse (hariduslike) erivajaduste varajaseks märkamiseks.

Tegevus	Tulemus
Abivajava lapse võimalikult varane märkamine (võrgustiku koostöö, teavitamine, koolitused jms)	<ul style="list-style-type: none"> ennetustegevused on heaoluprofiili tegevuskavas sisse viidud (2023) ennetustegevustega tegeletakse regulaarselt, Islandi ennetusmudel rakendatud(2025); kogukonna teadlikkus abivajavast lapsest teavitamise kohustusest on paranenud (2025)

Vanemlust toetavate tegevuste pakkumise suurendamine (koolitused, infomaterjalid jms)

- vanemlust toetavate tegevuste maht/hulk on kasvanud (2024)
- enimlevinud probleemkohad on tuvastatud ning pakutakse toetavaid tegevusi (2024)

Tabel 18. Lastekaitse tegevused ja oodatavad tulemused.

PUUETEGA INIMESTE HOOLEKANNE

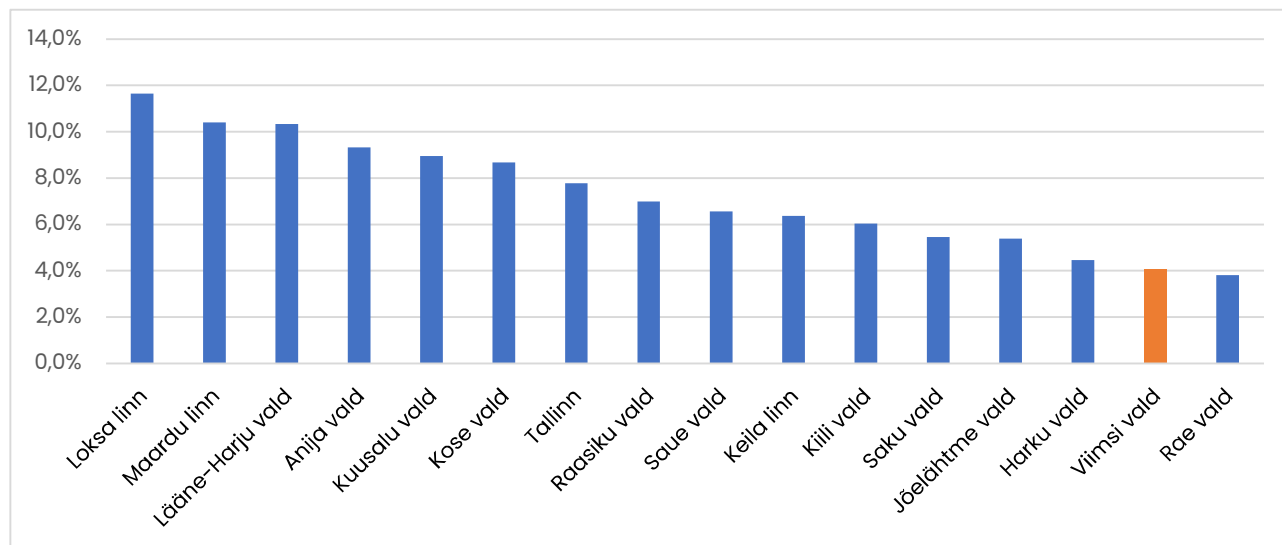
Puuetega inimeste hoolekande ülesandeks on toetada puuetega inimeste iseseisvat toimetulekut ning vähendada nende hoolduskoormust.

Seame fookusesse toetavate teenuste kättesaadavuse parandamise puuetega inimeste elukoha läheduses, kaasame neid aktiivsemalt ajaviitmise võimalustest osa võtma ning parandame ligipääsetavust valla territooriumil nende liikumisvõimaluste parandamiseks.

Tähelepanu vajab ka puuetega inimeste hooldajate ja lähedastega tegelemine. Plaanime leida täiendavaid võimalusi nende tööhoives osalemiseks.

28.02.2019 seisuga elas Viimsis kokku 760 puuetega inimest - neist lapsi 149, tööealiseid 289 ja vanaduspensionil 322.

Statistiliselt moodustavad puuetega inimesed Viimsi valla rahvastikust ca 3,6% (joonis 12). Võrdluses Harjumaaga, kus kokku elab 43 662 puudega inimest, moodustab Viimsi vald ca 2%.

Joonis 12. Puuetega inimeste osakaal Harjuma omavalitsuste rahvastikust (28.02.2019)

Allikas: Sotsiaalkindlustusamet.

Lisaks olemasolevatele teenustele viime ellu järgmiseid tegevusi:

- mäluhäiretega inimeste päevahoiteenuse osutamine Viimsis;
- puuetega inimeste füüsilise eluaseme kohandamine.

Olulisemad tegevused puuetega inimeste hoolekandes on:

- mõistlikul hulgal teenuseosutajate tagamine avalike teenuste pakkumiseks valla territooriumil;
- sotsiaalse ettevõtluse osakaalu ja toetatud töökohtade arvu suurendamine koostöös vallas tegutsevate ettevõtjatega;
- tugisiku rolli ja töö propageerimine, praktikavõimaluste loomine erivajadustega inimeste abistamisel;
- koostöö tõhustamine sotsiaal- ja haridusvaldkondade vahel (paremate) sidusteenuste osutamiseks.

Tegevus	Tulemus
Erivajadustega isikute vajaduste märkamine (võrgustiku koostöö, teavitamine, koolitused jms) ja neile vajalike teenuste võimaldamine vallas või lähiümbruses.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ omaste-hooldajatele loodud tugisüsteem hooldus-koormuse vähendamiseks, läbi viidud uuring erivajadustega inimeste vajaduste kaardistamiseks (2024) ▪ valminud tugikeskus erivajadustega inimestele (2023) ▪ teenused ja kliendi-teenused on vajaduspõhiselt disainitud (2023) ▪ koostöös riigi või/ja erasektoriga või ka naaberomavalitsustega rajatakse Viimsi valda või naaberomavalitsusse ööpäevaringset erihoolekandeteenust ja toetatud elamise teenust pakkuv hoolekandeaustus (2024)

Tabel 19. Puuetega inimeste hoolekande tegevused ja oodatavad tulemused.

EAKATE HOOLEKANNE

Eakate hoolekande ülesandeks on luua tingimused, mis tagavad eakatele võimalikult pikaajase täisväärtusliku elukorralduse oma kodus.

See tähendab, et peame arendama sobivaid avahooldusteenuseid, mis parandavad eakate tervist ja heaolu ning toetavad nende toimetulekut kodus ja kogukonnas.

Keskendume teenuste pakkumisele, mis toetavad eakate inimeste perekondi ja soodustavad eaka toimetulekuvõimet, et pikendada tema iseseisvat kodus hakkamasaamist ja lükata edasi vajadust hooldekodusse minekuks. Elamiseks kõige paremat keskkonda pakub inimesele ikkagi tema enda kodu.

Viimsi vallas elas 2020. aasta IV kvartali seisuga 3079 eakat inimest (sündinud 1956 või varem). See teeb eakate osakaaluks 14,5% valla elanikkonnast. 2018. aasta vastav näitaja oli Tallinnas 18,4% ja Eestis tervikuna 19,5%. Arvestades Eesti rahvastikutrende, jätkub 65+ vanuserühma suurenemine teiste vanuserühmade arvelt, mis näitab, et Eesti rahvastiku vananemine jätkub.

See suurendab lähiaastatel nõudlust üldhooldusteenuse järele veelgi. Eriti suur on nõudlus dementsussüüandroomiga inimeste hooldekodukohtadele. Samuti tekitab raskusi dementsussüüandroomiga eakatele sobiva koha leidmine päevahoiuteenuse puhul, sest teenus on keerukas, vajab osutamiseks sobivaid ruume ning vajaliku väljaõppega hooldajaid on vähe.

Ka eakate hooldajatele ja lähedastele on vaja luua võimalused aktiivses tööelus osalemiseks. Soovime teha hoolduskoormust leevendavad tugiteenused (hooldekodu-, kodu-, isikliku abistaja teenus, tugiisikuteenus jms) kättesaadavaks kogu valla territooriumil. Erinevatele hooldusvajadustele vastavaid teenuseid peab olema piisavalt, nende arendamisel tuleb kasutada innovaatilisi lahendusi ning inimestel peab tekkima võimalus valida erinevate teenuseosutajate vahel.

Seepärast selgitame võimalusel välja vanemaeliste inimeste vajadused ja kaasame neid nende heaolu tagavate otsuste tegemisse.

Lisaks olemasolevatele teenustele:

- õpetame ja juhendame tegevusjuhendajaid ja hooldajaid dementsussüüandroomiga patsientidega toime tulemiseks;
- korraldame kogukonnale suunatud teadlikkuse tõstmise tegevusi (nt "Märka eakat abivajajat") eakatele aktiivse vanaduspõlve veetmise võimaluste loomiseks.

Olulisemad tegevused eakate hoolekandes on:

- eakatele mitmekülgsete rekreatsioonitingimuste loomine;
- (uute) võimaluste loomine toimekatele eakatele endi aktiivsena hoidmiseks;
- suurem tähelepanu pööramine eakate liikumiskustest tingitud probleemide lahendamiseks (sh ligipääsetavuse parandamine, sobivate ühistranspordivahendite kasutamine, vastavate teenuste ja toetuste pakkumine);
- koostöö ja infovahetuse tõhustamine sihtgruppide esindusorganisatsioonide ja perearstide vahel, perearsti ja terviseuuringute teenuste pakkumine samas asukohas;
- kogukonnas aktiivselt kaasalöövate eakate märkamine ja tunnustamine!

Tegevus	Tulemus
Eelduste loomine valla elanike võimalikult pikaks tööalaseks aktiivsuseks ja toimetulekuriskide maandamiseks	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pidevalt tehtav probleemide kaardistamine ja nendele vastatavate lahenduste väljatöötamine (2024) ▪ vallaelanike teadlikkus toimetulekut toetavatest meetmetest on tõusnud (2024)

Tabel 20. Eakate hoolekande tegevus ja oodatavad tulemused.

TOIMETULEKU- RASKUSTES INIMESTE HOOLEKANNE

Toimetulekuraskustes inimeste hoolekande ülesandeks on hoolekandelise abi osutamine, et ennetada isikute sotsiaalset tõrjutust ja soodustada iseseisvat toimetulekut.

Töötukassa andmetel elas Viimsi vallas 2020. aasta IV kvartali seisuga 780 töötut inimest, ehk 3,7% vallas elavatest inimestest.

Jätkame toimetulekuraskustes inimestele abi osutamist riikliku toimetulekutoetuse ning valla eelarvest moodustatud täiendavate vajaduspõhiste toetuste maksimisega.

Olulisemad tegevused toimetulekuraskustes inimeste hoolekandes on:

- töötutele täiendavate aktiveerimisvõimaluste leidmine ja pakkumine;
- riskigruppidele ennetusmeetmete pakkumine majandusliku toimetulematuse vältimiseks.

Tegevus	Tulemus
Töötuid aktiveerivate programmide väljatöötamine ja käivitamine	Töötute aktiveerimiseks on sõlmitud koostöökokkulepped tööhõiveprogrammide esindajatega ja programmid on piirkonnas käivitatud (2022)

Tabel 21. Toimetulekuraskuses inimeste hoolekande tegevused ja oodatavad tulemused.

TERVISHOID

Esmatasandi tervishoiuteenuste oluliseks osaks on peale inimese terviseprobleemide lahendamise ka tervise edendamine ja haiguste ennetamine, abi koordineerimine ning erinevate teenuste seostamine.

Valla elanike rahulolu tänaste raviteenustega ja nende kättesaadavusega on pigem madal. Suurimaks murekohaks peetakse perearstiteenuse piiratust – Viimsis ei ole piisavalt perearste, uusi perearste juurde ei tule ja olemasolevate juurde on ootejärjekorrad pikad.

Oleme eelseisvateks aastateks kavandanud mitmed tegevused, millega parandada tervishoiuteenuste üldist kvaliteeti ja kättesaadavust valla territooriumil.

Soovime alustada Prangli saarel elanikele ja saare külastajatele professionaalse meditsiiniteenuse osutamist, et parandada saare inimeste heaolu, luua võimalus saarel arstiabi saamiseks ning tõsta üldist saareelu kvaliteeti. Teenust on plaanis osutada koostöös Põhja-Eesti Regionaalhaigla ning Haigekassaga.

Tervishoiuvaldkonna suurimaks uuenduseks, mille tulemusel paraneb vallas oluliselt tervishoiuteenuste kättesaadavus ja nende osutamise tingimused, on Viimsisse kaasaegse tervisekeskuse rajamine. Keskus hakkab pakkuma teenuseid erinevatele sihtrühmadele ning täitma korraga mitut funktsiooni.

Tervisekeskuse juurde kuulub mh ka erivajadusega inimestele tugikeskuse loomine päevahoiuteenuse, ööpäevaringse nädalahoiuteenuse ja sotsiaalse rehabilitatsiooni teenusega nii alaealisele kui ka täisealisele teenusekasutajale.

Erivajadustega isikute tugikeskuse loomine on vajalik olukorras, kus täna on Viimsi vallas hinnanguliselt ligi 600 inimest, kes vajavad erinevat tüüpi tugiteenuseid, mis toetavad igapäevaeluga toimetulekut ning teenuseid, mis pakuvad abivajadusega inimeste lähedastele lahendust tööhöives osalemiseks, tagades turvalise keskkonna ja kvaliteetse tugiteenuse. Teenuskeskuse baasil on võimalik tulevikus koostöös sotsiaalkindlustusameti ja riigiga planeerida ka kogukonnas elamise teenust (riiklik erihoolekandeteenus), et parandada kodulähedaste teenuskohtade kättesaadavust.

Tervisekeskuse rajamine saab võimalikuks Viimsi valla ja AS'i Fertilitas koostöös. Plaanis on eraldi ruumide rajamine perearstidele, mis loob eeldused, et Viimsi vallas sooviks vajalik arv perearste oma nimistu avada.

Plaanis on Euroopa Regionaalarengu Fondi toetuse taotlemine tervisekeskuse rajamiseks, mis eeldab ka rahalist panust AS'i Fertilitas poolt ja Viimsi valla poolt. Järgmiste aastate eesmärk on koostöökokkulepete sõlmimine, kõiki osapooli rahuldavatel tingimustel – perearsti teenust pakkuvate ettevõtete, AS'i Fertilitas ja Viimsi valla vahel. Täpne koostöömudel lepatakse kokku jooksvalt 2020 aastaks. Viimsi vald näeb ette rahalised vahendid järgmisteks aastateks, et saaks võimalikuks tervisekeskuse loomine.

Jätkame ka järgnevatel aastatel lastele tervishoiuteenuste ja HEV lastele rehabilitatsiooniteenuste osutamist valla üldhariduskoolides. Samuti jätkame kiirabibrigaadi tööruumide üürikulude katmist, et valla elanikele oleks tagatud kiirabi operatiivne kohalejõudmine.

Olulisemad tegevused tervishoius on:

- koostöö sotsiaalhoolekande valdkonna ja esmatasandi tervisekeskuste vahel

Tegevus	Tulemus
Tervisekeskuse rajamine	<ul style="list-style-type: none"> koostöös perearstidega on avatud uus kaasaegne tervisekeskus (2022)
Prangli saarel paikse meditsiiniteenuse pakkumine	<ul style="list-style-type: none"> kiirabiteenus käivitatud Prangli saarel (2020) teenus on saarel kättesaadav (2021) ametikoht loodud (2022), teenus käivitatud (2023)

Tabel 22. Tervishoiu tegevused ja oodatavad tulemused.

4.6. KULTUUR, SPORT JA TERVISEDENDUS

KULTUURI- JA SPORDIVALDKONNA NING TERVISEDENDUSE LÄBI PAKUME VALLA ELANIKELE ISIKSUSE EMOTSIONAALSEKS JA TÄISVÄÄRTUSLIKUKS ARENGUKS MITMEKÜLGSEID LOOMINGULISI VÕIMALUSI. TOETAME TERVISLIKE ELUVIISIDE HARRASTAMIST NING RAHVASPORDI JA LIIKUMISVÕIMALUSTE KÄTTESAADAVAKS TEGEMIST.

Oleme Viimsi valla senises arengus pööranud suurt tähelepanu ajaloolise kultuuripärandi, looduskeskkonna ja aktiivsete eluviiside väärtustamisele.

Tänaseks on Viimsis välja arendatud kultuuriasutuste võrgustik, mis pakub oma tegevusega laialdast valikut erinevatest kultuurisündmustest osavõtmiseks ja nende harrastamiseks. Viimsi vallast on saanud kultuurisündmuste atraktiivne toimumiskoht. 2022. aasta on Viimsi kultuuriaasta, mille jooksul toimuvad mitmed kaalukad oma 100. sünnipäeva. Sünnipäevale vääriliselt olid Viimsi 100 raames tehtavad sündmused avatud kõigile huvilistele läbi terve aasta.

Viimsi on ka rannarahva eestkõneleja, nende traditsioonide hoidja ja arendaja. Olulist rolli omavad kultuurisündmused, näiteks Nargen Festivali sündmuste korraldamine Naissaarel Omari küünis, mis tõstab saarte kui reisisihi tuntust. Spetsialiseerumine rannarahva kultuuritraditsioonide arendamisele on toonud vallale unikaalse positsiooni riigisisises ja rahvusvahelises mastaabis.

Olulise arendusena on valminud Kultuuri- ja huvihariduskeskus VIIMSI ARTIUM, mis koondab kaasaegse ja multifunktsionaalse koolituse muusika-, kunsti ja teadushariduse valdkondades, pakkudes samal ajal hulgaliselt võimalusi kultuuriliste sündmuste külastamiseks ning korraldamiseks kõikidele sihtgruppidele.

Spordi valdkonnas on tänaseks välja arendatud heal tasemel spordirajatiste võrgustik, mis katab elanike tänaseid vajadusi olulisel määral. Samas seavad valla elanikkonna kiire kasv ning spordiharrastusega tegelejate suurenevad vajadused vallale ülesande näha spordi valdkonnas ette täiendavate võimaluste pakkumist kehaliseks tegevuseks. Pöörame tähelepanu nii valla keskusel asuvate sporditaristute kompleksuse suurendamisele (VIMKA, klindiasjang, Karulaugu spordikeskus, Viimsi Kooli spordikeskus jt) kui keskusest väljapoole jäävate objektide arendamisele külakeskustes ja haridusasutuste lähikonnas.

Terviseedenduse valdkonnas on esimesi ülesandeid valdkondliku strateegia (sh tegevusplaani) koostamine. Soovime kujundada valla keskkonna tervislike valikute jaoks kergelt kättesaadavaks.

Kultuuri- ja spordivaldkonnas ning terviseedenduses on olulisemad tegevussuunad:

- kaasaegse taristu loomine kultuuri- ja sporditegevuste harrastamiseks;
- Viimsi valla oluliste sündmuste korraldamine ning toetamine (seda nii uute traditsioonide loomisel kui olemasolevate kinnistamisel);
- valdkonda kureerivate asutuste arendamine;
- rahvatervise tegevussuuna loomine;
- valdkonnaülese toetus- ja tunnustusmeetmete süsteemi korrastamine;
- valla ajaloo- ja kultuuripärandi kirjeldamine ning hoidmine;
- kultuuri- ja spordivaldkonna nähtavuse tõstmine, sündmuste professionaalne turundamine ning seeläbi valla maine kujundamine;
- sõpruspiirkondadega koostöö suurendamine valla turismi edendamiseks.

KULTUUR

Kultuurivaldkonnas on eelistatud tegevused, mis aitavad paremini tuua esile Viimsi valla ajaloo- ja kultuuripärandit.

Kultuuri valdkonnas seisab järgnevatel aastatel ees mitmete uute ja senisest uuenduslikumate tegevuskeskkondade avamine.

Loome uued kaasaegsed ja innovaatilised kvaliteetkeskkonnad kultuuri loomiseks ja tarbimiseks: Viimsi Raamatukogu ning kultuuri- ja hariduskeskus VIIMSI ARTIUM. Need keskused on nii aktiivsete

harrastajate kui ka tarbijate käsutuses ning loovad Viimsi vallas olulisi võimalusi enesearendamiseks igas eas vallaelanikele ning külalistele, väärtustades Viimsi valla elu- ja külastuskeskkonda.

Arendame tegevusi Viimsi valla ajaloo- ja kultuuripärandi esiletoomiseks: toetame Rannarahva Muuseumi tegevust pärandi hoidja-, säilitaja-, arendaja- ja Viimsi valla atraktiivse tutvustajana, edendades ühtlasi piirkonna turismi ja kultuuriturismi Viimsi poolsaarel ja saartel.

Rajame mälestusmärke, toetame ja väärtustame kultuuri- ning militaarajaloo pärandi hoidmist ja säilitamist.

Toetame Viimsi valla kirikukoguduste tegevust ja kirikuhoonete kui ajaloopärandi säilitamist. Peame vajalikuks ajalooliste kirikuhoonete restaureerimist: Naissaare kirik, Prangli Laurentiuse kabel, Randvere kirik, Rohuneeme kabel, Viimsi Vabakoguduse kirik, Viimsi Püha Jaakobi kirik.

Toetame ja arendame Viimsi kooliteatri loodud kohaliku harrastusteatri liikumist.

Jätkame rahvakultuuri tegevuse toetamist, töötades välja ja käivitades uue kultuuriprojektide läbiviimise toetusmeetmete põhimõtted.

Jätkame traditsiooniliste kohalike kultuurisündmuste arendamist. Loome ja arendame uusi Viimsi kultuurisündmusi ja traditsioone.

Olulisemad tegevused kultuuri valdkonnas on:

Tegevus	Tulemus
Viimsi Raamatukogu uute teenuste käivitamine	kõik kavandatud teenused on kättesaadavad (2022)
Harukogude nõuetekohane ja kasutajasõbralik väljaarendamine	Prangli harukogu on välja arendatud (2027)
Viimsi Raamatukogu katusealuse väliala kasutuselevõtmine	<ul style="list-style-type: none"> väliala on multifunktsionaalseks sündmuste korraldamiseks välja arendatud (2022)
Täiselektronilise laenutusteenuse kättesaadavaks tegemine	<ul style="list-style-type: none"> Elektroniline laenutusteenus on kättesaadav (2022)
Viimsi Vabaõhumuuseumi külastuskeskuse avamine	külastuskeskus on avatud (2025)
Naissaare kitsarööpmelise raudtee rekonstrueerimine	raudtee lõigud Männiku külast kuni Naissaare tuletornini ja miiniladudeni on rekonstrueeritud Eesti Meremuuseumi poolt (2027)
Prangli saare kultuurirajatiste taristu renoveerimine, ehitamine ja väljaarendamine	<ul style="list-style-type: none"> Prangli laululava juurdeehitus on valmis (2022) Prangli rahvamaja hoone on täielikult kaasajastatud ja renoveeritud (2025) Prangli Laurentsiuse kabeli renoveerimistööd on täielikult lõpetatud (2027)
Viimsi kultuuritegevuse korraldamise süsteemi loomine ja rakendamine seoses Kultuuri- ja Hariduskeskuse VIIMSI ARTIUM loomise ja administreerimisega	Viimsi kultuuritegevuse korraldamise süsteem on valmis (2022)

Tabel 23. Kultuuri tegevused ja oodatavad tulemused.

Spordivaldkonnas loome juurde täiendavaid võimalusi spordialade harrastamiseks.

SPORT

Rajame Viimssisse erinevate alade spordirajatisi (sh jalgpallimängu sisehalli, ujula ning ekstreemspordi (BMX) rattaraja Randvere kooli juurde, staadion Püüsi kooli juurde, vabaõhu kunstjääväljaku Viimsi Kooli juurde).

Alustame murdmaasuusaradade teenindamiseks kunstlume tootmist. Kunstlume tootmiseks võetakse vett üksnes selleks rajatavatest tehisveekogudest, et vältida lume tootmiseks

põhjavee kasutamine.

Rajame ja arendame külade spordiväljakuid.

Toetame laste ja noorte sporditegevust, keskendudes Viimsi valla eelisarendatavatele spordialadele. Toetame Viimsi valla esindusvõistkondade (nt MTÜ Korvpalliklubi Viimsi, Viimsi JK, HC Viimsi) tegevust, kui valla mainet edendavat ja kogukonda ühendavat meedet. Jätkame ka valla traditsiooniliste spordisündmuste korraldamist ja toetamist, nagu nt Viimsi Spring Cup, Viimsi Sügisturniir ning rahvaspordisündmused Viimsi Jooks, Prangli Jooks, Põhjakonna trepijooks, Viimsi Rattaretk, Laidoneri Olümpiateatejooks, Viimsi mälumäng jt.

Olulisemad tegevused spordi valdkonnas on:

Tegevus	Tulemus
Viimsi/Lubja klindiasangu rekreatsiooniala arendamine	<ul style="list-style-type: none"> rajatud on valgustatud Karulaugu terviserada Viimsi mõisa pargist VIMKA suusanõlva alani (2023); klindiasangu ülemises osas on välja arendatud terviserajad ja erinevad välialad (2025)
Randvere kooli juurde ujula rajamine	ujula on rajatud (2022)
Kunstlume tootmiseks võimekuse loomine Viimsi vallas	kunstlume tootmise võimekus on loodud, suusaradade kasutusvõimalused on paranenud (2024)
Viimsi Gümnaasiumi juurde multifunktsionaalse spordikeskuse rajamine	spordikeskus ja gümnaasiumi juurdeehitus on rajatud (2024)
Viimsi jalgpallihalli rajamine	jalgpallihall on rajatud (2023)

Tabel 24. Spordi tegevused ja oodatavad tulemused.

TERVISEDENDUS

Terviseedenduse abil muudame valla keskkonna selliseks, kus tervislikud valikud on lihtsasti kättesaadavad.

Suuname oma tegevused tervislike eluviiside (toitumine, liikumine, vaimne tervis) ja neid toetava keskkonna kujundamisele ning terviseedendusala teadlikkuse tõstmisele.

Valdkonna arendamisel kasutame tänaseid parimaid praktikaid ja innovaatilist lähenemist, mis aitavad saavutada parimaid tulemusi (nt nutirakendused andmete korjeks ja analüüsiks).

Tervisliku keskkonna kujundamisel on esmatähtis kaasata erinevate valdkondade esindajaid, otsusetegijaid ning kogukonda, et luua terviseedenduse valdkonnakeskne juhtimine ja toetav võrgustik.

Kesksel kohal on tähelepanu pööramine kõige haavatavamatele sihtgruppidele nagu lastega pered, eakad ja erivajadustega inimesed. Keskendume järgnevatel aastatel ennekõike:

- laste ja noorte terviseteadlikkuse tõstmisele (sh liiklusohutus ja turvalisus, sõltuvusainete tarvitamise ennetamine, kiusamisvaba kool, tervislik toitumine ja liikumine jms);

- lastevanematele suunatud tegevustele, mis tõstavad nende teadlikkust vanemlike oskuste parandamiseks (koolitused vanemlike oskuste arendamiseks);
- eakatele suunatud tegevustele, mille abil suureneb nende liikumise aktiivsus, kaasatus kogukonna tegevustesse ning mis kujundavad ohutut eluviisi.

Erivajadustega inimeste puhul keskendume nende võrdse kohtlemise põhimõtete tagamisele.

Valdkonna arendamisel on järgnevate aastate peamine väljakutse sihtgruppide vajadusest lähtuva terviseedenduse strateegia ja konkreetse tegevuskava väljatöötamine ning terviseedenduse põhimõtete järgimise tagamine valla kõikide valdkondade arendamisel.

Foto 7. Illustratsioon.

Pakume:

- kogukonna poolt ellu kutsutud terviseedenduse projektide toetamist;
- terviseedenduse alast nõustamist,
- valdkondlike koolituste koordineerimist;
- info vahendamist;
- silmapaistvate tegude ja tegijate premeerimist.

Olulisemad tegevused terviseedenduse valdkonnas on:

Tegevus	Tulemus
valla heaoluprofiili ja tegevuskava väljatöötamine	tegevuskava on valmis (2023)
Haridusasutuste tervisenõukogude töö jõustamine	Tervisenõukogude pädevuse kaardistamine ja tegevuskavade välja töötamine lähtuvalt heaoluprofiilist ja süsteemsest ennetustegevusest

Tabel 25. Terviseedenduse tegevused ja oodatavad tulemused.

4.7. ETTEVÕTLUS

ETTEVÕTLUSE VALDKONNAS VÄÄRTUSTAB JA TOETAB VIIMSI VALD INNOVAATILISUST JA KESKKONNASÕBRALIKKUST. VIIMSI VALLA VISIOON ON, ET ELANIKELE ON LOODUD VALLAS HEAD VÕIMALUSED KÕRGE LISANDVÄÄRTUSEGA TÖÖ TEGEMISEKS. LOODUD ON TOIMIV ETTEVÕTJATE VÕRGUSTIK NING TEGEVUSPLAAN ÄRI- JA LOOMELINNAKU LOOMISEKS, MIS SOODUSTAB TARKADE TÖÖKOHTADE TEKET.

Tavapäraselt ei ole ettevõtlus ja kohaliku omavalitsuse tegevused omavahel otseselt seotud. Viimsi valla huvi on ettevõtlust arendada ja töökohti valda tekitada, kuid võimalikud meetmed on piiratud. Euroopa teiste edukamate omavalitsuste puhul on oluliseks mõjuteguriks kohaliku omavalitsuse juhtroll valdkonna vedamisel ja selle tase, ehk vallavalitsuse enda proaktiivsus ja avatus.

Plaanime ettevõtluse valdkonnas esialgu võtta kasutusele pehmemad meetmed nagu ürituste korraldamine, koostöötamise keskuste toetamine, mainekujunduse kontseptsiooni loomine ja Viimsi kui ettevõtluskeskkonna turundamine.

Potentsiaal tulevikuks

Kehtivate planeeringutega on kavandatud äri- ja ühiskondlike hoonete brutopind 120 193 m². Asustusüksuste lõikes on kavandatud hoonete pinnad suuremad Miidurannas (49 900 m²) ja Haabneemes (46 150 m²). Palju nende pindade väljaehitamisega töökohti saab luua, seda veel analüüsitud ei ole. Samuti sõltub kõik suuresti arendajate plaanidest. Ettevõtlusvaldkonna jõulisema arendamisega vallavalituse poolt tekib selgem fookus ja viiakse läbi uuring ettevõtluse võimalikest suundadest Viimsi vallas. Haabneeme aleviku ja Viimsi aleviku üldplaneeringu sisendiks viidi 2020. aastal läbi eraldi ettevõtlusvaldkonna uuring ja analüüs piirkonna arendamiseks.

Tahame meetmete rakendamiseks luua ettevõtjate ümarlaua (nõ ettevõtjate kogukonna), mis liidab ärihuvid kohaliku omavalitsuse vajadustega vallas ettevõtlust arendada. Teadliku ja jõulise ettevõtluskeskkonna kujundamise ja uute ettevõtete valda meelitamise kaudu on võimalik luua ka tarku töökohti ja kõrgema lisandväärtusega töökohti.

Täpsema suuna, kuidas vallavalitsus ettevõtlusvaldkonda mõjutada saab ja tahab, annab loodav ettevõtlusvaldkonna arengukava ja selle elluviimist toetav tegevusplaan.

Ettevõtlusvaldkonna olulisemad tegevussuunad on:

- valla ettevõtluse arendamiseks kontseptsiooni koostamine, sh Viimsi valda tööstusala rajamiseks ja Haabneeme äri- ja loomekeskuse lähtekohtade väljatöötamine, eesmärgiga luua vallas paremaid eeldusi, et tekiks uusi keskkonnasõbralikke töökohti ja toetada ettevõtlusklastritel põhinevat kõrget lisandväärtust loovaid töövõimalusi;
- õpilasfirmade loomisele kaasaaitamine, ettevõtlike lasteaedade ja koolide liikumise toetamine;
- valla ettevõtlusalaste trendide analüüs, sh sektorspetsiifiliste ülevaadete koostamine (tootmine, loomemajandus, kinnisvaraarendus jms);
- valla ettevõtjate ja valdkonnaspetsialistide kokkusaamiste (ümarlaudade, temaatiliste seminaride) korraldamine, sotsiaalselt vastutustundlike ja kogukondadega koostööd tegevate ettevõtjate tunnustamine;
- ettevõtjate suurem kaasamine valla otsustusprotsessi ja vallas läbiviidavate mittetulunduslike ürituste korraldamisse. Viimsi vallavalitsuse juurde ettevõtjate ümarlaua moodustamine.

ETTEVÕTLUSE ARENDAMINE

Kohaliku omavalitsuse motiiv on valla elanike brutotulu kasv ning kohapealsed head väljavaated selle suurendamiseks.

Tänu headele majandusnäitajatele on füüsilise isiku tulumaksu laekumine vallaeelarvesse pidevalt kasvanud. 2018. aastal oli kuu keskmine brutotulu Viimsi vallas 1 711 eurot, 2020. aastal juba 2 210

eurot.

Kõige enam on Viimsi valda registreeritud ettevõtetest tegutsemas kutse-, teadus- ja tehnikaalase tegevuse valdkonnas, hulgi- ja jaekaubanduses (sh mootorsõidukite ja mootorrattaste remont) ning ehituses ja kinnisvaras. Kõige tagasihoidlikumad tegevusvaldkonnad on põllumajandus, metsamajandus ja kalapüük, kus on küll registreeritud 40 juriidilist isikut, kuid neist tegutseb vaid neli.

2022. aasta esimese kvartali seisuga oli Maksu- ja Tolliameti andmetel Viimsi vallas kaheksa tööandjat, kes pakuvad tööd rohkem kui sajale inimesele. Viimsisse registreeritud ja palka maksvaid ettevõtjaid oli 1 610, kes annavad tööd kokku 6 438 inimesele.

Endiselt liigub hinnanguliselt 12 000 inimest igal tööpäeval Viimsi vallast välja, peamiselt Tallinnasse tööle. See näitab, et suures osas on kohapealsed töökohad sektorites, kus viimsilane ise töötada ei soovi ning Tallinnas käiakse tööl valdkondades, mida Viimsi vallas tegutsevad ettevõtted ja asutused pakkuda ei suuda.

Foto 8. Rannarestoran Paat.

2019. aastal läbi viidud elanike kaasamise uuring tõi välja, et elanike ootus vallavalitsusele on luua juurde töökohti (lisaks büroopindade ehitus)²⁶. Sellest tulenevalt on ettevõtluse arendamine Viimsis eesmärgiga pakkuda rohkem kohapealseid töökohti kindlasti oluline.

Olulisemad tegevused ettevõtluse arendamiseks on:

- Viimsi Ettevõtjate Koja (ettevõtjate ümarlaua) ellukutsumine, kellest kujuneks vallale oluline partner valdkonna visiooni loomisel ja arengu planeerimisel;
- ettevõtlusvaldkonna visiooni ja fookuste (arengukava) ning loodava ärikeskuse kontseptsiooni kokku leppimine, selgitamaks välja millist ettevõtluskeskkonda (sh töökohti) soovime Viimsisse luua ning kuidas seda arendada, *brändida* ja turundada;
- noortele paremate võimaluste pakkumine osalemaks ettevõtlusega seotud projektides, koolitustel ja praktilal, kaasata neid aktiivsemalt ja julgustada õpilasfirmade loomisel;
- kohalikku elukeskkonda, taristut ja ressursse koormava ja/või saastava ettevõtluse piiramine;
- valla asjaajamise kiiruse tõstmine - olla ettevõtjatele väärt partner!

Tegevus	Tulemus
Tingimuste loomine (tarkade) töökohtade tekkeks	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Haabneeme aleviku ja Viimsi aleviku üldplaneeringutes on tagatud piisavas mahus äriotstarbelise maa ja hoonete osakaal (2022); ▪ Tootmis- ja ärimaade teemaplaneering on kehtestatud (2024) ▪ Koostöötamiskeskus (<i>coworking space</i>) loodud (2024)
Ettevõtluse teemaliste ürituste toomine Viimsisse (kohalike ettevõtete konkurentsivõime tõstmiseks ning <i>networking'uks</i>)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Viimsis toimub iga-aastane Ettevõtlusnädal (al 2022) ▪ Noortekonverents ettevõtlussuunitlusega (2022)
Kohalike ettevõtete kaasamine Viimsi Arengustrateegia 2023-2045 koostamisse	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ettevõtted on kaasatud arengustrateegia protsessi

Tabel 26. Ettevõtluse tegevused ja oodatavad tulemused.

²⁶ Viimsi valla elanike kaasamise uuring 2019 (rahulolu-uuring). Küsimus: Olulised teemad, millega Viimsi vald peaks järgneva 5 aasta jooksul kindlasti tegelema". Uuringu teostaja: HeiVäl OÜ.

TURISM

Viimsi valla on hea potentsiaal kujuneda Tallinna ja Läänemere regiooni oluliseks aastaringseks turismi sihtkohaks.

Viimsi vald on kasvav külastuste sihtkoht Tallinna linnastus. Valla mandriosa teenuste arendamiseks ja avatud tööturu tarvis on vaja jätkuvalt investeerida transpordiühendusse eelkõige Tallinnaga. Väikesaartel majanduselu ja turismi turgutamiseks on oluline toetada stabiilse ja turvalise ühenduse loomist mandri ja saarte vahel.

Suurenenud on nõudlus lühikeste nädalalõpu reiside järele, mida tehakse üha sagedamini. See annab võimaluse uute madalhooaja toodete väljaarendamisele nt üritused, konverentsid, kultuurisündmused ja -atraktsioonid. Kasvavaks trendiks on individuaalturism, eri tähelepanu tuleb pöörata invaturismile. Traditsiooniliste pakettreiside populaarsus kahaneb, suureneb iseseisev, internetipõhine reisikorraldus.

Lähtudes Viimsi valla geograafilisest asendist, pikast rannajoonest ja saartest, on oluline turismi arendustegevuses lõimida saarte ja mandriturism tootearendusega ning luua nende baasilt üksteist toetavaid pakette. Ettevõtja seisukohalt on oluline, et turist jääks piirkonda pikemalt, tarbides erinevaid tooteid ja teenuseid. Turismisektor on Viimsi valla oluline tulupotentsiaal tänu kasvavale ja arenevale väikeettevõtlusele.

Viimsi poolsaare peamised kultuurilised sihtkohad on Rannarahva Muuseum (ca 30 000 külastajat aastas, kellest ca 12 000 välituristid) ja Eesti Sõjamuuseum – kindral Laidoneri Muuseum (ca 10 000 külastajat aastas). Suuremaid saari (Naissaart ja Pranglit) külastab aastas ca 29 000 külalist, kellest omakorda ca 3 000 on välituristid. Majutusettevõtetest on suurimad Tallinn Viimsi SPA & Waterpark ning Lavendel SPA Hotell.

Saartega ühenduste parandamine, kvaliteetsete turismiteenuste ja sisukate puhke- ja kultuurivõimaluste pakkumine on eelduseks Viimsi kujundamisel turismi tõmbekeskuseks.

Olulisemad tegevused turismi arendamiseks on:

Tegevus	Tulemus
Turundusplaani väljatöötamine Viimsi kultuuriturismi tutvustamiseks rahvusvaheliselt ja siseriiklikult	turundusplaan koostatud (2023)
Viimsi Kultuuri- ja Hariduskeskuse Artium ning Prangli ja Naissaare kultuurirajatiste taristu turundamine kultuuriturismi atraktiivseteks sihtkohtadeks	turundustegevused käivitatud (2023), sh koostöös Eesti Meremuuseumiga Naissaare osas
Viimsi Vabaõhumuuseumi ja Rannarahva muuseumi taristu lõpuni välja arendamine	taristu välja arendatud (2026)
Keri majaka turismiatraktsiooniks turundamine	turundustegevused käivitatud (2025)
Turismi vaatamisväärsuste nõuetekohaste suunaviitade ja infobännerite paigaldamine	suunaviidad ja infobännerid paigaldatud (2024)

Tabel 27. Turismi tegevused ja oodatavad tulemused.

Täpsema ülevaate valla turismi arendamisest annab Viimsi valla turismi arengukava aastani 2025²⁷.

²⁷ Arengukava on kättesaadav: https://www.riigiteataja.ee/aktiivis/4260/4201/4026/Lisa-Viimsi%20turismi%20arengukava%20aastani%202025_15.04.14.pdf#

4.8. TARGALT JUHITUD VALD

TARGALT JUHITUD VALD ON EELDUSEKS, ET KUJUNDADA VIIMSI VALD PARIMAKS ELUKESK- KONNAKS EESTIS!

Kohalike omavalitsuste roll informatsiooni edastamisel suureneb pidevalt. Oluliste otsuste tegemine ei ole enam ainult volikogu töö. Elanikud soovivad igapäevaselt oma kodukoha eluga kursis olla ja selle arengutes kaasa rääkida ning nende kaasamine mängib väga olulist rolli. Viimsi valla elanikud on jätkuvalt Eesti kõrgeima haridustaseme ja sissetulekuga, mis paneb ka omavalitsuse tööle suuremad ootused ja kvaliteedi nõuded.

Viimsi vallavalitsuse juhtimisel lähtutakse viimsilase profiilist, et kujundada tema jaoks parim elukeskkond Eestis, kus ta tunneb, et tema põhivajadused on teenindatud ja tema saaks keskenduda oma elukvaliteedi tõusule. Oluline on tagada tugev väärtustel põhinev teeninduslik juhtimine, õige strateegia ja seda toetav struktuur. Üheks lahenduseks on Viimsi valla heaoluprofiili koostamine ja rakendamine, mis lisaks tervishoiu- ja sotsiaalteenustele hõlmab ka hariduse, noorsootöö, planeeringute, ühistranspordi ja mitmete teiste valdkondade uusi tegevusi.

E-teenuste arendamise peamine eesmärk on tõsta valitsuse toimimise efektiivsust, tugevdada demokraatiat, suurendada läbipaistvust ja pakkuda kodanikele ning ettevõtetele (klientidele) paremaid teenuseid.

Olulisemad tegevused targalt juhitud vallas on:

- pikaajaline strateegiline juhtimine, et tagada Viimsi valla pikaajalise arenguvisioni elluviimine;
- info- ja kommunikatsioonitehnoloogia võimaluste kasutamine avalike teenuste osutamisel ja korraldamisel;
- teenuste kaardistamine ja teenusprotsesside analüüs, et muuta ametnike töö tõhusamaks ning menetlustoimingud kliendi jaoks lihtsamaks ja kiiremaks;
- teenusstandardite kehtestamine, protsesside ja kvaliteedi juhtimine ja teenuste disainimine, kasutajamugavuse tagamine;
- klientidega igapäevane sujuv suhtlus ja tagasiside;
- rahvastikuregistris valla enda elukohaks registreerimise propageerimine.

Tegevus	Tulemus
Elanike rahulolu valla juhtimisega	75 (100-st) (2024) (algfase 2019: 55)
Elanike rahulolu valla teenuste kvaliteediga	80 (100-st) (2024) (algfase 2019: 63)
Kliendi pöördumistele vastamiskiiruse tõstmine	<ul style="list-style-type: none"> ▪ e-posti teel 5 tööpäeva (2024) (algfase 2019: 20 tööpäeva) ▪ ametliku kirja teel tavapostiga 15 tööpäeva (2024) (algfase 2019: 20 tööpäeva) ▪ Bürokrati juturoboti kodulehele paigaldamine (2023)
Iseteeninduskeskkonna arendamine	95% ulatuses toimub paberivaba asjaajamine, sh menetlusprotsessid on iseteeninduskeskkonnas jälgitavad (2020) (algfase 2019: 59)
Viimsi valla heaoluprofiili koostamine ja elluviimine	Viimsi valla heaoluprofiil vastu võetud (2022) Tegevused ellu viidud (2025)

Strateegiaruumi rajamine	Terviklik erisüsteem, mis koondab infoteenused, andmed ja reaalaja info ühtseks andmevooks, mis seeläbi võimaldab teha läbimõeldumaid otsuseid ja tõhustada juhtimist (2024).
--------------------------	---

Tabel 28. Targa valla tegevused ja oodatavad tulemused.

5. VIIMSI VALLA EELARVESTRATEEGIA AASTATEKS 2023-2027

5.1. Sissejuhatus

Eelarvestrateegia on finantsplaan nelja eelseisva eelarveaasta kohta, mis on koostatud Viimsi valla arengukavas 2023–2027 sätestatud tegevuste elluviimiseks.

Eelarvestrateegia on koostatud tekkepõhiselt. Vastavalt kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadusele on eelarve osad järgmised:

- põhitegevuse tulud,
- põhitegevuse kulud,
- investeerimistegevus,
- finantseerimistegevus,
- likviidsete varade muutus.

Strateegias esitatakse:

- Viimsi valla eelnenud aasta tegelikud, jooksva aasta eeldatavad ja eelarvestrateegia perioodiks prognoositavad põhitegevuse tulud, põhitegevuse kulud, investeeringud koos finantseerimisallikatega, eeldatav finantseerimistegevuse maht ning likviidsete varade muutus;
- põhitegevuse tulem ja arvnäitajad, mis on vajalikud netovõlakoormuse arvutamiseks;
- eelneva, käesoleva ja järgneva nelja majandusaasta netovõlakoormus.

Eelarvestrateegia koostamisel on lähtutud vajadusest, et arengukavas kirjeldatud tegevused on kooskõlas Viimsi valla eelarveliste vahenditega. Aluseks on olnud tulude prognoos, laenuvõimekus, tegevuskulud ja investeeringute vajadus.

Arengukava ja eelarvestrateegia on aluseks valla eelarve koostamisel, kohustuste võtmisel ja investeeringute kavandamisel.

Viimsi valla eelarvelisel finantseerimisel on 14 asutust:

- Viimsi Vallavalitsus kui ametiasutus, mis teostab avalikku võimu
- Viimsi Vallavalitsuse hallatavad asutused:
  - Viimsi Raamatukogu
  - Prangli Rahvamaja
  - Viimsi Noortekeskus
  - MLA Viimsi Lasteaiad
  - Püüsi Kool (lasteaed-põhikool)
  - Prangli Põhikool
  - Viimsi Kool
  - Haabneeme Kool
  - Randvere Kool
  - Muusikakool
  - Kunstikool
  - Viimsi Hoolekandekeskus (asutatud jaanuaris 2021)
  - Viimsi Teaduskool (asutatud 2022)

Viimsi valla konsolideerumisgruppi kuuluvad järgmised tütaretevõtted: SA Rannarahva Muuseum, SA Rannapere Pansionaat, OÜ Viimsi Haldus, AS Viimsi Vesi ja ja SA Kultuuri- ja Hariduskeskus Viimsi Artium. Viimsi valla on nimetatud asutustes 100%-line osalus.

5.2. Majandusprognoos

Eesti Panga 14.06.2022 rahapoliitika ja majandusprognoosi kohaselt ootab Eesti majanduskasvu sel aastal ees aeglustumine, mis järgneb aasta alguse väga tugevale seisule. Eesti majanduskasv oleks sel aastal ka uue kriisita märkimisväärselt aeglustunud, sest juba 2021. aasta lõpuks oli saavutatud tootmisressursside täiskoormatus ja pakkumispoolsete piirangute süvenemine hakkas kiire kasvu jätkumist takistama. 2022. aasta veebruaris puhkenud sõda ning selle erinevad mõjukanalid pärsivad täiendavalt Eesti majanduse väljavaadet, seda nii osade eksporditurgude kadumise, tarnekanalite katkemise kui ka toormete hinnatõusu tõttu. Kui sanktsioonide tõttu kiirenenud hinnatõus on juba kohale jõudnud, siis laiem mõju majandusele hakkab kohale jõudma 2022. aasta teises pooles.

- Eesti majanduskasvu ootab 2022. aastal ees aeglustumine, mis järgneb aasta alguse väga tugevale seisule.
- Hinnakasvu aeglustumist on oodata järgmisel, 2023. aastal, kuid hinnatase jääb ka edaspidi kõrgemaks kui varem prognoositud. Eesti hinnakasv on viimastel kuudel olnud euroala kiireim peamiselt energia ulatuslikuma kallinemise tõttu. Suurenenud energiakulu on järk-järgult kandumas ka teiste toodete ja teenuste hindadesse ja kuna gaasi, elektri ja nafta tulevikutehingud ei näita kehtiva geopoliitilise olukorra tõttu peatset odavnemist, jääb tarbijakorvi hinnatase pikemaks ajaks kõrgemaks, kui varasemates prognoosides oodati.
- Elukalliduse järsku tõusu aitab leevendada sissetulekute kiire suurenemine – keskmise palga tõus ületab 2022. aastal 10% ning kasv püsib kiire ka järgmistel aastatel.
- Suur osa Eesti kiirest hinnakasvust tuleb kohalikest põhjustest. Hinnakasvu enam kui kahekordset erinevust euroala keskmisega võrreldes selgitab lisaks energia ulatulikumale kallinemisele sissetulekute ja nõudluse kiire kasv, millele on hoogu lisanud II pensionisambast välja võetud raha ja riigi kulutuste suurenemine. Viimasel kahel aastal on eelarvepuudujäägi kaudu ja Euroopa Liidu vahenditest majandusse täiendavalt lisandunud raha umbes 7% SKP-st ning eelmise aasta lõpuks tootmisvõimsuse piiri lähedale jõudnud majandus pidi hakkama ergutatud nõudlusele reageerima kiirema hinnatõusuga. Kuna valitsemissektori tulude ja kulude vahele on tekkinud püsiv lõhe umbes 3% ulatuses SKP-st, hoiab see üldist hinnataset kõrgemal ka edaspidi.
- Erakordselt kiire hinnakasv ja eesolev intressimäärade tõus piiravad tarbimist ja investeringuid. Sel aastal reaalpalk väga kiire inflatsiooni tulemusel kahaneb ning see ahendab tarbimisvõimalusi. Aasta esimesed kuud on küll näidanud, et tarbimise kasv on püsinud kiire jõulisest inflatsioonist hoolimata, kuid varasemate säästude kasutamine ammendub. Rahapoliitiliste intresside tõus ja laenuraha kallinemine hoiavad lähiaastail samuti tarbimist ja investeringuid tagasi, kuid praegu oodatava intressimäärade tõusu ulatuse juures mitte märkimisväärselt. Euroopa Keskpanka 21. juuli 2022 pressiteate kohaselt otsustas EKP nõukogu tõsta kolme EKP baasintressimäära 50 baaspunkti võrra ja kehtestas alates 27. Juulist 2022 põhiliste refinantseerimisoperatsioonide intressimäärana 0,50%, laenamise püsivõimaluse intressimäärana 0,75% ning hoiustamise püsivõimaluse intressimäärana 0,00%.

Eesti majandus kasvas I kvartalis võrreldes 2021. aasta I kvartaliga 4,3% ja võrreldes IV kvartaliga 0,1%. Majanduskasv oli jätkuvalt tugev ja otsust sõja mõju SKP-le veel näha ei olnud. Ettevõtted suurendasid varusid seoses ootusega, et suhete halvenemine Venemaaga raskendab tulevikus toorainete saadavust. Samuti kasvas kiiresti eratarbimine, mille taga oli ilmselt vähemalt osaliselt sarnane igaks juhuks varumise motiiv. Suur osa majanduskasvust tuli sarnaselt varasemate kvartalitega info ja side tegevusalalt ning äriteenustest. Majutuse ja toitlustuse tegevusala taastus koroonakriisist ja töötleva tööstusel läks hästi, kuna eksporditurgude on samuti eelmisest kriisist taastumas. Tööstussektori ekspordi käive kasvas aastavõrdluses kogu I kvartali jooksul 30% ringis, kuid suure osa sellest andis hinnakasv. Eesti tootjad ekspordivad kaupu, mille hinnad on maailmaturul tõusnud. Siiski ületas ka tööstuse ekspordi mahu kasv majanduskasvu.

Sisenõudlust toetas I kvartalis tugev eratarbimine, investeringud vähenesid nii ettevõtetele, valitsemissektoril kui ka majapidamistel. Eratarbimise kasvu taga olid nii eelmise aasta suhteliselt madal,

pandeemia-aegne võrdlusbaas, hästi taastunud tööturg ning osalt ka II samba fondidest välja võetud raha.

Vaatamata energia ja toidu kallinemisele kasvas eratarbimine I kvartalis püsivhinnas 8,3%. Sundkulutuste tõusu negatiivset mõju piirasid mõnevõrra ka energiahindade leevendusmeetmed. Esimeses kvartalis jätkus veel eelmise aasta septembris välja makstud II samba raha kulutamine ning mai alguses said endised pensionikogujad kätte veel 140 miljonit eurot. Edaspidi II samba tähtsus tarbimise toetamisel aga väheneb.

2022. aasta I kvartalis olid **põhivarainvesteeringud** sügavas languses, kahanedes eelmise, 2021. aasta sama kvartaliga võrreldes 35,3%. Investeeringute osakaal majanduses langes alla 22%. Lisaks reaalsektorile langesid ka valitsemissektori investeeringud.

Sõja mõju laenuvõtmisele ja laenuvõtmisele on olnud tagasihoidlik. Rahastamis-võimalused on suurenenud konkurentsi tingimustes jätkuvalt head vaatamata sellele, et kohati on laenuandjad laenuvõtmise piirid karmistanud. Laenuvõtmise langes pärast sõja algust paariks nädalaks, kuid hakkas peagi taastuma. Ettevõtete investeerimislaenu osas tajuvad pangad siiski mõningast nõudluse vähenemist. Samas on märgatavalt suurenenud laenuvõtmine varude soetamiseks, kuid see on siiski ilmselt ajutise iseloomuga nähtus. Kokkuvõttes püsis nii ettevõtete kui ka majapidamiste laenukasv aasta esimesel neljal kuul kiire.

Venemaa sõjakäigu ja tarneprobleemide tõttu on ettevõtted I kvartalis hoogsalt täiendanud oma varusid. Jaekaubandusettevõtted on kasvatanud müügiks ostetud kaupade varu; tööstusettevõtetest on toormaterjali varusid märkimisväärselt kasvatanud näiteks toiduainetööstus ning metallitöötajad, kes on tavapäraselt tarninud tootmissisendeid ka Venemaalt või Ukrainast.

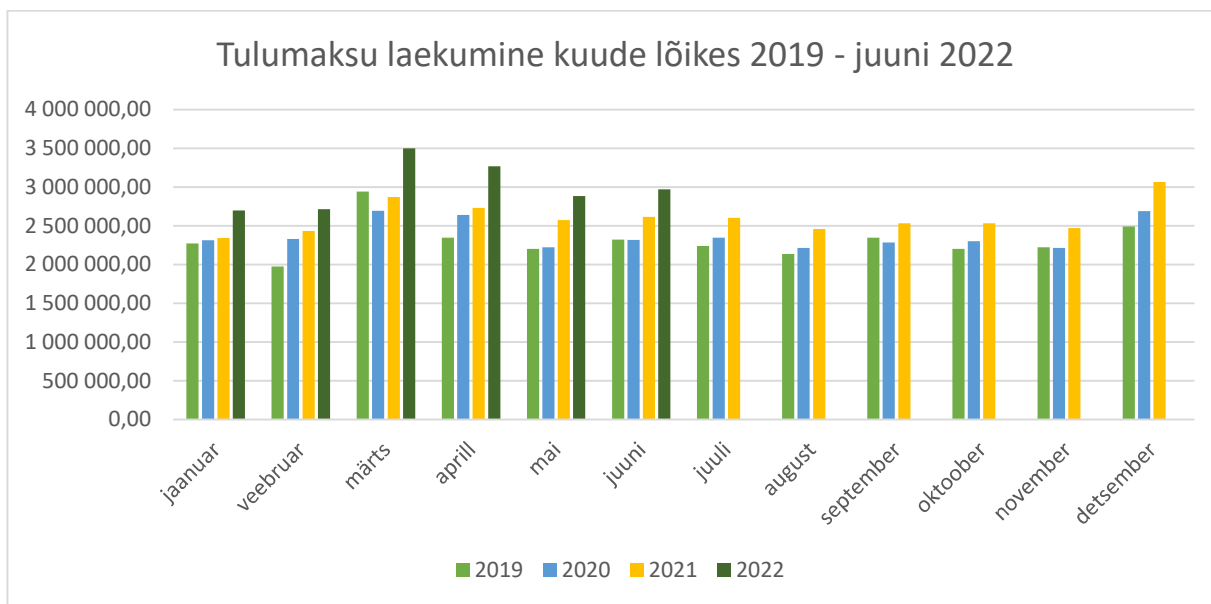
Tööturu seis oli 2022. aasta I kvartalis väga tugev. Hõive oli taastunud koroonaviiruse kriisi põhjustatud langusest. Tööjõu-uuringu järgi kiirenes hõivekasv 2022. aasta I kvartalis 5,1%-ni. Ettevõtete hõiveootused muutusid aprillis ja mais pessimistlikumaks, kuid seda aasta alguse erakordselt optimistliku tasemega võrreldes. Jõuliselt on kahanenud registreeritud töötuse määr ulatudes 2022. aasta I kvartalis 5,5%-ni.

Palgakasv püsib lähiajal kiire valdkonnad, kus Venemaa sõda Ukrainas suuri tagasilööke ei põhjusta, hoiavad keskmise palga kasvu ka lähil kvartalites kiirena. Palkade kasvu soodustas ka 12-line miinimumpalgatõus ja palgatõusu taastumine riigisektoris. Tõusu hoogustab ka suur tarbijahindade tõus.

Konservatiivne eelarvepoliitika on hoidnud Viimsi valla finantsiliselt heal järjel. Eesmärgiks on langetada eelarvepoliitilised otsused eelarvestrateegia koostamise käigus ning arvestada kõikide rahastamisallikatega (lisaks maksutuludele ka toetuseid jms).

Valla poolt pakutavate avalike teenuste maht ja võimalused sõltuvad kõige enam tulumaksu laekumisest. Tulumaksu kasvuks on kavandatud 2022. aastal hetke seisuga 9,07% ning aastatel 2023-2027 on planeeritud 6,0%. Viimsi valla põhitegevuse tuleml kasvab kavandatud tulumaksu laekumise kasvu ning kaupade ja teenuste müügist laekuva tulu arvelt.

Allolevalt jooniselt on näha tulumaksu laekumise kasv aastate lõikes.

Joonis 13. Tulumaksu laekumine Viimsis 2019- juuni 2022
Allikas: Viimsi Vallavalitsus.

5.3. Viimsi valla konsolideerimisgrupi eelarvestrateegia 2023–2027

5.3.1. Viimsi valla ja SA Rannarahva Muuseum, SA Rannapere Pansionaat, OÜ Viimsi Haldus, AS-i Viimsi Vesi ning SA Kultuuri- ja hariduskeskus Viimsi Artium konsolideeritud eelarvestrateegia 2023–2027

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Põhitegevuse tulud kokku	45 701 477	50 420 496	51 347 792	53 908 533	55 738 141	59 362 984	61 592 472
Põhitegevuse kulud kokku	38 061 913	44 876 473	44 273 357	45 439 677	46 526 307	48 675 967	49 565 086
Põhitegevustulem	7 639 564	5 544 023	7 074 435	8 468 856	9 211 834	10 687 017	12 027 386
Investeeringustegevus kokku	-7 776 010	-7 995 492	-12 059 630	-8 454 586	-7 582 433	-4 929 811	-6 006 457
Eelarve tulem	-136 447	-2 451 469	-4 985 195	14 270	1 629 401	5 757 206	6 020 929
Finantseerimistegevus	3 671 821	3 561 492	3 776 251	-1 398 634	-3 151 629	-6 901 746	-6 388 460
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	-2 199 896	-4 410 647	220 198	-83 478	-203 708	-150 400	-147 082
Nõuete ja kohustuste saldode muutus (tekkepõhise e/a korral) (+/-)	-5 735 270	-5 520 670	1 429 142	1 300 886	1 318 520	994 140	220 449
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	3 167 383	690 048	695 048	705 048	710 048	715 048	720 048
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga	26 508 851	30 953 709	33 800 754	33 614 244	31 857 861	26 192 161	20 367 084
Netovõlakoormus (eurodes)	23 341 467	30 263 660	33 105 705	32 909 195	31 147 812	25 477 112	19 647 035
Netovõlakoormus (%)	51,07%	60,02%	64,47%	61,05%	55,88%	42,92%	31,90%
Netovõlakoormuse ülemmäär (eurodes)	45 701 477	50 420 496	51 347 792	53 908 533	55 738 141	59 362 984	61 592 472
Netovõlakoormuse ülemmäär (%)	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Vaba netovõlakoormus (eurodes)	22 360 010	20 156 836	18 242 087	20 999 338	24 590 328	33 885 871	41 945 436

Tabel 29. Viimsi valla konsolideerimisgrupi 2021-2022 eelarve ja eelarvestrateegia 2023-2027

Allikas: Viimsi Vallavalitsus.

5.3.2. SA Rannarahva Muuseum eelarvestrateegia 2023–2027

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Põhitegevuse tulud kokku	537 066	600 000	605 000	610 000	615 000	620 000	625 000
sh saadud tulud kohalikult omavalitsuselt	275 003	290 000	305 000	320 000	335 000	350 000	365 000
Põhitegevuse kulud kokku	552 345	580 000	585 000	590 000	600 000	605 000	610 000
sh tehingud kohaliku omavalitsuse üksusega	0	0	0	0	0	0	0
Põhitegevustulem	-15 279	20 000	20 000	20 000	15 000	15 000	15 000
Investeeringustegevus kokku	0	-10 000	-15 000	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000
Eelarve tulem	-15 279	10 000	5 000	10 000	5 000	5 000	5 000
Finantseerimistegevus	0	0	0	0	0	0	0
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	-29 956	10 000	5 000	10 000	5 000	5 000	5 000
Nõuete ja kohustuste saldode muutus (tekkepõhise e/a korral) (+/-)	-14 677	0	0	0	0	0	0
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	54 044	64 044	69 044	79 044	84 044	89 044	94 044
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga	0	0	0	0	0	0	0
Netovõlakoormus (eurodes)	0	0	0	0	0	0	0
Netovõlakoormus (%)	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%

Tabel 30. SA Rannarahva Muuseum 2021-2022 eelarve ja eelarvestrateegia 2023-2027

Allikas: Viimsi Vallavalitsus.

5.3.3. SA Rannapere Pansionaat eelarvestrateegia 2023–2027

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Põhitegevuse tulud kokku	1 111 621	1 162 166	1 190 000	1 199 000	1 208 000	1 217 000	1 226 000
sh saadud tulud kohalikult omavalitsuselt	218 510	201 000	190 000	192 000	195 000	198 000	201 000
Põhitegevuse kulud kokku	1 091 238	1 051 868	1 133 000	1 142 000	1 169 000	1 186 000	1 193 000
sh tehingud kohaliku omavalitsuse üksusega	12 340	14 400	14 900	15 100	15 500	15 800	16 100
Põhitegevustulem	20 383	110 298	57 000	57 000	39 000	31 000	33 000
Investeeringustegevus kokku	-2 327	-35 000	-19 000	-20 000	-18 000	-25 000	-29 000
Eelarve tulem	18 056	75 298	38 000	37 000	21 000	6 000	4 000
Finantseerimistegevus	-21 376	-19 000	-17 006	-17 006	-17 006	-18 000	-13 383
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	-3 320	56 298	20 994	19 994	3 994	-12 000	-9 383
Nõuete ja kohustuste saldode muutus (tekkepõhise e/a korral) (+/-)	0	0	0	0	0	0	0
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	143 391	199 689	220 683	240 677	244 671	232 671	223 288
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga	101 401	82 401	65 395	48 389	31 383	13 383	0
Netovõlakoormus (eurodes)	0	0	0	0	0	0	0
Netovõlakoormus (%)	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%

Tabel 31. SA Rannapere Pansionaat 2021-2022 eelarve ja eelarvestrateegia 2023-2027

Allikas: Viimsi Vallavalitsus.

5.3.4. OÜ Viimsi Haldus eelarvestrateegia 2023–2027

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Põhitegevuse tulud kokku	4 427 239	4 118 015	5 705 258	6 275 784	6 903 362	7 593 698	8 353 068
sh saadud tulud kohalikul omavalitsuselt	4 060 835	3 977 125	5 324 837	5 857 321	6 443 053	7 087 359	7 796 094
Põhitegevuse kulud kokku	4 531 314	3 233 466	4 922 365	5 414 601	5 956 061	6 551 667	7 206 834
sh tehingud kohaliku omavalitsuse üksusega	3 680 284	3 361 720	3 997 892	4 397 681	5 837 449	5 321 194	5 853 313
Põhitegevustulem	-104 075	884 549	782 893	861 183	947 301	1 042 031	1 146 234
Investeeringustegevus kokku	-203 819	-295 928	-290 000	-290 000	-290 000	-290 000	-290 000
Eelarve tulem	-307 894	588 621	492 893	571 183	657 301	752 031	856 234
Finantseerimistegevus	4 055 005	3 512 995	-1 743 035	-1 693 069	-1 778 321	-1 546 371	-876 183
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	-2 193 142	-2 010 050	-21 000	-21 000	-2 500	-200	500
Nõuete ja kohustuste saldode muutus (tekkepõhise e/a korral) (+/-)	-5 940 253	-6 111 666	1 229 141	1 100 886	1 118 520	794 140	20 449
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	2 105 395	95 345	74 345	53 345	50 845	50 645	51 145
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga	16 252 803	19 765 798	18 022 763	16 329 694	14 551 373	13 005 002	12 128 819
sh võlakohustused (arvestusüksuse sisene)	12 147 695	16 509 733	15 633 550	14 757 367	13 881 184	13 005 001	12 128 819
sh muud võlakohustused, mis kajastuvad ka KOV bilansis	3 256 064	2 389 212	1 572 326	670 188	37 733	0	0
Netovõlakoormus (eurodes)	14 147 408	19 670 453	17 948 418	16 276 349	14 500 528	12 954 357	12 077 674
Netovõlakoormus (%)	319,55%	477,67%	314,59%	259,35%	210,05%	170,59%	144,59%

Tabel 32. OÜ Viimsi Haldus 2021-2022 eelarve ja eelarvestrateegia 2023-2027

Allikas: Viimsi Vallavalitsus.

5.3.5. AS Viimsi Vesi eelarvestrateegia 2023–2027

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Põhitegevuse tulud kokku	3 486 664	3 601 250	3 654 369	3 708 284	3 763 009	3 860 000	3 860 000
sh saadud tulud kohalikul omavalitsuselt	4 801	5 000	6 000	7 000	8 000	9 000	10 000
Põhitegevuse kulud kokku	2 036 907	2 325 372	2 399 820	2 475 756	2 553 211	2 553 200	2 553 200
sh tehingud kohaliku omavalitsuse üksusega	1 660	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000
Põhitegevustulem	1 449 757	1 275 878	1 254 549	1 232 528	1 209 798	1 306 800	1 306 800
Investeeringustegevus kokku	-2 194 840	-1 200 000	-3 000 000	-1 100 000	-1 200 000	-1 250 000	-1 249 999
Eelarve tulem	-745 083	75 878	-1 745 451	132 528	9 798	56 800	56 801
Finantseerimistegevus	-239 345	-255 438	1 760 655	-425 000	-420 000	-400 000	-400 000
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	-747 059	20 440	215 204	-92 472	-210 202	-143 200	-143 199
Nõuete ja kohustuste saldode muutus (tekkepõhise e/a korral) (+/-)	237 369	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	632 464	652 904	868 108	775 636	565 434	422 234	279 035
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga	1 213 956	958 518	2 719 173	2 294 173	1 874 173	1 474 173	1 074 173
Netovõlakoormus (eurodes)	581 492	305 614	1 851 065	1 518 537	1 308 739	1 051 939	795 138
Netovõlakoormus (%)	16,68%	8,49%	50,65%	40,95%	34,78%	27,25%	20,60%

Tabel 33. AS Viimsi Vesi 2021-2022 eelarve ja eelarvestrateegia 2023-2027

Allikas: Viimsi Vallavalitsus.

5.3.6 SA Kultuuri- ja hariduskeskus Viimsi Artium eelarvestrateegia 2023–2027

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Põhitegevuse tulud kokku	64 000	1 486 209	1 838 976	2 022 873	2 225 161	2 447 677	2 692 444
sh saadud tulud kohalikul omavalitsuselt	64 000	875 197	875 000	962 500	1 058 750	1 164 625	1 281 088
Põhitegevuse kulud kokku	38 808	1 486 209	1 838 976	2 022 873	2 225 161	2 447 677	2 692 444
sh tehingud kohaliku omavalitsuse üksusega	0	0	0	0	0	0	0
Põhitegevustulem	25 192	0	0	0	0	0	0
Investeeringustegevus kokku	0	0	0	0	0	0	0
Eelarve tulem	25 192	0	0	0	0	0	0
Finantseerimistegevus	0	0	0	0	0	0	0
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	34 142	0	0	0	0	0	0
Nõuete ja kohustuste saldode muutus (tekkepõhise e/a korral) (+/-)	8 950	0	0	0	0	0	0
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	34 142	34 142	34 142	34 142	34 142	34 142	34 142
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga	0	0	0	0	0	0	0
Netovõlakoormus (eurodes)	0	0	0	0	0	0	0
Netovõlakoormus (%)	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%

Tabel 34. SA Kultuuri- ja hariduskeskus Viimsi Artium 2021-2022 eelarve ja eelarvestrateegia 2023-2027

Allikas: Viimsi Vallavalitsus.

5.4. Viimsi valla eelarvestrateegia 2023–2027

Eelarvestrateegias kajastatud eesmärgid ja tegevused tuginevad arengukava koostamise ja arutelude käigus kogutud ettepanekutele. Põhitegevuse tulemi suuruseks on 6,8–15,8 % põhitegevuse tuludest. Põhitegevuse tulem kasvab võrreldes kehtivas eelarvestrateegias kavandatuga, ulatudes 2023. aastal 10,1%ni, ning kasvab järgnevatel aastatel kuni 15,8%ni 2027 aastal. Investeeringud ja laenukoormused on arvestatud lubatud netovõlakooormuse piires.

Põhitegevuse kuludest on planeeritud haridusele 59,8 %, vaba aja, kultuuri ja spordi kulud moodustavad 9,2%, üldvalitsemiskulude osakaal on 13,0 %, sotsiaalhoolekande kulud 5,5 % eelarvest.

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Põhitegevuse tulud kokku	44 392 320	48 180 298	49 070 818	51 847 194	54 919 361	57 773 587	60 361 555
Maksutulud	33 812 743	36 675 040	39 349 342	41 553 403	43 889 707	46 366 190	48 553 749
sh tulumaks	31 223 996	34 055 040	36 734 342	38 938 403	41 274 707	43 751 190	45 938 749
sh maamaks	2 530 089	2 550 000	2 550 000	2 550 000	2 550 000	2 550 000	2 550 000
sh muud maksutulud	58 658	70 000	65 000	65 000	65 000	65 000	65 000
Tulud kaupade ja teenuste müügist	1 472 172	1 622 940	1 551 040	1 787 165	2 166 665	2 166 665	2 166 665
Saadavad toetused tegevuskuludeks	8 615 174	9 627 318	7 995 436	8 331 626	8 687 988	9 065 732	9 466 140
sh tasandusfond	110 335	118 575	118 575	118 575	118 575	118 575	118 575
sh toetusfond	7 057 356	7 075 702	7 374 861	7 711 051	8 067 413	8 445 157	8 845 565
sh muud saadud toetused tegevuskuludeks	1 447 483	2 433 041	502 000	502 000	502 000	502 000	502 000
Muud tegevustulud	492 231	255 000	175 000	175 000	175 000	175 000	175 000
Põhitegevuse kulud kokku	38 128 734	44 927 000	44 110 825	45 549 049	47 918 626	49 481 401	50 835 203
Antavad toetused tegevuskuludeks	4 361 781	5 255 260	3 787 876	3 792 876	3 802 876	3 802 876	3 802 876
Muud tegevuskulud	33 766 953	39 671 740	40 322 949	41 756 173	44 115 750	45 678 525	47 032 327
sh tööjõukulud	17 132 433	19 597 749	20 397 415	21 651 694	24 530 940	25 674 306	26 935 513
sh majandamiskulud	16 394 506	19 532 967	19 231 679	19 408 801	18 887 262	19 369 754	19 584 314
sh alates 2012 sõlmitud katkestamatud kasutusrendimaksud	217 639	210 112	202 408	196 769	93 897	2 142	0
sh muud kulud	240 015	541 024	693 855	695 678	697 547	634 465	512 500
Põhitegevuse tulem	6 263 586	3 253 298	4 959 993	6 298 145	7 000 735	8 292 186	9 526 352
Investeeringustegevus kokku	-10 261 641	-10 816 599	-8 039 447	-6 338 403	-5 368 250	-2 658 628	-3 731 275
Põhivara müük (+)	137 620	0	0	0	0	0	0

Põhivara soetus (-)	-3 025 996	-9 214 795	-8 706 273	-6 645 000	-5 503 000	-2 980 000	-4 610 000
sh projektide omaosalus	-1 638 800	-6 447 990	-7 752 383	-5 990 000	-5 028 000	-2 505 000	-3 760 000
Põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine (+)	1 387 196	2 766 805	953 890	655 000	475 000	475 000	850 000
Põhivara soetuseks antav sihtfinantseerimine (-)	-209 500	-40 394	-11 000	-11 000	-11 000	-11 000	-11 000
Osaluste ning muude aktsiate ja osade soetus (-)	-3 728 565	0	0	0	0	0	0
Tagasilaekuvad laenud (+)	263 383	773 385	696 183	696 183	696 183	696 183	696 183
Antavad laenud (-)	-5 150 000	-5 135 420	0	0	0	0	0
Finantstulud (+)	204 412	307 340	258 787	244 847	230 777	216 817	202 823
Finantskulud (-)	-140 190	-273 520	-1 231 034	-1 278 433	-1 256 210	-1 055 628	-859 281
Eelarve tulem	-3 998 056	-7 563 301	-3 079 454	-40 258	1 632 485	5 633 558	5 795 077
Finantseerimistegevus	4 764 154	4 684 970	3 079 454	40 258	-1 632 485	-5 633 558	-5 795 077
Kohustiste võtmine (+)	7 720 000	8 660 000	7 700 000	5 450 000	4 300 000	0	0
Kohustiste tasumine (-)	-2 955 846	-3 975 030	-4 620 546	-5 409 742	-5 932 485	-5 633 558	-5 795 077
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	739 439	-2 487 335	0	0	0	0	0
Nõuete ja kohustuste saldode muutus (tekkepõhise e/a korral) (+ suurenemine /- vähenemine)	-26 659	390 996	0	0	0	0	0
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	3 113 339	626 004	626 004	626 004	626 004	626 004	626 004
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga	26 508 851	30 953 709	33 800 754	33 614 244	31 857 861	26 192 161	20 367 084
sh kohustused, mis ei kajastu finantseerimistegevuses	1 563 329	1 323 217	1 090 808	864 040	740 142	708 000	678 000
Netovõlakoomus (eurodes)	23 395 511	30 327 704	33 174 749	32 988 239	31 231 856	25 566 156	19 741 079
Netovõlakoomus (%)	52,70%	62,95%	67,61%	63,63%	56,87%	44,25%	32,70%
Netovõlakoomuse ülemmäär (eurodes)	44 392 320	38 544 238	49 070 818	51 847 194	54 919 361	57 773 587	60 361 555
Netovõlakoomuse ülemmäär (%)	100,00%	80,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Vaba netovõlakoomus (eurodes)	20 996 809	8 216 534	15 896 069	18 858 955	23 687 504	32 207 430	40 620 475
Põhitegevuse tulude muutus	8,67%	8,53%	1,85%	5,66%	5,93%	5,20%	4,48%
Põhitegevuse kulude muutus	10,01%	17,83%	-1,82%	3,26%	5,20%	3,26%	2,74%
Omafinantseerimise võimekuse näitaja	1,16	1,07	1,11	1,14	1,15	1,17	1,19
PT tegevuse tulem	14,1	6,8	10,1	12,1	12,7	14,4	15,8

Tabel 35. Viimsi valla 2021-2022 eelarve ja eelarvestrateegia 2023-2027

Allikas: Viimsi Vallavalitsus.

5.4.1. Viimsi valla põhitegevuse tulude prognoos

Vastavalt kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadusele planeeritakse põhitegevuse tulude eelarveosasse maksutulud, tulud kaupade ja teenuste müügist, saadavad toetused ja muud tegevustulud. Selles eelarveosas ei kajastata põhivara soetuseks saadavat sihtfinantseerimist, tulu põhivara, osaluste ning muude aktsiate ja osade müügist ning finantstulusid. Aastatel 2023–2027 kasvavad Viimsi valla tulud igal aastal keskmiselt 4,6%. Tulude kasv tuleneb peamiselt maksutulude kasvust.

Tulumaksu kasvuks on kavandatud 2023-2027. aastatel 6,0%. Kavandamisel on aluseks võetud asjaolu, et füüsilise isiku maksustavast tulust laekub maksumaksja elukohajärgsele kohalikule omavalitsusele 11,96%. Maksumaksja elukohana kalendriaastal arvestatakse sama kalendriaasta 1. jaanuari seisuga registrisse kantud elukohta. 2020. aastal suurenes maksumaksjate arv 1,7% ehk lisandus 177 maksumaksjat ning 2021. aastal suurenes maksumaksjate arv 4,4% ehk lisandus 477 maksumaksjat.

Tulude prognoosimisel on arvestatud järgmisi põhimõtteid:

- seoses valla maksumaksjate arvu ja keskmise palga kasvuga on planeeritud tulumaksu kasvuks 2023-2027. aastatel on planeeritud 6,0%;
- maamaksuseaduse alusel võib kohalik omavalitsus kehtestada üldiseks maksumääraks 0,1 – 2,5% maa maksustamishinnast. Üldine maamaks määr on alates 1. jaanuarist 2016 2,5% maa maksustamishinnast ning põllumajandussaaduste tootmiseks kasutusel oleva haritava maa ja loodusliku rohumaa maamaks määr on 2,0% maa maksustamishinnast aastas;
- riigi poolt eraldatava üldhariduskoolide pidamiseks antav toetus suureneb aastatel 2023-2027 5,5% aastas;
- Lasteaedade kohatasu laekumine suureneb alates 2025. aastast tulenevalt Pärnamäe lasteaia avamisega, kuhu on kavandatud 352 lasteaia kohta 39,6%.
- alates 2023. aastast lisandub Viimsi Teaduskooli omatulu (89 840 eurot) ning 2024. aastast lisandub erivajadustega inimeste teenuskeskuse omatulu (150 000 eurot).

Alljärgnevas tabelis on esitatud Viimsi valla eelmise aasta tegelikud ning käesoleva aasta ja eelarvestrateegia perioodiks prognoositud põhitegevuse tulud.

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Põhitegevuse tulud kokku	44 392 320	48 180 298	49 070 818	51 847 194	54 919 361	57 773 587	60 361 555
Maksutulud	33 812 743	36 675 040	39 349 342	41 553 403	43 889 707	46 366 190	48 553 749
sh tulumaks	31 223 996	34 055 040	36 734 342	38 938 403	41 274 707	43 751 190	45 938 749
sh maamaks	2 530 089	2 550 000	2 550 000	2 550 000	2 550 000	2 550 000	2 550 000
sh muud maksutulud	58 658	70 000	65 000	65 000	65 000	65 000	65 000
Tulud kaupade ja teenuste müügist	1 472 172	1 622 940	1 551 040	1 787 165	2 166 665	2 166 665	2 166 665
Saadavad toetused tegevuskuludeks	8 615 174	9 627 318	7 995 436	8 331 626	8 687 988	9 065 732	9 466 140
sh tasandusfond	110 335	118 575	118 575	118 575	118 575	118 575	118 575
sh toetusfond	7 057 356	7 075 702	7 374 861	7 711 051	8 067 413	8 445 157	8 845 565
sh muud saadud toetused tegevuskuludeks	1 447 483	2 433 041	502 000	502 000	502 000	502 000	502 000
Muud tegevustulud	492 231	255 000	175 000	175 000	175 000	175 000	175 000

Tabel 36. Põhitegevuse tulud 2021–2027

5.4.2. Viimsi valla põhitegevuse kulude prognoos

Vastavalt kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadusele planeeritakse põhitegevuse kulude eelarveosasse antavad toetused ja muud tegevuskulud. Selles eelarve osas ei kajastata põhivara soetuseks antavat sihtfinantseerimist, põhivara soetust, osaluste ning muude aktsiate ja osade soetust ning finantskulusid.

Kõikides valla asutustes on majandamiskulud kavandatud nende kokkuhoiu vajadust silmas pidades. Eelarvestrateegias kajastatavate uute tegevuste alustamisel tuleb vajadusel arvestada:

- valdkondade siseselt prioriteetide ümberseadmisega;
- valdkondade siseselt eelarveliste vahendite kasutamise paindlikkuse ja vajadusepõhisusega;
- kokkuhoiu võimaluste ja säästliku majandamisega.

Eelarvestrateegia perioodil kasvavad kulud keskmiselt 2,5%. Kulude prognoosimisel on arvestatud järgmisi põhimõtteid:

- kõikide asutuste palgafondide kasvu korrigeeritakse aasta eelarvega vastavalt toetusfondist saadavale hariduskulude toetusele, riigi kehtestatavale õpetaja palga alammäärale, majandusprognoosile ning valla eelarveliste vahendite olemasolule;
- 2022. aasta eelarve kütte ja elektri kulud suurenesid arvestuslikult võrreldes 2021. aastaga vastavalt 65,3% ja 38,9%, sh gaas kallines neli korda. Aastatel 2023-2027. on kütte- ja elektrikulude kasvuks kavandatud vastavalt 5-10% võrreldes eelneva perioodiga;
- reservfondi suuruseks on arvestatud 500 000 eurot;
- Alates 2021. aastast on kavandatud strateegiaperioodil loodud või loodavate hallatavate asutuste kuludega järgnevalt:
  - alates 2021. aastast lisandusid Viimsi Hoolekandekeskuse tegevuskulud;
  - alates 2022. aastast lisandusid Viimsi Teaduskooli, tegevuskulud;
  - alates 2024. aastast lisanduvad erivajadustega inimeste teenuskeskuse tegevuskulud;
  - alates 2025. aastast lisanduvad Pärnamäe lasteaia ja hariduskeskuse tegevuskulud.
- Alates 2022. aastast on kavandatud Randvere Kooli juurdeehitusega kaasnevad hoone ülalpidamiskulud.
- SA Kultuuri- ja Hariduskeskuse Viimsi Artium asutamisega on kavandatud tegevustoetus 2022. aastal 800 000 eurot ning järgnevatel aastatel 500 000 eurot aastas.
- Muusikakooli ja Kunstikooli tegevuskulud suurenevad alates 2022. aastast tulenevalt SA Kultuuri- ja Hariduskeskuse Viimsi Artium hoones asuvate uute ruumide suurematest ülalpidamiskuludest.

Alljärgnevas tabelis on esitatud Viimsi valla eelmise aasta tegelikud ning käesoleva aasta ja eelarvestrateegia perioodiks prognoositud põhitegevuse kulud.

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Põhitegevuse kulud kokku	38 128 734	44 927 000	44 110 825	45 549 049	47 918 626	49 481 401	50 835 203
Antavad toetused tegevuskuludeks	4 361 781	5 255 260	3 787 876	3 792 876	3 802 876	3 802 876	3 802 876
Muud tegevuskulud	33 766 953	39 671 740	40 322 949	41 756 173	44 115 750	45 678 525	47 032 327
sh tööjõukulud	17 132 433	19 597 749	20 397 415	21 651 694	24 530 940	25 674 306	26 935 513
sh majandamiskulud	16 394 506	19 532 967	19 231 679	19 408 801	18 887 262	19 369 754	19 584 314
sh alates 2012 sõlmitud katkestamatud kasutusrendimaksud	217 639	210 112	202 408	196 769	93 897	2 142	0
sh muud kulud	240 015	541 024	693 855	695 678	697 547	634 465	512 500

Tabel 37. Põhitegevuse kulud 2021–2027

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Üldised valitsussektori teenused	4 662 116	5 586 184	5 907 696	6 114 761	6 400 392	6 503 104	6 618 727
Avalik kord ja julgeolek	120 036	135 402	119 505	119 584	119 666	119 753	119 844
Majandus	3 233 893	4 015 301	3 731 475	3 687 621	3 742 221	3 977 657	4 059 469
Keskkonnakaitse	738 770	1 193 295	483 565	443 965	443 965	453 965	453 965
Elamu- ja kommunaalmajandus	1 109 343	1 326 210	1 142 990	1 155 184	1 177 018	1 190 936	1 214 584
Tervishoid	49 852	6 300	12 300	12 300	12 300	12 300	12 300
Vaba aeg, kultuur , sport	3 817 876	4 111 986	4 228 749	4 206 667	4 269 583	4 365 664	4 425 119
Haridus	22 597 769	25 785 818	26 356 507	27 380 163	28 953 722	29 989 833	30 991 064
Sotsiaalne kaitse	1 799 078	2 766 504	2 128 038	2 428 806	2 799 758	2 868 189	2 940 130
Põhitegevuse kulud	38 128 734	44 927 000	44 110 825	45 549 049	47 918 626	49 481 401	50 835 203

Tabel 38. Põhitegevuse kulud valdkondade lõikes 2021–2027

5.4.3. Viimsi valla investeerimistegevuse prognoos

Vastavalt kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadusele planeeritakse investeerimistegevuse eelarveosasse põhivara soetus ja müük, põhivara soetuseks saadav ja antav sihtfinantseerimine, osaluste soetus ja müük, muude aktsiate ja osaluste soetus ja müük, antavad ning tagasilaekuvad laenud, finantskulud- ja tulud. Investeerimistegevuse eelarves on kajastatud ka sihtfinantseerimisega seotud tehingud, mille korral sihtfinantseerimise ülekandja kannab raha otse üle tarnijale, kellelt Viimsi vald saab kaupu või teenuseid.

Strateegiaperioodi investeeringute, finantseerimistehingute ja likviidsete varade muutuse osas on järgitud, et otsused oleksid jätkusuutlikud ja kõiki rahastamisallikaid ühtselt käsitlevad.

Investeeringute liigitus erineb arengukavas toodud tegevuskava liigitusest, kuna eelarvevahendid on jaotatud vastavalt eelarve klassifikaatorile.

Investeeringute tabelis on toodud investeerimistegevuse eelarveosas kajastatud põhivara soetus. Projektipõhistel põhivara soetustel on eraldi välja toodud saadav sihtfinantseering ning omafinantseering.

Alljärgnevates tabelites on esitatud Viimsi valla käesoleva aasta ja eelarvestrateegia perioodiks kavandatud investeeringud.

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
01 Üldised valitsussektori teenused	30480	0	0	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	30 480	0	0	0	0	0	0
04 Majandus	1 009 037	2 268 744	1 975 000	2 475 000	2 475 000	2 475 000	3 350 000
<i>sh toetuse arvelt</i>	550 834	347 820	475 000	475 000	475 000	475 000	475 000
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	458 203	1 920 924	1 500 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 875 000
05 Keskkonnakaitse	83 963	730 226	54 273	100 000	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	23 100	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	60 863	730 226	54 273	100 000	0	0	0
06 Kommunaalmajandus	875 729	1 325 875	440 000	485 000	520 000	485 000	485 000
<i>sh toetuse arvelt</i>	517 000	762 280	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	358 729	563 595	440 000	485 000	520 000	485 000	485 000
08 Vaba aeg, kultuur, sport	359 812	2 147 630	3 272 000	925 000	145 000	20 000	470 000
<i>sh toetuse arvelt</i>	209 342	1 500 000	0	20 000	0	0	375 000
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	150 470	647 630	3 272 000	905 000	145 000	20 000	95 000
09 Haridus	666 975	2 702 320	2 565 000	2 260 000	2 363 000	0	305 000
<i>sh toetuse arvelt</i>	24 594	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	642 381	2 702 320	2 565 000	2 260 000	2 363 000	0	305 000
10 Sotsiaalhoolekanne	0	40 000	400 000	400 000	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	160 000	160 000	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	40 000	240 000	240 000	0	0	0
KÕIK KOKKU	3 025 996	9 214 795	8 706 273	6 645 000	5 503 000	2 980 000	4 610 000
<i>sh toetuse arvelt</i>	1 324 870	2 610 100	635 000	655 000	475 000	475 000	850 000
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	1 701 126	6 604 695	8 071 273	5 990 000	5 028 000	2 505 000	3 760 000

Tabel 39. Investeeringud valdkondade järgi 2021-2027

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
01 Üldised valitsussektori teenused	30 480	0	0	0	0	0	0
IT tarkvara arendus	30 480	0	0	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	30 480	0	0	0	0	0	0
04 Majandus	1 009 037	2 268 744	1 975 000	2 475 000	2 475 000	2 475 000	3 350 000
Teede ja tänavate projekteerimine ja rekonstrueerimine, sh Artiumiga seotud teedeehituslikud tööd	967 907	1 733 229	1 500 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 875 000
<i>sh toetuse arvelt</i>	550 834	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	417 073	1 733 229	1 500 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 875 000
Valla keskus asuval peatänaval rohestamis- ja kliimategevuste elluviimine ning tarkade süsteemide arendamine	0	0	475 000	475 000	475 000	475 000	475 000
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	475 000	475 000	475 000	475 000	475 000
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	0	0	0	0	0	0
Teede hooldus, RIA II projekt GIS põhise registri-menetluskeskkonna loomine	0	430 286	0	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	347 820	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	82 466	0	0	0	0	0
Ühistransport, bussiootepaviljonide paigaldamine	26 304	85 000	0	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	26 304	85 000	0	0	0	0	0
Muud investeeringud	14 826	20 229	0	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	14 826	20 229	0	0	0	0	0
05 Keskkonnakaitse	83 963	730 226	54 273	100 000	0	0	0
Kanalisatsioonitrasside rekonstrueerimine, LIFE projekti elluviimine	36 191	138 563	24 273	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	23 100	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	13 091	138 563	24 273	0	0	0	0
Clean Storm Water projekti elluviimine	0	263 483	0	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>		0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		263 483	0	0	0	0	0
Metsakasti küla sademeveesüsteemi rekonstrueerimine	47 772	30 000	30 000	0	0	0	0

sh toetuse arvelt	0	0	0	0	0	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	47 772	30 000	30 000	0	0	0	0
Rummu tee eesvoolutoru rekonstrueerimine	0	130 000	0	0	0	0	0
sh toetuse arvelt	0	0	0	0	0	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	0	130 000	0	0	0	0	0
Sademeveesüsteemide rekonstrueerimine	0	168 180	0	100 000	0	0	0
sh toetuse arvelt	0	0	0	0	0	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	0	168 180	0	100 000	0	0	0
06 Kommunaalmajandus	875 729	1 325 875	440 000	485 000	520 000	485 000	485 000
Tänavavalgustuse rekonstrueerimine	316 305	190 000	200 000	200 000	300 000	300 000	300 000
sh toetuse arvelt	0	0	0	0	0		
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	316 305	190 000	200 000	200 000	300 000	300 000	300 000
Tänavavalgustuse rekonstrueerimine, LED projekt	517 000	596 810	0	0	0	0	0
sh toetuse arvelt	517 000	495 000	0	0	0	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	0	101 810	0	0	0	0	0
Viimsi valla randade korrashoid	0	90 840	80 000	85 000	85 000	85 000	85 000
sh toetuse arvelt	0	0	0	0	0	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	0	90 840	80 000	85 000	85 000	85 000	85 000
Mänguväljakute rajamine ja rekonstrueerimine	26 774	448 225	160 000	200 000	135 000	100 000	100 000
sh toetuse arvelt	0	267 280	0	0	0	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	26 774	180 945	160 000	200 000	135 000	100 000	100 000
Muud investeeringud	15 650	0	0	0	0	0	0
sh toetuse arvelt	0	0	0	0	0	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	15 650	0	0	0	0	0	0
08 Vaba aeg, kultuur, sport	359 812	2 147 630	3 272 000	925 000	145 000	20 000	470 000
Spordiväljakute ja vaba aja taristu rajamine ja rekonstrueerimine	25 566	59 061	50 000	20 000	20 000	20 000	20 000
sh toetuse arvelt	0	0	0	0	0	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	25 566	59 061	50 000	20 000	20 000	20 000	20 000
Mõisapargi jalgpalliväljaku kunstmuru vahetus	209 342	0	0	0	0	0	0
sh toetuse arvelt	209 342	0	0	0	0	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	0	0	0	0	0	0	0
Laiaküla spordiväljaku ehitamine	13 104	53 525	0	0	0	0	0

sh toetuse arvelt	0	0	0	0	0	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	13 104	53 525	0	0	0	0	0
Prangli Rahvamaja investeeringud	9 304	0	15 000	0	0	0	0
sh toetuse arvelt	0	0	0	0	0	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	9 304	0	15 000	0	0	0	0
Prangli laululava rekonstrueerimine	13 050	239 444	0	0	0	0	0
sh toetuse arvelt	0	0	0	0	0	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	13 050	239 444	0	0	0	0	0
Kirikute ja koguduste parendamiseks tehtavad investeeringud	0	0	0	30 000	0	0	0
sh toetuse arvelt	0	0	0	20 000	0	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	0	0	0	10 000	0	0	0
Viimsi Raamatukogu investeeringud	18 960	16 000	0	0	0	0	0
sh toetuse arvelt	0	0	0	0	0	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	18 960	16 000	0	0	0	0	0
SA Rannarahva Muuseumi hoone ja hoidla rekonstrueerimine	0	0	120 000	0	0	0	0
sh toetuse arvelt	0	0	0	0	0	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	0	0	120 000	0	0	0	0
Pranglile raamatukogu ja kultuuri ning sporditegevuseks vaba aja hoone rajamine	0	0	17 000	0	0	0	450 000
sh toetuse arvelt	0	0	0	0	0	0	375 000
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	0	0	17 000	0	0	0	75 000
Viimsi Vabaõhumuuseumi külastuskeskuse rajamine (projekt)	0	0	70 000	0	0	0	0
sh toetuse arvelt	0	0	0	0	0	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	0	0	70 000	0	0	0	0
Jalgpallihalli rajamine	0	1 500 000	3 000 000	0	0	0	0
sh toetuse arvelt	0	1 500 000	0	0	0	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	0	0	3 000 000	0	0	0	0
Lennart Meri mälestise rajamine	0	0	0	25 000	125 000	0	0
sh toetuse arvelt	0	0	0	0	0	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	0	0	0	25 000	125 000	0	0
Tammede pargi rajamine	0	0	0	750 000	0	0	0
sh toetuse arvelt	0	0	0	0	0	0	0

<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	0	0	750 000	0	0	0
Karulaugu terviseraja pikendus (lõik Artiumist kuni Vimkani) rajamine	0	279 600	0	100 000	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	279 600	0	100 000	0	0	0
Muud investeeringud	70 486	0	0	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	70 486	0	0	0	0	0	0
09 Haridus	666 975	2 702 320	2 565 000	2 260 000	2 363 000	0	305 000
MLA Viimsi Lasteaiad, hoonete parendamine	8 580	0	65 000	260 000	343 000	0	255 000
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	8 580	0	65 000	260 000	343 000	0	255 000
Püünsi kool, spordiväljaku ehitamine	619 198	0	0	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	24 594	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	594 604	0	0	0	0	0	0
Püünsi kool, hoone rekonstrueerimine	0	32 000	0	0	520 000	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	32 000	0	0	520 000	0	0
Prangli kool, terrassi ehitamine	18 398	0	0	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	18 398	0	0	0	0	0	0
Viimsi kool, ujula rekonstrueerimine	0	0	0	0	500 000	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	0	0	0	500 000	0	0
Viimsi kool, hoone remont, õuesõppeklassi rajamine	0	60 000	0	0	0	0	50 000
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	60 000	0	0	0	0	50 000
Haabneeme kooli investeeringud	20 799	0	0	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	20 799	0	0	0	0	0	0
Randvere kool, koolihoone ja ujula juurdeehitus	0	678 460	0	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	678 460	0	0	0	0	0

Huviharidus- ja kultuurikeskuse Artiumi rajamine ja sisustamine	0	1 931 860	0	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	1 931 860	0	0	0	0	0
Pärnamäe lasteaia ja hariduskeskuse rajamine	0	0	2 500 000	2 000 000	1 000 000	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	0	2 500 000	2 000 000	1 000 000	0	0
10 Sotsiaalhoolekanne	0	40 000	400 000	400 000	0	0	0
Erivajadustega inimeste teenuskeskuse rajamine	0	40 000	400 000	400 000	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	160 000	160 000	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	40 000	240 000	240 000	0	0	0
KÕIK KOKKU	3 025 996	9 214 795	8 706 273	6 645 000	5 503 000	2 980 000	4 610 000
<i>sh toetuse arvelt</i>	1 324 870	2 610 100	635 000	655 000	475 000	475 000	850 000
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	1 701 126	6 604 695	8 071 273	5 990 000	5 028 000	2 505 000	3 760 000

Tabel 40. Investeeringuobjektid 2021–2027

5.4.4. Viimsi valla finantseerimistingute prognoos

Vastavalt kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadusele planeeritakse finantseerimistegevuse eelarveosasse laenude kapitalirendi- ja faktooringukohustuste võtmine ja täitmine, võlakirjade emitteerimine ja lunastamine ning teenuste kontsessioonikokkulepete alusel kohustuste võtmine ja tagasimaksmine.

Eelpool investeerimistegevuse eelarveosas toodud investeeringud eeldavad lähiaastatel finantseerimistingute mahu suurendamist, sest põhitegevuse tulud ei ole nende katmiseks piisavad. Finantseerimistingute suurust mõjutavad kohaliku omavalitsuse üksuse juhtimise seaduses toodud nõuded netovõlakoormuse, põhitegevuse tulemi ja likviidsete varade arvutamise meetodika kohta.

Alljärgnevas tabelis on esitatud Viimsi valla eelmise aasta tegelikud ning käesoleva aasta ja eelarvestrateegia perioodiks kavandatud finantseerimistingud.

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Finantseerimistegevus	4 764 154	4 684 970	3 079 454	40 258	-1 632 485	-5 633 558	-5 795 077
Kohustiste võtmine (+)	7 720 000	8 660 000	7 700 000	5 450 000	4 300 000	0	0
Kohustiste tasumine (-)	-2 955 846	-3 975 030	-4 620 546	-5 409 742	-5 932 485	-5 633 558	-5 795 077

Tabel 41. Finantseerimistingud 2021–2027

Kuna Viimsi vallas on vajadus investeerida suuremas mahus, kui on planeeritav tegevustulude ja -kulude ülejääk, tuleb kaasata laenu raha. Kaasates täiendavaid laenuvahendeid, peab arvestama sellega, et võlakohustuse määr jääks kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seaduses ettenähtud piiridesse.

Alljärgnevas tabelis on esitatud Viimsi valla eelmise aasta tegelik, käesoleva aasta ja eelarvestrateegia perioodi netovõlakoormus.

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Põhitegevuse tulem	19 687 063	20 365 062	-680 023	-2 024	-2 025	-2 026	-2 027
Netovõlakoormuse ülemäär (%)	100,00%	80,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga	26 508 851	30 953 709	33 800 754	33 614 244	31 857 861	26 192 161	20 367 084
sh kohustused, mis ei kajastu finantseerimistegevuses	1 563 329	1 323 217	1 090 808	864 040	740 142	708 000	678 000
Netovõlakoormus (%)	52,7%	62,9%	67,6%	63,6%	56,9%	44,3%	32,7%

Tabel 42. Netovõlakoormus 2021–2027

Alljärgnevas tabelis on esitatud Viimsi valla eelmise aasta tegelikud ning käesoleva aasta ja eelarvestrateegia perioodiks kavandatud laenukohustused.

	31.12.2020	20 181 368
Investeeringute katteks kavandatud laenu võtmine		7 720 000
Võetud laenu tagasimaksmine		-2 955 846
	31.12.2021	24 945 522
Investeeringute katteks kavandatud laenu võtmine		8 660 000
Võetud laenu tagasimaksmine		-3 975 030
	31.12.2022	29 630 492
Investeeringute katteks kavandatud laenu võtmine		7 700 000
Võetud laenu tagasimaksmine		-4 620 546
	31.12.2023	32 709 946
Investeeringute katteks kavandatud laenu võtmine		5 450 000
Võetud laenu tagasimaksmine		-5 409 742

	31.12.2024	32 750 204
Investeeringute katteks kavandatud laenu võtmine		4 300 000
Võetud laenu tagasimaksmine		-5 932 485
	31.12.2025	31 117 719
Investeeringute katteks kavandatud laenu võtmine		0
Võetud laenu tagasimaksmine		-5 633 558
	31.12.2026	25 484 161
Investeeringute katteks kavandatud laenu võtmine		0
Võetud laenu tagasimaksmine		-5 795 077
	31.12.2027	19 689 084

Tabel 43. Laenukohustused 2021–2027

5.4.5. Viimsi valla likviidsete varade muutuse prognoos

Vastavalt kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadusele planeeritakse likviidsete varade muutuse eelarveosasse raha ja pangakontode, rahaturu- ja intressifondide aktsiate või osakute, soetatud võlakirjade saldode muutused. Likviidsete varade saldo suurenemine ja vähenemine kajastatakse vastavalt kas plussiga või miinusega.

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Likviidsete varade jääk aasta algul	2 373 900	3 113 339	626 004	626 004	626 004	626 004	626 004
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	739 439	-2 487 335	0	0	0	0	0
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	3 113 339	626 004	626 004	626 004	626 004	626 004	626 004

Tabel 44. Likviidsete varade muutus 2021–2027

Eelarvestrateegia on tasakaalus. Kui jooksva aasta eelarve koostamisel kujuneb aasta lõpu raha jääk suuremaks kui strateegias prognoositud, suunatakse see arengukavas toodud eesmärkide elluviimiseks või vähendatakse kavandatud laenuvahendeid.

Kõik eelarvestrateegias toodud arvandmed on prognoositud kulude kokkuhoiu vajadust silmas pidades. Arvandmed täpsustatakse aasta eelarves.

6. ARENGUKAVA ELLUVIIMISE SEIRE

Vallavalitsus viib regulaarselt igal aastal läbi arengukava seire- ja ülevaatus-tegevusi, et tagada arengukavas kokkulepitud tegevuste tulemuslik elluviimine ning arengukava pidev parendamine.

Seiretegevuste käigus veendume arengukava ja eelarvestrateegia asja- ja ajakohasuses, tuvastame parendamist või uuendamist vajavad teemad ja valdkonnad ning vajadusel täpsustame ja täiendame eelseisvate aastate tegevusi, eesmärges, oodatavaid tulemusi ning vajadusi investeeringuteks (investeeringute kava).

Seiretegevused lähtuvad alljärgnevatest põhimõtetest ja protsessist:

1. arengukava ja eelarvestrateegia elluviimise edukust seiratakse igal aastal, paralleelselt lõppenud aasta majandusaasta aruande koostamisega;
2. seiretegevuste koordineerimise vastutus lasub vallavalitsuse arendusosakonnal;
3. seiretegevused toimuvad:
  - vallavalituse struktuuriüksustes, kelle ülesandeks on esitada andmed möödunud aasta kohta oma valdkonna piires elluviidud tegevustest, nende tulemustest ja eelarve kasutamisest ning esitada ettepanekud valdkonnapõhiste muudatuste tegemiseks eelseisvatel aastatel;
  - rahandusosakonnas, kelle ülesandeks on eelarvestrateegia ja investeeringute kava täitmise aruande koostamine möödunud aasta kohta ning ettepanekute kogumine nende muutmiseks eelseisvatel aastatel;
  - valla allasutustes, kelle ülesandeks on esitada arengukava elluviimise seisukohast asjakohased andmed möödunud aastal oma tegevusvaldkonnas elluviidud tegevustest ja nende tulemustest ning esitada ettepanekud vajalike muudatuste tegemiseks eelseisvatel aastatel;
  - valla volikogu komisjonides, kelle ülesandeks on toetada seiretegevuste elluviimist valdkonnapõhiste ootuste ja suuniste andmisega ning üldiste muudatusettepanekutega.
4. seiretegevuste käigus kogutud andmete põhjal koostavad arendusosakond ja rahandusosakond arengukava ja eelarvestrateegia eelmise aasta täitmise kohta tegevusaruande ning esitavad ettepanekud muudatuste sisseviimiseks eelseisvateks aastateks;
5. tegevusaruanne koos muudatusettepanekutega vaadatakse läbi ja kinnitatakse vallavalituse juhtkonna poolt ning esitatakse volikogule valla majandusaasta aruande koosseisus (hiljemalt 31. maiks);
6. eelseisvate aastate uuendatud andmetega valla arengukava ja eelarvestrateegia kinnitatakse vastavalt Kohaliku omavalituse korralduse seaduses toodud tähtajaks (hiljemalt 15. oktoobriks).

Lisaks korraldame erinevate päevakajaliste teemade ülevaatus jooksvalt toimuvate koosolekute käigus ning viime kokkulepitud parendustegevused võimalusel ellu koheselt.

Joonis 14. Seiretegevuste läbiviimise indikatiivne ajaraam